

توتیا، موضوع

۵۰۰ بی حکم

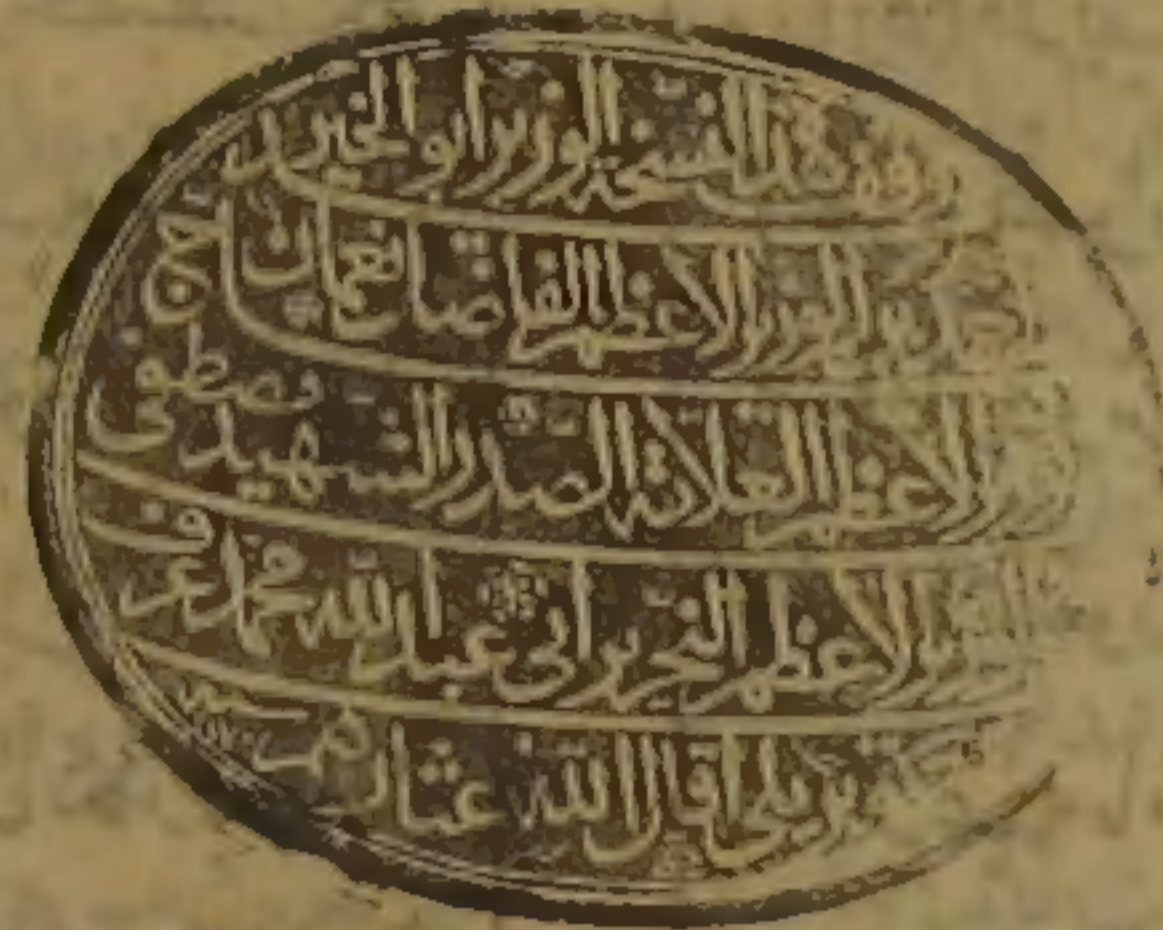
غیاث اول و دوم

باذن الله تعالی و یرد

دیوان قانعی مع شرح
اصول الحکم

فاس

۲۵۸

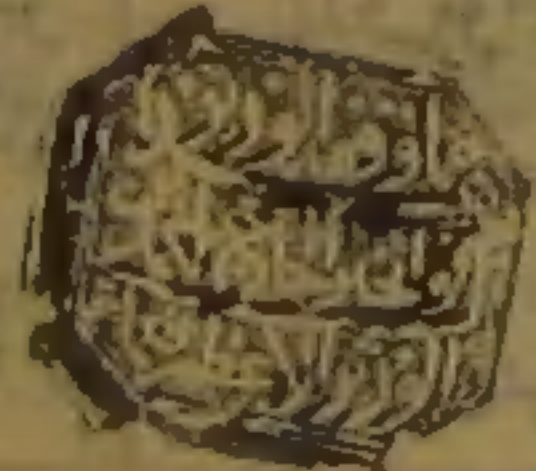
T.C.

Millî Eğitim Bakanlığı

Köprükü 1 Üstühanesi

Başmemurluğu

Sayı 1

٤٥٨

بسم الله الرحمن الرحيم

بسم الله بود مرده بزه توفیق اید و بیاری
 علوم و ملامت کلام میله شود کلو حواد و بر مش
 میزد ر شرعیت مدقق در حقیقت
 دوشوب عشق را رد اتم سیه و لغز بر د اتم
 آنکازدن کوزین اول کولک خوش طوری بول
 جو حق اها ظهور اید رانی اول بی حضور اید
 هنرمند اولسه بر سرورانی انکار اید و منکر
 کیمه ارتقا اوله انکار اود در حق و ستره سرور
 نر بومدح و نر بوز موجود و سیه سور در ملر
 ایستاده بوند کبر کس بجه اولور عجب کس
 صفولشد رجون علم حق یقین اهلینه و شوق
 کیم اولد وست نظر قدی عجب رویشان اولدی
 طشده کولیدی فاندرا بریش اهل قدر
 کولک غی بی پرده کورر مش در دل مرده
 طشده شولکه طایندی دور لو اوده یا ندی
 حقه دایم و ثابانر سوار نکین یوبان جانلر
 اوزین فانی کورر حقه اود رفاعل مطلق
 بصرفی کورر دایم بصیرت حقیقه قائم

صناشد قوجو حقا اید لم قولو بازاری
 امام واعظک شیک ایرشمر فهم افکاری
 معارفله طریقه بهاسز در دازکاری
 او مجبوی صرار دایم بویسته ذات بخاری
 نه اولکارد و نر صاغ وصول نر فوق و نخت اولیار
 کمالین بر قصور اید رهنر کور ملک کاری
 که زیر عینه ناظر حقه یوقدر جون افقاری
 حسد ز جمل سوز اغیار ایشید قون انکار
 بزه یوبار و همد ملر کس عجب هیچ زناری
 یوه ارتقا اولور عجب سین عجب صور ما ابراری
 اولور سک سن سکامل حق اول اولک کز لو انکار
 نشاندن بی نشان اولدی قو عالم ترک واری
 بومعراج حقیقت کولکده بول بوا نزاری
 اولود ولت ترک سرده بولک کز دوده اسر
 خلوص اولدیکیم و یانیدی بوا و بخورد اولور آری
 انی بونر دویان جانلر قوما دی وجهه استاد
 بجه منصور انا الحق قوما ز اسفله عطار
 بصیر هر دمر اولور نایم بصیرت کور مرده یار

ازدن تا ابد سن سن بیه سرده سکاسن سن
 ابحر و کل کوزله آجوب صورت زانته قلیق
 ایکی عالم تر و حاند ر نقاب وجه جاناندر
 کیدردن چون سنی سندن قو موجود انکله اندن
 سکاسندن کورنن حق اود و سر حمله مطلق
 بوشو شسته اولوب قائل کاولا سنجیه نائل
 جهانده بر کتلر در حقیقه حق اولنلر در
 ابرش بوسمت بالویه طفقو ز طباق اعلامیه
 بزه بزدن کورینور حق صور تلر بوزینور حق
 سیلنر کند و لک توزین کوردر لرحقیقه اوزین
 شهادت غایبه اولمز عقوبت تایید اولمز
 قوشیدن مشاهد لر بوز کده مجاهد لر
 بکم مکده قونار سود اولور آنه فتن بیدا
 بوسود تار مارا ندی بجه تا عجب بجه نختی
 ازدن وار بو عشق سرده یقیند دوشن سرده
 یار سن شمیدی بواوده یارین یا نمیه سن
 کیدر جون لوقلور انچه لیل اولور مولر
 قوالک اعمالنه بقدر نظر در نیت و طنه
 قولندن بوقلق استرا و لاند ر جمله بوارلق
 نر و هدا ستر نه خود تقوی علم و معرفت بون
 بود فعه بویه دینلیدی کیم کیم جرعه صونلیدی

جو بوجان و نفسن سن کل اسنر کور مرده و کار
 بوا نجه لبریدن کجوب سیر قیل وجه ستاری
 بومو جو انده اندنر کیدر وجهه افکاری
 طلور بر کون سکاسندن قودل سکابلواری
 وجودده اولمز اوزنای قخم و بر مش از هاری
 کلور قربان اسمعیل بیل ابراهیم بن ازاری
 یوجه لوده قلا نلر در معطر مسک تانار
 دوشه سن عشق مولیر اونتیه اسم غفاری
 قوشکدن ابرینور حق کولک قومه اغیار
 حجاب سز یوز یوز بوزین انکدر ظاهر ظاهر
 هم آخرت موهبه اولمز محکمه او حکم دار
 اوزنن او ز شاهد لر بولمز بونر تکرار
 بو غوغا دن اولور شیدا او نور بار یله یار
 جکرالدن قور حتی ایدر بوقلقله بازاری
 صنا شجه دل مرده قویا سن فانی افکاری
 بوا نتر جوق اوله سنده سیونور اول حیم ناری
 دل بجنونه بوا وله جو کورن غیری دیاری
 دود سیتی فاند اولور سر کوزل ظن اولر دلا
 قیا یولان بوارلندن ایدن ملک ایداری
 همان بر در دوا و سوز بودر واصل ترک کار
 دخی بر و رلو قولدی تری شکر از کار

کلبدر حیم الیه شوق ترقی سینه در عشق
صنا شد قیالو غه اندن خلوص و لوب بطوق
زهی الطاف بایان بر شکر دولته او یان
باذن خوش خبر وارد بود در طالع طارص
قایم شد در تعالی الله کفیل اولد وکیل اولد
جهانده اولدی بر دیک بونک عوزینه بر ارمک
کوکله دیوانه مشربد کرمها طو تر معذور
ایونام اولیحق سنده قوعالها ولور بندر
برامد دن فخر دلرا کور کور کور کور
جهانده جمله زیمر حاکم چون اجرایی و ارشاد
بولر طلمایند برده قراکله در دلمرد
که بوندن صکره نورانی مجاهد و شوکرانی
جوز اولقبض قدس دن یورو و سیر نرملک
کلنجاده مده بوله اودنج التوبایدنک بوج
طبیعت بند نر بوند و شنل و ارغزانده
بوصورت قید بر زندان مجله بر قورله بومردان
کوکله مرات اوله حقه بخون و شمشیه عشق
لطیف الیه کشیفک اولار اسنده اولور بول
بوکاد ورت ترک اوله شاهد بر دنیا بری عقیبا
ایرشد کیم الیه سینه بویوزد نر بوندینه
لظا در نارنجی آنک جعفر من دکه بر کسه

بتون اولور اودم صدق جوقه الما بوشاری
جوز اولدک اهل عرفان عدالتدن بوشا
سور ریز بانه اعیان نظر قیل نفس ماری
اگرچه نفس ربک عاردر کورمه قلب کباری
قولینه نه که از زمر کور اقل کتاری
نصیب اولد بفضل الله دله کور مک اساری
قولک السکلی جوقدر قانی طرز حکماری
ایشیدن اولور افکنده ایدرسن فرقا ستای
قبول تمر جفا قیلور صورت کند وزینی ماری
اولیجک نفسینه بولداش کی بوت زبانی
فتی و لست کرسده بولدر دن قورناره واری
بولدر دن قورنار حاکم بوملک اوله سرداری
ابلتدی بنجه بر لوده قودی رهتن الیوار
بوتش بیک عجب اولدی وزینه نورله تاری
مکر بر حسین ظن الیه بتون قلبه ابرم باری
شهادتله اول میدان حکم توفیق اوله باری
کتورا وزینی شوقه سیله وارلق بوزن آری
اوله حقدن بولقه یول جیلله وارلق انباری
بری هستی و ترک ترک بوری آنق صلیح انواری
جومهت اول زمانه بویوب قیوم کفاری
جقرد بوله دردی لر مکر کشف اوله ساری

اولسن اولد بر سلطان قمر کولکه شیطان
اویانق کونلری کلد حبیب الله نظر قادی
ظلم فالقنسون و لا یتدن نصیب اولد هدایت
ایولرد کج بویسته بشارت ابریشته دوسته
اوله لرشن قوا طراف مزین اوله هر عارف
کرید فتی اولیسر رجن سکین ملولیسره
چهار شش یکسره رقفادری جو یکسره
عدالت ایلین التمش جوقاها کیفی استمش
مدت اوله جوق سجن قیامتدن نیشا الحق
منا فو صتا شرنخته چون ایدی بهوان بنجه
اوله بر دجیسی بر داند ایدر هت قومردان
اجلش بولکه کنز الله نظر تمش حبیب الله
تعالی الله داعی ایلکی بوکا اصمیش ملکی
بو بر اولد که نماشاد وزیر غنی پاشاد
طلود رعالمه اری عدد دن الیسر داری
جو حقت صکره یوقهادی نیدر ادم بوممنا
قطور کورفس سله جک عدویه بود ایدی برک
غیل سمتی او میش وارد رکوجک قلع بولطارد
کلین اسپلت طو و غیر داعی طقوز قتل او بر
شبینک قلعه سی دی لر قرقه نهر قایر لر
انک فتی کورلشد رهرا وچ بر دن سورلشد

منا فو باشلری سلطان صلا رجون سیف ابر
بنجه طاشلر کهر اولدی حنا سن قهر باری
نظر اوله غایتدن ایدر دیا حق اقطاری
صناعت کوسدن اوسته تماشا نقش اباری
قیله لونی سرف کور بیک بویه حوب باری
کورک بونم نولیسر رعب مهتاب قاری
دو کرجون عین یکسره در سیر ایلک بوشکاری
نخرا به دلمیه بتمش بشتیل و طفیله زنگاری
اوارلر کئی صفی حق حیم اولور چون طواری
جلوس ایلر بو کز منجه دو قار شنگ ایلد ناری
اجیله هر طرف میدان قرارل طو بشاری
شجاعا اوله بوشاه قوماز یاننده اغباری
غزاسی فرنگه در بلکی کول لوزادیه باری
سبب منع و صولاشا در طو تار صلح الیه اظراف
محمد رجون اسنادی طو بد ر قور خوطواری
عدد دن المعه داری کورک اجق بود شور
فرنگ دوبرونک و بدرنگ بندر لر عومر شیری
جینسه نهر بر یار دراکا هر سکی بی باری
بولیجه سمتی یار داعی قولا یدر فتی قاری
کوزل باغله جابر لیلیانی بولدر انباری
کولی کندی دوزلشد ربقا لوطیله دیواری

خروان سمتی قوچا مقید اولدی والی
ایکی سنجی برین ویران بولوب ضبط المشرافونک
عجب دین غیرتی یوقی ویرنر صور دی اییا
طور رکن اشتری موجود عجب سردر عجب مقصود
نه صیدر دیر دیر داوره النور دیر برین قدره
اکار لر قله قافی وله بیک طومش اطراف
ویران قلعه نه بر لر نادین بقو بنجه بر لر
دیر نشده اول ایکی جامع کلیسا اوله افرنکه
بوکا صبر ایلمک له زم بونک فتحی یک آساندر
فرمقد کافر جملة غزار شقه دن آید و جملة
وندیک قری استر باخر ایدر اولسه مشیبا
المان طاعنری بولدر اشاعی انکی بولدر
اوسمند انجه در دریا فتح اسانجی صلیبا
اوتر سند معدود قورلر کورنر بولله او قورلر
دیمکوز کیم بوزلشدر کورانشدر و زلشدر
بوکا حضرت جوناظر در دیر کل جملة حاضر در
بودر فتحک اشاراتی باذن حق عباراتی
حق انبیا یورغشدر کور اولک ادرغشدر
جومهد بد بوکا تغیر رعبدنجان ویر کور
حدودی وار فغان کلک ولایتلر اچان کلک
مقد کورینک بودر اینا نور اولکله ناک خود

اولودولت اولو حکمت بنون ایل خون اوله امت
دبدیلر اذن مولود رجفر مقبونی اولودر
حبیبک کولترین دیردک سله کلک کورده
کورشدک داعی اولدن خبردر شاه اکملدن
قلج اصلاوح ایدر ناسی مطیع ایلر هر اچنا ب
بولنر بول بوافلا که دوشنیک ما عرفاک
یوری دیرسه یوروی بول کوستر سردیک اول
بنی مرسل و خاص بولدر له قورنلور اشخاص
بحردن قطره بول بولک بوسور تله دیله کلک
الانلر زره دن الیک او خوشند نورینه طالید
بدن زنی حرا بقدر بوسورنلر ترا یلقدر
ایلق اول جعفر سن باشه ابو صان جملة فرداشه
بحاردر انکروس مردی زرنی غازیلر سوردر
شمالدن انکروس بر جنک سوریک مغیر افرنک
ولایتلر کیدر الدن حرا جبر و بره لبلدن
وندیک فتح اوله دوندرا ولور یغما بولدن
یکیدن فتح اوله ایللر طولا اسلام قوسیللر
ادالقلودریا در فتح دریمین ولسرده
مسلمان اوله لرا کثر چون ایمانه کله یکسر
غزایر خاطر اول فردا شریک بوزیک جوزا وینار
بیودتله قران حقدر بواللر له اولدر انحقدر

محمد عالمه رحمت نوزله صیدی کفاری
حسن ظن قدری اعلا در سبب اختاری
بونک انوارینه ایردک بلطف خالق باری
مظاهر در بوا سفدن دیردر ملک بولک کفار
منافقونول و شناسی طقوز نور حشم قار
ظلمنا آدم حاکم ککدر وورد واز کاری
مساکینه اولطف بول یا قرسه کورمن اظاری
محقق نمونه اخلاص بشیده حق اخبار
انکون وارد اولد یاروسی تحفه اشغاری
ضیایه عالمه طولک صایمن من واثار
بوقیلر قال غریبقدر بونک دیک زهر مار
ایکی کور با قاعل طاشه سیله سرفدر اقدار
بالن قلج فحن کوردی قریل کندی اطواری
یک قلعرا لندی دنک اولدر کم قیلور زاری
امر کلک چون المکلدن باقک بونر نواساری
سعا نلوا ولدن بلد بولور ایمان وافراری
بونو وصف ابده مزدلتر نه دکلوا اوله یلور
اولو کیمی بوفریاده دوشوب قورلر ایلر شاز
وظانده نیلسون چاسر ولور روشن جهاندر
بویا نور طاع و صحر طاش قزل فانه باقر زاری
وجود بله طور انحقدر کل اسر کور بولدر

جو غیر یوقاراده کس اوله موجودله بوسس
 شود کلود وزله دنیا اگر طاعن اگر دریا
 اجله برده سکسندن حکم هیت بو طعنان
 مضطر فوبسیرد راصول علمن قابیسرد
 ریاضتله اوله تقوی یازیل هر طرف فتوا
 مجلد دوزمه لکتاب اوقیه خطبه لرحطاب
 ایدر بر برین تاکید اوقونر شوقله نجید
 تسلی جوق بوکانلرده صنوبازار دکانلرده
 اجقدر قبله یی سمن غریب کوبلری کنیدی
 کشفات و قییدر کلدن کجوق کوسر و اولد
 دنیلن انجواوش صغرا بور و سون مرطی غرا
 بولور حق جوحال ها طشرده قلای قال ها
 هولحن اول حرکت کشفادن اولور ظاهر
 ظهوری کندوده برده اوقائم بحریه برده
 اوقوشه ایتر الکسی بندری بیلک اوری
 نجه سی قیابارب شیشری قیلقده ابراق دوش
 خلیل الله یقین اولد انجون حقه طولدی
 اصلدن کیم ابراق اقدانی نفس استی یقیدی
 جودیا لقلیدر جهید کلوب عسی ابله مرید
 ظلم کار و منافق قلع غراز یله مطابقلر
 النر ظاهر علمدن ملرمنا وله کلندن

وجود اورتی اول اولهینما شاقلیو باز
 باریشا جلله اشیا قون قودله اویاری
 ظهور اظهار بوانساندن عجب خوش قدر تیار
 وصاله جون طابیسرد رطلوص اوزر طیکار
 بصیرا بونجه بیک شکواعت طونار اطواری
 انشیدوب نجم ابله مهناب طوته میران عیار
 ذکر اوردیله توجید نصو قله اوله جاری
 مجالسار مکانلرده قومازلرانده اغیار
 بنالرده جوق استلید قوماش قطعه جوقدر
 بوامت عالمه طولدی صیوب بونجه سکوناری
 اجله رومه کبرجومه دیدر سلخزاری
 آلورملکی وصال ها ایچندن طوتر دینداری
 سونره بر در اول ظاهر جوبونده یوغرتکاری
 تجلی سی صورلرده وجود وسمع وایصاری
 لغات و مغروفی یقینا ال اوقوداری
 ابراقلق اودینه بیشر نظر قیل اهل اضاری
 کلور یحان اودی بولک سلام ویرد ایدر ناری
 حقه غیری دیوب یاقده قویوب بواصله یدار
 بودر حقت ازل عهدی ظلمدن ناک ابله وار
 قلع اوره موافق طونوب صحر و طغلا
 صوجی عفواید کلندن مطبعلرد صورردار

شرعیله

شریعیله دو کوقانلر جوقان حکیدر یونلر
 بنم شیخ دیر جانلر اینا نمایه بوکا آنلر
 صور قیل ابله دیندن یوارکان بوبیندن
 بومال و منصبه علمی صنانلر تکریر قوالی
 زبان عارف کول جا هل نمازده طور نر کاهل
 هوای نفسر مانلد ریحالنده جوحائلدر
 ملتو اولسه امت جکرمندی بی زحمت
 دینلر اوترسی جالفو حیاطل اوینی و قیغو
 یتشدک و زک برانه کلور هدر تا نیرین خانه
 یقین اها زوال کورمز حقیقت هم حیا لاولر
 بوشش جانب دیدی یوکول انج یا بر اقدار اولر
 وجودک ملکته فتح ایت جیقوت سند سکا کلکید
 اوللله اولکله اولمشدر طولانه طولکله طولمشدر
 نه ارنار بونرا کس یلور زار سه ینه کساور
 جونورک اصا چقشدر بو کفرستانی یقشدر
 ساری بوسنه دن قوبک قلمله زاده قایدی
 نصر نصرت تعالی الله محمد دن ایدر هرگاه
 اجلسون اعین امت منافق لرجکر زحمت
 بواصله سلامتدر قوبار برون علامتدر
 اوزرینه صقلنور که کاه بامر منتظر هرگاه
 بصومجی رد اثم بل اسد قله یوررد ایشم

انجون دو کبله قانلر ایدر لرحقه انکار
 خطا اولمز مسلمانلر ایدر لرحونم اقرار
 بولمز ارنونارندن جبقه قیندن ذوالفقار
 طمعکار اولون عادلی اوله ملزم بو کفر قار
 نه حار جدر نمر خود داخل حریج لطلوت کلور
 دکالنده کوقانلدر هم انکار ایلر ابرار
 ایدر حق لطفیله رحمت صوبین عالمه جار
 صالید بونده اوج صالغوبردر او کمدی صفا
 حقیق حاضر کور رجائلر ایدر جنت قوشار
 کشیک حرقت شال اولمز ایش لته قیل اولر
 ادد در ارتق اترک بیلمز چونکه مقداری
 قوسن بیت نه کل بیت دیکوب باشنه کوار
 بولانه بولکله بولشدر قومه دلدن بواقر
 بصریه ینه بصیلور احد واحد در یاری
 جون عشقا و دینی یقشدر ایدر طاشلر و آری
 سراسر و ندیک طابیدی بلطف خالق و یاری
 قوا و لسون هر کسی کاه قلع صالده ابراری
 حق ایدر قوللره رحمت یوبه خان اولواری
 جون عذریله ملامتدر دیمکدر اسم غفاری
 اشارت کلسر ناکاه قلا روشن هر اطواری
 کوزی اجق کوررد اثم تجلی له بواصراری

اید و بدر سیر و رفتاری باذن لطف ستاری
شکر قبل فانی شمری جو کورد و کسولین کمیدی
اکا کم حق ددی لولاک صلواته سلام بیت پاک
جمع اولاد و صاحب چهار یار و اربابه
دخی اول قطب اقطابه غروب شرق اولون بابه
جون عبد القادر کیلان بونا که روح و لاهوت
جرات سته سترقا بواجوب قیلان حقه طابو
دل اندر کولک انک وجودی تن و جانک
هوال اول هو الاخر هو الظاهر هو الباطن
کوکدر بر عیانی بار قوم مشرق از جوق اخا
خدانک لطفی جود ندن کمال اهل وجود ندن

یک صامه بو کفتاری اوله لغو ستم داری
سجودایت ذامنه شمد آنک بیلوب قوداری
هم اهل بیتنه ارخاک اوله هشتام و استخاری
رجال الغیب و اجابه عدد اوراق و ازهار
دروندن اولوالالبابه عدد رمل الیه اقطار
کرام ایجه اولو سلطان حقیه طوبی طوار
کوکدن غیر بیوق با بوصفه اول شاه براری
حکم هر یوزده سلطانک جون اندر قولک دار
وجود ایجم ذکر ذاک بولمز اندر نکواری
جقار رعاله هر بار بلوره دور لو اتاری
ملوک لر سجود ندن قودن سور بکینداری

بنی صفره را فرنگدن ضرر و ارجونکه بدرنگدن

جقنه ذاده اورنگدن بخه ل قودی بیماری

غفلت یترقه اشجغم اچ کوزینی اویانه بق
طقوزانا صلبین کوب هم درت نار هین اچ
اوج نه فلک اولدی نابیل چار عنصر در آنا
هب اون بولک اولدی بود رطقوز بولک ایلر
اون بر بولک اولدی بو کوزیکر می بش حصه کم
شول بکرمی بشدن دخی بکرمی درت کافر امیر
بوامت احمد در بونلر دخی تمش اوجه
تمش ایکسی اهل نار اخی بری اهل جان

بوشکل انسانه کلوب حق بر لکن دویانه بق
بواج او غل شکلین سچوب کل صورت انسان بق
معدن نیات حیوانله بر بر طوغان مهمانه بق
انسان اولیک اخی بر بولک کل قدرت یزدانه بق
یا جوج و ما جوج اولدی بوزیکرمی بش اولانه بق
اول برقلاند در مسلمان صای بونلر میزانه بق
تقسیم اوبد برای خواجه کل بوا و لوسیرانه بق
بیل اهل سند بولاه اسلام الیه ایمانه بق

ایمده با مؤمن کشتی عبرتله سیرایت باشی
انعامی کرمی جوقدر اصل حسابی یوقدر
بوزیکدن ارتقا دی بولمز قاجور بودی
بو بخت صور اولور هلاک بابر کشتی اوله ملک
توحید افعاله ابرو بی مقصود اوله بوننه صفات
نفسین کشتی عارف اولوب خوف کزله قلبی دلی
نفسین بلن رتن بلور ربک کلامک اشیدر
داخل اولور جو زخینه شول دولت بی شته
دور محمد ربی کون کزین قویان اوله بکون
نطقی ظهور اتمکده در کلنینه کتمکده در
آخر زمانه رفته جوق میدانه اونیار خجوق

قویوب کوکدن تشوشی شکرایت اولو احسان بق
ایمان قدر اولمز نعم حد ارتقوب شکرایت بق
توفیق اولر حق یار دخی با سجود عبدایت بق
دورانده دریدی فلک عبرتله بود و رانه بق
جان ایجم دوعه عین زیت عرفانه ایقانه بق
دوستیله بر بولک بولوب کل شفقت حنان بق
اوز خسته دعوت ایدر کلذو المن سنانه بق
مشناق حضرت حضرت بول و صلت حقایق
بولدی کمال استد و کون سن بومانه تابان بق
هر اکین بتمکده در ظاهر اولون و شانه بق
اکسار و قاده یوق تللر قورار عدوان بق
مهد زمانه منتظر خاص و عام یکدانه بق
خو ضبطنه ویره امان انده اولان یارانه بق
مخفه مدار یا صیدلر اخرها زافسانه بق
دوشمن دین یاقو کرک شول یا جی نیرانه بق
ایکلس فرق زادن یحیی هر سک نوه ویرانه بق
یا شول قونار طولد و غی مثل مصر بوستان بق
بو بخت اسیر و رایکله شاد کلک دشی او غلانه بق
جاز کوشنه ابردی صدا کردن جفا اکوان بق
بولوب محمد شملکی صافی دل مرهانه بق
عشق اتمه اولوب سوار کافده طغیان بق

قنده وارسه کرجک ارباش خرقه کمش کوز
بیک سکسنه ابرده زمان فتح اولد هم کسینا
افرنکی کویا با صیدلر غوغائی شمدی صیدلر
فونک جله سی با قو کرک غیرت او دین جاقو کرک
هبله دراشی کوجی ویران قودلر جوقا و جی
بر قلصرد رفیع اولد و غی او دکلو کافالد و غی
سرجهله سرحد غلر شور بو مخفه حال طاکا شور
سویلر سوزین قادر خدای بر جقرا شبا و ادا
ترک ایلوب اورنیکله لدن قود و شمر لکی
الصالح خیر کرجی واردین غیرت هر کیم قور

سرحد اولدی قری و شما قوما زلاری
 دشمن سوزینه اینا نوب زیتله دنیا دوانی
 دشمنانه کوزاجد میوبه های هم صاحب دی
 صلح الیه ایشیا بدی فرنگ بلرزه جوق در لوزنه
 اوصقو قلی و قشدر دریا یله و اگر قشدر
 کجه صوکی اسلام اولور خنکده جی اعلام اولور
 دیندرد قزم یاد یلک و نه مرد او زره فک
 قول از مسله کلز یله ایتدو هر کس بولا
 صلی فونک جون بوزد هکافر سرازدی
 ندی حروت قونار لری اچکلسد و لای تار لری
 دریا ده ماهدر فرنگ صانقینه یا بشد و در لک
 یا او کروس سرحد قی و تمش محاردر و رت یاز
 کراولسه بفتح باب شمس قوطشون نقاب
 دبر لسیوف قشدر جیهر جوق ناجیه غی بقر
 اوز که علامتدرد یو تخمه قیامتدرد یو
 اکثر فو خلق از مشدر خود و سکتز بر مشدر
 میدانه جقسه کبری منکر او شرف مندی بری
 کافر ایدر سه اعتبار انلور اولور ارقه دار
 اسلام نامی کجه و اراما بند لم ظلمه یار
 ایل ملک ویران قلوب کمدن الد صورت صا صای
 کفار و دولت یوز طونار جوق ظلی یوز انو طونار

هر بر عیسی فاجار کوی دبر لرا و تور قیانه بق
 نشون صوکنده و نایوب افشدر و شزار مان بق
 سرحد ده قوشا و جدر میوبه قوطی و کلا بق
 ایلکلس قونار اچو مهنک شمدند و میدان بق
 بعض طرف یوقشدر در فی الحاله یونقصانه بق
 جوق جوق الف قد لام اولور شولبو الهوس بق
 شمدی بوزد هکسر ملک فارسش مودش کرون بق
 بوشمدی خلقده نولدی رنک اولور اراکانه بق
 برکتی عسکر و وزدی هکسر قوال قزانه بق
 حیدر و دایله لبتار لری انسزد و شن قزانه بق
 خوشیر لری ایلر دیتک حوق دین قوصانه بق
 حقه صفن فور قار جانی در ده و وار و تان بق
 او کتمده براسیا بکندم کبی غلطانه بق
 بر برین آدم صقر مدد بو کز طوفانه بق
 خلقه ندامتدرد یونلر جقار سن انه بق
 بر آرجق سر مشدر در جکش باشین نهانه بق
 نلر جکوبین هریری باشمدک از غانه بق
 فتح ایدر لردار و دیار مسجدده شول برانه بق
 خوش ظالمه کلر او یار شهر و قرا ویرانه بق
 با ظلم الیه ماللر لوب یار دم ایدر دشمنانه بق
 هر ملک مثل قونار تابع اولوب افغانه بق

سرحد اولوب بوسنه سرقده در شمدی بوزی
 بل اسید تنطه قوزده و بچاره قادی ورتاده
 اردل حجابش فکدره بونجه ممالک الد و ر
 بوسنه هوس المیزانار فور صکور رانو بطونار
 وازر هوسدیر افقی ایلد رنده صودز لینه
 شرقدن لعلله عرض و موز غاسون بونفسش
 بونره عظیم ارلر قوبار دین غیره ایشلر یار
 اسلام بولی و لفتح ایدر فرنگه غزالید و کیدر
 حنکارا کافش و وان خوش بغرنیه انصان
 اسلام مبوله د و نریله اندر نولور کلز دیله
 عسکر طولاد و یا قرا جون عبدالله میدان اوله
 دریا و ال ایلور و ندیکدن او تر کجیلور
 زادن بو کرایج ایل فالور جون کور فری حنکارا
 فتح اولور جمله شمال جقرد فاین بونجر مال
 جوق ملک جون احیاء اطرافه فور لصابلا
 اسلام باصلز بر زمان کردینه و آخری همان
 غازی اولور سه مرد اولور هر کیم شهید اولور باولور
 خوف اتمه حق ذکر نه اولور مبدم فکرنه اول
 کافر بو کز جون بر لنه ایکی طرف ایرت لانه
 بر بولور جون دو قشه کمی انیش کیم بوقشه
 عرفانه و اوز که مهنک جون بحر حکم المیزانک

قلعه سیدر شاهین کرای اولد بو کز بوزخانه بق
 بوسمتی قانور بوا ورتاده جت کوطن او طابق
 جوق عسکری صوصالد و ده افلا وایله بوعده بق
 حیک انلری اولدر بونا رانسز و ده بوطفیه بق
 فوت ایلز اول ساعه یتر اوله فرمانه بق
 بیک مکن اولد قده رسوم حکم حکم مردانه بق
 خلق اکثری بو کاطبار ظاهر اولر سلطان بق
 مهد اوله بوجان بدیر روشن علی سابق بق
 هیبت ایدر جمله شان بوقدرت سبحانه بق
 مؤمن اولر کوله کوله سن امر لیه قزانه بق
 قشوسنه کلر طور کل قدرت رحمانه بق
 تخفه کجند کجیلور شولالامان المانه بق
 قوطور او مشانبار اولور اسبلیت شیک یانه بق
 هر کسده طولود سمتا لکل اولو احسانه بق
 بجدن اونه ده کجیله بوشوک عنوانه بق
 دولت انکدر بی کمان سیفین اوردن دشمنانه بق
 شاقی اهلک رد اولور بوشفت رحمانه بق
 هر بخته شکر نه اول ذوالکر حنانه بق
 جوق یار لدر فور تله نه دردی و بر لقای بق
 قور دی و زاق هر بر قوشه تقدیر ایلد زدن بق
 قوشاق کدر هم بالهنک لایق اولان یازانه بق

صقلدی صورت او غریبی کلام اولد و در
 معلوم بلنزه علم دکلر بلنزه علم
 مؤمن مؤحد اولدر او ز زانه کرجک اولدر
 هر مؤمنه جنت مقام ابدن النماز انتقام
 نه دن او شنون دین اری قور قوبقا جسم کوی
 ایمد بو وقت اولد شهید دایم کیر لیس جدید
 بونه شهود اوزر اولد اولدر ابد دایم اولدن
 فی مقعد صد و کشتی طوغری کور رهبر ایشو
 کور بوا فاق انفسی بلد کیم ایشو
 کیرر فالور اند ابد و حده تده در دایم احد
 اج کوکلی کیر طونه تا ایز سن بود ولت
 یوقلفله شول بایع اولدن کرجکلی شایع اولدن
 طشره جقان ضایع اولور کفرله هر شایع اولور
 اور تاغی یوق مشهود اولدر بو عهدله معهود اولد
 کندوزنی حق کوردی بابل اولد خلق کوردی
 چون کوکلوکه ربک طول عالم قوفته اوله
 ملکنده اور تاغی یوق قدر ظاهر بطور هب جقدر
 عالم قوطل حیا لهر بر جلال ایجره جمال
 اشکالیه اوین ایدر بو ورتاده غیری ندر
 یل ساکن اولسه بر نفس صلا کورن نر نفس
 کل و زک یول وار لغی نسیک کون بو طار لغی

قاش جواند بو باش اغری بو غیرت ایمانه یق
 مجروح یوق قدر هب سلیم حاز و حکیم احوان یق
 باش جان ویر ملک بولد بر یی علت اولمنا یق
 حقد رشهید دیر لقام بو و عده سبحانه یق
 چون عز و شفقت هر یق بولور کمال احسان یق
 موجود در اولر تا بدید حق بولان عرفانه یق
 بوسوزده یوق اصلاد یق ناطق اولد قرانه یق
 جمله بنی خود و ستاشی جمع ایله بو فرمان یق
 دعوت ایدر افندیسی بو جنت وحدانه یق
 چون اولدر الله الصمد نه حور و نر غلمان یق
 سیل اوینی کل جلوتر جان ایجره کل جانانه یق
 اندر و کل ضایع اولدن کل سالک احوانه یق
 باطل ایله بایع اولور فرعون ایله همامانه یق
 بوقصد ایله مقصود اولدر احمد کی یک دانه یق
 حقیه حقد طور دهب اریق دکدر آینه یق
 کلز مرز هیچ بر قیله سن سنده کی ازبانه یق
 چون فاعل مغلقد در هر کون هو فی شایع یق
 انی بلوب سن اندن ال انکله بوالوانه یق
 آیری دین آیری کیدر بو موجیه عمانه یق
 نرجنیشنه اوز که سس سن بولور برخان یق
 ترک ایله بواغیا لغی دوستی بولان یازانه یق

باری انکله کله سن اوز که بر یول یوله سن
 رهبر لک ایدر مصطفی جانک بوله دایم صفا
 قبلک بر یق قات کوکلی ایجره در حقد رکلی
 بر یوله در ایلور تا کیم ایجره و کجیلور
 اندر طوتان انیتسی بر لکدر در جنتی
 ظاهرده جوق اشرا اولور صایکه چا دشر اولد
 حوس ایدر ام جقار یا و شش اولور تحفه صوشر
 باقیه قد اش قد دشته نوز طوتر لطف طاشه
 دمیلر اوست باش قد و نه تهاده مار ولد و نه
 انلر قیاس ایلر بونی هب فتح ایدر او کی صوکی
 افشرا اولد و نه اوصلا نور فو ماکلور هب ناصلو
 روشندر ردین مبین دایم اولور لر غالبین
 کندن فویندر کوسنر اوز کرا و بوند کوسنر
 ای قائمی سیران ایش علق عجب حیران ایش
 حوسولدن حق دکلدن بو مشک حو اکلردن
 دنیا سراسر دتق شراغریو کی کلر طاشیر
 شمد بوسکسن برت او شغیا اولد تغییر دوش
 او ش ذادیر عسکر یوررجون ایدر کافر و رر
 ظولد خرورات ایچسب قوتار هسک ایلر فطور
 بوسنه سرای ولدی کما سیرایت باشه نلر قوتار
 اولکیم دواق بک ذادیر کیم اینا نور دل دایر

حب الوطنم قاله سن بو عشق ایله ایقان یق
 کیدر جفا قالور صفا عشق اوزر بوجول یق
 نو حید خربک بیلکی ایثات و نقی ایمانه یق
 عشق شرای ایلور باقی ایدر مستان یق
 ظاهر اوله انیتسی اول خالق ابرانه یق
 هر یازله قشرا اولور شول زمهری مکانه یق
 ایشلریا با رچید و دغلر شمد اولر سیران یق
 اشرف قوتار حالدر باشه ویران قالور حوق یق
 اعدایه جوق مال الدور شول الحق یق
 ایچلرده بر عاقل قنی دینه صقین اوصلا یق
 مجروح اولندر بیلور شول بر قایله یارانه یق
 میدان ایچده طالبین غالب اولدن اوزانه یق
 ارکان ایندر کوسنر دولت بودر بویانه یق
 دلخانی ویران ایش حوصورت الوانه یق
 هم باغلادین هم باغلادین واحد کینا یق
 قو وار لغی در بند اش ابریدر وقت ازبانه یق
 بوسنه سیرای نقه بوش نلر جبر صالیان یق
 بر فح بری حیدود اور رسن جمع اولدن سکانه یق
 غارت ایدر بایلر صنا شرو و فرا ویرانه یق
 حنکاره غرضی کیم صونار قور فر غلطانه یق
 حقد رمعین بو و عده یه چالار طوبی حو کانه یق

بلدی چنگار هب کیم در سبب بوی کار هب
 خنکار دویوب ایلی یک حد و داوره دید
 ز دره فخر بوحط که بونیه قویا بر ولوله
 اعیان ایدر طیار هنوز دکر صاچر هیان هنوز
 صلی بونیکینه جیقر جو خانریا قوب یقیر
 بونلر کور وارد دحد و تقدیراید و بدر جرنودر
 حق حق بین جوقا و قانار فخر اولنور دادره قور
 اعدا بد کز بیون کر کور مسه اردن او یون
 بو حقه محبت استر برد و رلوالفت استر
 کوزی جوقا نلر کور رقیقیری اعدا اولور
 بو بر وجود و رقاموسی بر کوله او جوطا موسی
 حالک حسن اول صاع اسن اعدا بر سر خدر رسن
 یزدان سنک بجز سنک دوران سنک مردن سنک
 محمود اولوب معبود اولوب مقصود اولوب موجود
 تکریم ایلی احمد دلییری الی اجد یولی
 حو مصطفی اهل صفا بولک و فاحوش کتفا
 نسلی علی اولدی ولی قلبی حلی بر دی الی
 واحد احد ملکی مدد جون کیم رسد دائم اید
 بر ولوله قوبدی هله جون بلبله ادر کله
 دملر اوله میدان طوله هر قول قوله جفر بوله
 اشبور موز ماه تموز اعیان صیقا و موز

فزیک حبله سی بر کار هب بخت جدل عدل بریق
 عسکر که هر باشا قودی قید اولنان غنایه بق
 دوشمان اولور هب بر بله اشکار بله بنمایه بق
 غفلت یتر او یان هنوز کل غیرت او یانه بق
 هر صوی بنلکدر صقار شامش کید راعیان بق
 حرص قوسون هر بر کور او قاضیات کمان بق
 تا و ندیک ملکن طونار سن قدرت رحمان بق
 سیف بوارکان این غالب اولور عدوانه بق
 بر غیری حکمت استر سن حکمت لقمان بق
 نجه بواشر طور و یورد انوار له فورانه بق
 برك الله عار و ناموسی بجز بیا ولوب بردانه بق
 افلا که سن اوله کوسن اولاده سن سلیمان بق
 میدان سنک خند سنک ولدان سنک غلام بق
 موعود اولوب مشهور اولوب مهود اولوب نبیان بق
 اکثر قوی دیر لر یلی بیل کولی افغان بق
 درده شفاء و نذ جفا فادن قضا طیار بق
 هر بر ویل سویل دی سور دی بولی ابقان بق
 اولمایه ره تاجد بجد اولد رسد خان بق
 قانلر بله دور سله بغیرین دله فزیک بق
 صاغدن صول صاچلر بول صا بر بولاه صد و بق
 ادر اکمر افلا کمر اوز کر سموز قوربان بق

عقلک بون نازک او تون یوز و قون الیسن
 قائم اولوب و سیتی بولوب کورد و قدم دم کولی
 یا قیدی عد و مثاکد و اشلر غد و کلدی یاد و
 باق بیلد و زه اشلرد و زه جویوز یوز کورسون
 بورد راجیم طاشم کل فر دشم اولسر دشم
 کلدی ندر انجه صدقادر جدا و بر دی ادا
 اکسر هجوم طوتد او جوم بود و کوم تخنوج
 بند قلیس نوکد کلبس کید بولیس قوجا دوسر
 قده نادین یا اسقار دین مثل بودین بونجه غرایین
 سن بوندن قال بر حصه الیا قندر الی بیک قال
 حق املاید بر کرجک اریکمد و نرا بل ضبط ایدر
 کافرد و زرمعور ایدر ظالم کیدر زبر و زبر
 باق کند و مکل بو غم ظالم دیمه سن حاکم
 بو بر کلبش حقدن البش عقل بولیش مکر کولیش
 خلقه کور بولیسور اسلام آورده شوکاور
 اکسر کور مقدار اولور جوق بولور زکریور
 هر سکله موستان سرحدین ایکلش و زین اسقور
 صنمک بکم بولیکالور هب بولری چنگار اولور

ناه اوقن جقسون دوتون قور حوعد و بق
 جیم صالود و لر دلوب هقا صالوب قرانه بق
 اولر شاد و یوزد قد و جانلر او و ره هقانه بق
 طبرق طوزه قانلر اوز کافورزه نر نانه بق
 کوزم قاشم د و کده یاشم جام یاشم دستانه بق
 کبریت صود جعد بود و دستم جدا الیما بق
 د و سنجوم اهل جوم نسون قوجوم زبر بق
 دیریش بالیس ایل نالیش حق اولیس نذ بق
 جین دین ویران صا دین بادی کین بون بق
 بوخچول صاحبده مال و نانه صالیونیه بق
 جان یدر ارتق نیدر قده کیدر یکسانه بق
 کول سرزد و لت بذر برد بذر غیلان بق
 کیر خانلر بریش غمیش دمه غلمان بق
 هر بر قلیش برد بولیش بلل و بولیش حقان بق
 هر باور هم قاوره سیغ و نه سوکانه بق
 ایشلر اولور صانمقا اولور اسلام بولور میدان بق
 هم سدا سلام هم نادین نیجا کیدر دینمان بق
 قلن بولیش ایدن بولور مقدارنی بونیا بق

حمد لله بولدی صحت طونلری پاک ایلین
 بوتد ارکدن عد و نذ غمناک ایلین

غیرت اید و باهل دینی شول فرخناک ایلین
 مرتد بالیس اولانک سنه سز جالک ایلین

عاقبتہ اولداتم افرنکی اھلہک ایلین	اشبوسرد قوللین میداندہ بیالک ایلین
درد مطلوبمانہ قصدین تحفه ترپاک ایلین	وارمیدر شمدی وعادہ دیدہ نمناک ایلین
اسکی اشلر ایتدی انجق اوز کلمه پیدایمیش	سوران عالم انجق والوشیدایمیش
طوبی ایلدی شرقریمیا ییشیدلیدی برصد	صید ایتدی جون بایلدی عالم امر حد
زاده یی عسکر یورودی وارکی انجق حد	هرن دکلوقلم وارسد انجق اندن ماعد
حاجیلردن بر علامت اولدی وارد برندا	بہاوان کلدی ظهور ایتدی عجیدر بوادا
جوق کدالرشاه اولور یونہ انجق شہر کدا	جون بکار دن ظاہر اولدی جقد برسل ایتدا
اسکی اشلر نمدہ بر یوق نلر پیدایمیش	سوران عالم انجق والوشیدایمیش
کلدی در طوفان قاندر اراج کوزک غافل باش	صفله سترک کروارسیلر اوز کیمین قلمہ فاش
برصا لندی وارچماندہ در شور طاغیل طاش	عالمز هری طوقدی صفراء وار تحفه امیش
دوست دشمن در سجالر قاینا مقده بر صواش	یونہ سروار ارسلان اولور جنک انجندہ هر
سرحدہ شمدی بقالم واری بر قورقارہ باش	ایکی اوج سنجق باقلدی قالمی رحمت قوماش
اسکی اشلر نمدہ در بر باق نلر پیدایمیش	سوران عالم انجق والوشیدایمیش
زاده فتح ایلر بیسم جاودال اولان	غیری دی بر سمنہ اولدر اهل قیل وقال اولان
بو یلیدیمشدر مہمشدر انجی اهل حال اولان	رمل انجندہ بونی بولور کاملر قبال اولان
کوسنریدر قوللینہ خالق الافعال اولان	جہد یلر ایزدی ایزنلر ایزدی اهل حال اولان
مزدہ لزلر کلسر در عرض ایلر سال اولان	بادشاہر اولدی معلوم فرہنگ ایلر حال اولان
اشلری جرج و فلک بیدردی ہم پیدایمیش	بوسیدن جملہ عالم والوشیدایمیش

ہمراہ ابریشور سن پایدانجا اول سوروجی	نجدہ شاہی مان ایدر سین بیاقوماز قوزوخی
یونہ اشلرد راجیلور جون یوزلر اوروجی	حق قولاق ویرسون سکاہم دیدہ ویرسونکوجی
اشتہ میداند راجلدی کلدی برضیا اوروجی	منہم اولوراکا ہرقشوقیوب دوروجی
ابتداء کوردی زحمت شول قوتارہ یوروجی	ناکلنچ شریعلہ نفس ازدرین اولدوروجی
جرج کرد و نند و نر کلدی باق نلر پیدایمیش	نجدہ عقل استی سراسم منجیلر شیدایمیش
صدق ایمان قندہ ایسندہ سر مصطفی	دین اعدا فر شودور مز یورسون قانقدقا
صدق وعدل و جمع صبر و چاربار باصفا	برک کوکلدن عہد ایلر عہد وفا
اشبوحال انجہ اولانلر اولدہر دہ دو	جملہ اولن عسکر انجہ برکشی در اکتفا
ہرزمانہ صوکی رحت کوستر رہب رجفا	اجیلور جملہ لوشکل جقتہر جیم وغیر وفا
جرج کردون دو نر کلدی باق نلر پیدایمیش	سوران عالم انجق والوشیدایمیش
بوفخ اسان اولور دی اهل حال صورسلر	ہیج طیانن تارک مال و منال صورسلر
برویر انقلب انجندہ ذوالجلالہ صورسلر	یاندن برن مزہر ہر کمالہ صورسلر
اغلیوب یوزیلر قیوب یوز والصورسلر	قورقودن تاجین قوبار دی چندر الصورسلر
بنلکی ترک ایلر یوب اسکی رجالہ صورسلر	دبسلر یوزلمی قودوشمہ وبالہ صورسلر
بوسیدن بیدی اشلر اوز کلمہ پیدایمیش	سوران عالم انجق والوشیدایمیش
کلدی فرمان دوسفر و رفیع اولسون ہر طرف	یونہ سروار اولاجا غیر حقندن اوزکماغ
دین اسلام بولیسر دوائما عز و شرف	اوردی باز ردوند دولت یورونجملہ عرف
قیش کونندہ حرب اولور جون طاغری طوبرق	بونلری بر بر طور ہر کمدہ وارسدن عرف

جون زیاده ایلدی حقه تمت بر حرف	قوشو طور من اندره مفتوح اولور هر طرف
جرح کردن ایچم سیرایت اوز کله پید ایش	
اکلامیان نفسی شاشمش کیدر شید ایش	
فیض حقه جون بخل یوق استین بولک مراد	غفلت اهل قادی محروم اویانقار بر مراد
قلب مؤمن جیت یزدان و محقق اولم یاز	بر نفسله تاج و تحنن شاهل برین ایلر مراد
اهل فقره باد شاهل صیف نوران غر غناد	ایم حصول ملک ایچون حقه بوجی عباد
هر جهنم اتشدن جانی ایلم اداد	ملک ظاهر کبی و لاهوت ملک اباد
بوله طالده ادم استر باق نلر پید ایش	
کذوی یلمز کشیلر واله و شید ایش	
دین کامل اولدر او یانی الزام ایلسون	سوز لر بر فرشو بر سوز حضم بولمز نیلسون
سوز لر الزام ایندا صکره قیللر بولیسون	دین باک اهدی آر بویوزون طولیسون
شمدی ایکلیسر حرواتم بونجه کافونیسون	هر قیللر هر سوز لر حقی اثبات ایلسون
معف کرب ادیمیه قوری دعوی نیلسون	هم سوز لر هر قیللر بول طغیان ایلسون
جون قولا و زکوز سوز اولور بق نلر پید ایش	
کوزین احق لازم ایچم بر بصر شید ایش	
کوزجهان صغدی عالم قوصغدی کوز	جمله علمی اکلده دی کوز باقیچ یوزدن یون
یدی طامو کوزه او جوق سن قولا و طوبیوز	عشر علا جمله جنت طامو اولور کوز سوز
مصطفی بول کوز بل حکم ایندی ای و بلد بزه	یبری کوکی فتح ایدوب کوستر دی یول قاموز
مصطفی بیکیم او یار سول ابرشدی هراون	کون بکوندر جالشاکور باقه جانم امرون
سکی ایشلر بتمه در سیرایت نلر پید ایش	
سروران عالم انخونم عیشید ایش	

خافل اولم

خافل اولم نر طور سن جقد مغربدن کوش	قاند نور سن بلک کلدی اوشتن سال اوج دوزدیر
خاویار سون بونده ایکن قند وارس یار و اش	چار کندی چونک کلدی بوستنن حکم ایلر شش
چاره سدر نصرت حق پر لنگر جمله و دشر	زاد و هر قطور ایلر کلبس سر قتر در باغیش
فتح و ندیک لاله اومان اسپانندن ماعدش	بو شمالده یدی قلعه و مداینلر صدش
تحفه ایشلر بتمه هر تحفه لر پید ایش	
نجه عقل استی سراسم بخیلر پید ایش	
یا الهی وای بو سن صوجین مسندن دیلر	رحمت کلدی ایچون بو نقلی تندن دیلر
زاد و فتحین دین اسلام ذات اسندن دیلر	معجز احمد لرحقا فعل رسندن دیلر
جمله بوسر حد قوی هر فضل و رحمتندن دیلر	بر غرا ولسا او شمن فرنگ رحمتندن دیلر
هر بری عالم ایچن کرجه رتندن دیلر	امت احمد محمد شوق جنتندن دیلر
هر دینا اوز کد ایشدر بق نلر پید ایش	
سروران عالم انحق والهوشید ایش	
نفس من طغانن بقسک دخا زدر بوایش	ملک کنی ویران ایدن شمدی قصولر دارا ویش
سختی ایکلیسر فرق اسبیل شبر نیک یاد ریش	زاد و نامی وزره در غایت مهیا بویا قیش
اوش و نوز بش قلم ویران ایلد بولر کیش	غیرت دین بزه اولسا اولمزدی بوسوش
جمع مال مائل اولدی هر دینا ایچ و دیش	بر پیاده کلدی چاندی شاه مات در دیک کیش
اسکی ایشلر بتمه ده بر کوز لر پید ایش	
سروران عالم انحق والهوشید ایش	
ارض رومک شرقی ظاهرا و لای عیان باق	عسکری ایران و طوران ایتد وکی طغان باق
اجیلوب بو نجه فاین بذر اولن همیان باق	فتنه اخذ ماندراج کوزک هر یان باق
دینه قلبک اچلسون کل اخی اویان باق	کثرت ایچم وحدتی بول سن داخی بویان باق

فتح قسطنطين ايجنه بولنان هديانوق		شول سلطان هيئتده مختلف اويانباق	
اسكى ايشلر يئمده درسيرت نلريد ايمش			
سروران عالم انجق واله وشيد ايمش			
مهره مظهر بلك بيوك دشمان ايمش هرگز نادر	بر سهل فرصت بولور سرباق نجه اتوب طوبان	لحق ايشدر بولنرك يانده بوقيدى قوتار	كولردى در بامثال يلدرد صانم ياتار
هر قور كن هر قار كن او قلوبين دور من اتار	بوز ايجون جان و بر بر جو مجيد اسير صغار	هر بري يار كير اسيردن بملش بر يوك فاتار	انمكى از بربايت جيك اتى لوب لوب يوتار
اسكى ايشلر يئمده برياق نلريد ايمش			
سروران عالم انجق واله وشيد ايمش			
ايجده اولسون طش اولسون ياتيك دينا ستر	باقد و غنجه هر بوجا وزن بر فهر يادي سر	انا اوغل قوم و خصم بر برين سومن كوسر	انجون قور قورواردر بر طراف قوبيسر
قور تلمش يوق جلد عالم بوز هر دظا ستر	ذره دكلو يوق ضد اوزين بلنر ايسر	كندو بچون اكلمز بونده عقل و جان و سر	مهردي صاحب زماند بونده دجا كسر
تحفه ايشلر يئمده هر تحفه نلريد ايمش			
سروران عالم انجق واله وشيد ايمش			
غافل اولمك كدي جانك تارنج بلك سكسن اوج	مؤمننا اوز كك قسلا منكر ك جاننر كوچ	بر خبر سكسن بر نده جون تمام اولد اوروچ	زاد بر اولسون تدارك بونجيا بونجيوچ
كافا فونك ايلكده طلح ايجنه اوز كك صوج	سيف مردان قنده سن كده مبدم ميدانه اوج	كلايوش بر امير ياز اولد بر سوري قوج	بادشاه اولد فرمان عسكر ايلها يده كوچ
تحفه ايشلر يئمده هر تحفه نلريد ايمش			
سروران عالم انجق واله وشيد ايمش			

دوشمن

دشمن جور كورمك اولنر يئتيك يلوارد		نيلسون فرعون موسي چونك بئيك يلوارد	
كافه ويرد مراد بن قنده اول بك يلوارد		بلعك بوستنى الور حقه بر سك يلوارد	
قوجلري يوردن قومن جون براورد زكارد		حق شهيد لر نقد عمر بن جوش اكرتمك يلوارد	
جون كد شاهلر المذن الور اتمك يلوارد		ار قوبار عالم ايجنه كوكلى اورك يلوارد	
اسكى ايشلر يئمده برياق نلريد ايمش			
سروران عالم انجق واله وشيد ايمش			
اشبوق تحه قائم يازد رد يلر بر جرموز	كيسى كلر بو خلقك كيسه صيفر اوموز	دين ياك احمدى بر عشقيله بوشوقن	ذبح اولندي يغمالندي براو كوز ماسوز
فتح و نصرت حق ميسر ايلدي ماه نموز	اهل دل ياراند داعم جان باغشلاز و قن	حقيله حقه اولجده مبدم بازار عين	عاقبت راحت كورر يوقليقلر راهز
اسكى ايشلر يئمده برياق نلريد ايمش			
سروران عالم انجق واله وشيد ايمش			
تارنج عين تلئين بو ظهور ايندي هنوز	سكسن اوجده براغ سباز اولونر يئد قور	شرف و غرير برصد اليا بلوب كتي هنوز	بم اوليم ثاني بينوب ايندي هنوز
بم نالذن بد ايت ظاهر ايندي هنوز	بريكى ترين اولنج جو ايشلر ايندي هنوز	مرد ميدان خرقه سنى شمدى سكدي هنوز	فتنه اخذ مانى باق بر نتيدي هنوز
اسكى ايشلر يئمده برياق نلريد ايمش			
سروران عالم انجق واله وشيد ايمش			
جقاده اوز كك نشانلر اورنا قلغه طور مهي	كندو مقدارين بيلنلر او نمده تنهاد ناي	بيلنلر كندوبى اوش جانده زحمت تنده وي	خط نصيله زياده طوقوب هر دور مهي
خير و شرونده كيلوراي بر بولنلر ي صاي	عقل او بوب وار لغك صغرسى كل بونده و عاي		

شوقا قامت عدل ایچون محشور اولمیشو وای	باقچیم اولمیشون سکرز دیاب ربی
اسکی اشلریمده برباق نلرید ایش	
سوراز عالم انحق والوشدا ایش	
حدکادر غرتنن بولدی عالم اصطفی	سجده ایدت امرینه سور ایشد ووصفا
حقک امرین طوبی نلرطاموده جکر جفا	دشمنانغالب اولدی بیلین عهده وفا
بو طبعنده اولنر حکم ایدر قافدنر قفا	شوق احمد طرز علی جاریار با صفا
اختیار ی خادم شرع محمد مصطفی	
صورن الدانیوب اوزا ورنه باق کرک	بردن ارتق هنرنا بس عشقنا باق کرک
بحر اولوشق دیلرسک الجاغناق کرک	اوقوس فتح ایدنجه طور مرها قاق کرک
یا لکر جفا زحوا قش طاش و قاقا قکرک	شوق احمد طرز علی جاریار با صفا
اختیار ی خادم شرع محمد مصطفی	
باطن ایکن اشبوار لولوح و قلعه بوکرز	دین اسلام سلامت طولدی عالمه بوکون
هرکیم قورالیدر نور داسلمه بوکون	هرکلا جوهر اولور جبر اکلده بوکون
اختیار ی خادم شرع محمد مصطفی	
حقک احسانی بریشوب قونلیر و نلر باش	شدن وصوق بو خلقه یارکی کور اشا
بو حسرو بران قلدی بو سنه ایلر باشدیش	جاه ومنصب مال النون نلور کور باشا
ظلمی تاثیر اتمیه محکم ایلله طاع و طاش	شوق احمد طرز علی جاریار با صفا
اختیار ی خادم شرع محمد مصطفی	
اهل عدلک کولکمن حق قولر احسان ایدر	لیک قولر بونی استر نفسلرین طغان ایدر
ارزشی بولک کور چاک ایلر یکسان ایدر	ظلی اولیان عدونک ایشنی لسان ایدر
جانبینی او حشایوب دوز کامل استا ایدر	شوق احمد طرز علی جاریار با صفا

اختیار ی

اختیار ی خادم شرع محمد مصطفی	اختیار ی خادم شرع محمد مصطفی
جو کیشلر او یور ایدی تمیز او بانشو جو	کافک قذیلری جو قو و اولاشو جو
فتح اولور سکسند کیریت اولناشو جو	وقتی کلدی کرجه عسکر طبا نسون جو
اهل طغیان و منافقلا و تاشون جو	شوق احمد طرز علی جاریار با صفا
اختیار ی خادم شرع محمد مصطفی	
جارشیش دن هم جفک خوش صنا شدک	ماه و بوک شعلری دوشد اولاشدک
قنده بر ظالم اولور سر قردک صوا شدک	کیریکجک صوبی واردک اوروشدک
بوسیفک ظاهرا و نکر بولک شدک	شوق احمد طرز علی جاریار با صفا
اختیار ی خادم شرع محمد مصطفی	
دو برونیک جیلر کار و نلیرسد	اوکره در قوم غراز بلدین کم قیتدر
مال فارون بیره کچسون زیره کچیتدر	بونلر دیندار صادق سیفا اورر قیتدر
دورلوزعت دین اسلامه جکد و کیتدر	شوق احمد طرز علی جاریار با صفا
اختیار ی خادم شرع محمد مصطفی	
صورتا بونلر مطیع در افنک ایلر بلکدر	اولرنده جیدودا و صفوق کزلوتد برکدر
مسلمانلر مال لیل الحق بولور دیرلکدر	وقت ایشسون دین اسلام دخی تدیرلکدر
بو طبعنده اولنلر دایما ارلکدر	شوق احمد طرز علی جاریار با صفا
اختیار ی خادم شرع محمد مصطفی	
قرب موستار و غیل قلغا افنک او میش	کلمت صریحه راوز کر سنکستار ایش
بوسنیفرمان اولیمک انحق اکابر کلش	هریک و بیار لوتدی طوبی ایدر یوریش
بر طرف جتین صوئدر فتنه سبب غولیش	شوق احمد طرز علی جاریار با صفا
اختیار ی خادم شرع محمد مصطفی	

قلعه ابكليس اسبنت بولدر بولجنا حيدر	با علوي ذات اولوم زيتون انجیر ما هيب
هر طر وغيره طقوز قستل اولور ها و به	جوق ستمرا اولشانه نيكير عيسا هيله
كيد سجا غيله و نافرنگر با شالي به	شوق احمد طرز علي جاريار با صفا
اختيارى خادم شرع محمد مصطفی	
اندن اونه وار شينك قلعي ايلما نيلر	فتحي سان اولر جقدر كوسترن ايلما نيله
طوبلر لار و ج طرفدن قوشادوب فرما نيلر	درده در مان اولر اي دل ينه برلقان ايلر
بيل بو كا فرما ش حقن ملكت عثما نيلر	شوق احمد طرز علي جاريار با صفا
اختيارى خادم شرع محمد مصطفی	
دامي زاده قلعه سيد رشول قوتار دوش	اهللك باشنده ما لاجون سياه در قوتار
ايش بو حاليلا ايش ايشلر مختي ناختي	شوق احمد طرز علي جاريار با صفا
اختيارى خادم شرع محمد مصطفی	
بركيسا وار دز دره ايجنده ديديلر	او قنور مش صوبله نك ايجنده ديديلر
اول ازان دكلينار خوش كچنده ديديلر	نارنجي از مش او ش سگسن او جنده ديديلر
سور اخلاص بارلش بر فاجنده ديديلر	شوق احمد طرز علي جاريار با صفا
اختيارى خادم شرع محمد مصطفی	
فتح ونصرت ايله ظاهر اوليسر بر بهلوان	اهل اسلام طوت قوت شاد اولر پير و جوان
قوريلور فتح قريب بونده شاهان ديوان	ابدا بول بولشكر طاعيله هرتا توان
عز و رفت بواه داتم ويند بر غيرت توان	شوق احمد طرز علي جاريار با صفا
اختيارى خادم شرع محمد مصطفی	
هم وليريك با يار سي صاغنده فافك قلم	اونتا و ج قلعا سنك در ليد ريله سي
دارتله قلم او برده دوشوروز ملك كلسي	با خصوص اوله جوق اشترنجير طوبكلسي

بوغزاده باق سريك باشاي و ملسي	شوق احمد طرز علي جاريار با صفا
اختيارى خادم شرع محمد مصطفی	
بونده ذرين او غلوف بصرلر عجايب جاليله	ملكك نلر كجودر نفور تورور عي ماليله
جوق فخر وارا و ايله اولكيله ال ايله	غبن و فاجيم اوليچك اجيلر ايش ساليلاه
كوسر يير جيقه بر رحاليله هم فاليله	شرف احمد طرز علي جاريار با صفا
اختيارى خادم شرع محمد مصطفی	
اوتسي و نديك ايلدير واستر با صحر ايلول	الامان طاغي انكي عسكر بر يولجه يولر
جفتلكي بول ملككدر غازيلر كجدر كوكول	هر كشي اولور غواندن اجيلور صلغ و صول
همنكيم حق كوسر رسه جقد كادي جملة اول	شوق احمد طرز علي جاريار با صفا
اختيارى خادم شرع محمد مصطفی	
جون الينور طالبي و نديك تسليم اولور	واردات حق اولون سوز اهلته تكليم اولور
حق طرفدن اشبور سر لاد مر تعلیم اولور	طبعي دوشندر يولازك اكثري مسلم اولور
دين اسلام ضبطي اخرويدي اقديم اولور	شوق احمد طرز علي جاريار با صفا
اختيارى خادم شرع محمد مصطفی	
فتح ايجون تدبير ايدر لر صليبيلر ديا بيلور	هر طرفدن يور و ييلر جون اسير لر قاپلور
غازيلر بونلر قوا لر وجه حق طاعيلور	بونده زنار لر كسيلور ارتقير جون صايلور
اشبور معراج وار نخر عشق ايدر جاييلور	شوق احمد طرز علي جاريار با صفا
اختيارى خادم شرع محمد مصطفی	
ايچي طاشي هب صوايش كلر سي غايي جنتين	با انجرو ميدان بوقدر اوينا ده ارلر ايتن
صايلر لر له طوب يور و ديكور سيز لر خدق	اول زمانده كونه هر كس دين اسلام شوكتين
اوله حامع لر با ايش هب كللسان متين	شوق احمد طرز علي جاريار با صفا

اختیاری خادم شرع محمد مصطفی	
قبلة بی سمتی جقدر ادمسی بک ظریف	دین اسلام ولی حق علم ایلله قویا رجوق شریف
معتدل در هر هوای اهلنا ولور خفیف	صاحب علم تصوف هر شریعتله لطیف
اهل فتوی اهل تقوی جوق ولور انده حریف	شوق احمد طرز علی جاریار با صفا
اختیاری خادم شرع محمد مصطفی	
بونده بریم بابایله در فتی معلوم دیلاره	دور مهده دیشلر طوله اسلام ایلاره
شرق و غرب و بر و بحر طونر طوله دیلاره	کافر و منکر منافق غرق اولیسر سیلاره
کلسنان احمدی بالصلاب لاله	شوق احمد طرز علی جاریار با صفا
اختیاری خادم شرع محمد مصطفی	
جون نلنین میم جقد غیب علامدر بوکون	انکر و سلاه فنک ایلنده بونجی قلامدر بوکون
جوق کلیسا مسجد اولد دین اسلامدر بوکون	نقی ایلله اثبات ایلجند ذات مولامدر بوکون
شاهد و مشهود بر اولد چونکم اعلامدر بوکون	شوق احمد طرز علی جاریار با صفا
اختیاری خادم شرع محمد مصطفی	
الله جان و دلدن جا غریک مردان	دتر می هینندن بوزمین و آسمان
مرشدندن اذن الیحد صدق قلبو مؤمنان	نیمه بوز بیک کاف اورکوباق طیب انمر بران
ایجلرنده قور خود و شرفلور دن دیلر اما	شوق احمد طرز علی جاریار با صفا
اختیاری خادم شرع محمد مصطفی	
حرمین اولد قده اسنا اولمق انتقام	دین اسلام مستخرجونکم اولدی همتام
حق یوردی اول کشته واجب اولشدن	دین بیک احمدی بر صدق قلب اولد امام
جان و باشی ترک اید و یکلر دین عرش جقم	شوق احمد طرز علی جاریار با صفا
اختیاری خادم شرع محمد مصطفی	

عشقیلر

اختیاری خادم شرع محمد مصطفی	
عشقیلر کل بونده در عین رضائذ و اللاله	نخبدلر عسکر اسلام اولد بر بر ملاک
تاسر اسوز لردیمکده منکر و اهل ضلال	حق ایچون اعدای قلیج اورمق اولشدن جلال
کوستر رمت ایلجند حق جالیل جلال	شوق احمد طرز علی جاریار با صفا
اختیاری خادم شرع محمد مصطفی	
تا اذلدن هر کم استرحصنه غالب اولد	نفسنی بیک ایچون بر مرشد طالب اولد
قابوسنده بر قبل الی نفسنی صاب اولد	کند وئی یوقانی واریلویا کا طالب اولد
بوزار انکل جهانده قند بر قالب اولد	شوق احمد طرز علی جاریار با صفا
اختیاری خادم شرع محمد مصطفی	
شول قطور جانلری قور تدهر سک سنجایر	قصبه کویلری قوی جوق اندی و بر او جان
الدیلر نه بولدیلسر طارایوب هر بر بوجایر	بونجه بیک ادماسیراید و یوقون قونجایر
واجب اولشدن رازنلر صالسیف و ناغیر	شوق احمد طرز علی جاریار با صفا
اختیاری خادم شرع محمد مصطفی	
سحق ایکسیده او توشلر قلعه اولشدن رخا	طاغ و صحرالراشار سین بولما ز سین بر غراب
نار ایچکیبی ایکن برویا بان طاش تراب	نفسمن دینی بیلیم بایشلر قوش اضطراب
صوصا نورکن فرشورن بقدر کلک سرب	شوق احمد طرز علی جاریار با صفا
اختیاری خادم شرع محمد مصطفی	
زاذنه فتح اولدوغی ساعت جمعه می معور اولد	دین اسلام هر طرفدن غالب و منصور اولد
هبر عایا بودیلر بنه فوشا مسرور اولد	مرد و اوصوق اولدن اول زمانمقور اولد
شرعی اجر الیلر بوزی اق مشهور اولد	شوق احمد طرز علی جاریار با صفا
اختیاری خادم شرع محمد مصطفی	
زاده بر لشدی اسلام مملکدر دوزیلور	جلال افرنک طلسمی باطل اولوب بوزیلور

ناالامان ملا غلبنه عسکر بول جوزیلور	هر وند بکدن اوترا شلر چنه لر سوزیلور
طاع انکی بحر اوجی کوبدن کوبدر کوزیلور	شوق احمد طرز علمی جاریار با صفا
اختیار ی حاد م شرع محمد مصطفی	
وار ذات حق در ربوبکم کورلش سولیز	هت مردان بلحق قیلله حقده بویلا رز
جانلری جانان سرور یله دمامد دویلا رز	امر یله ابرام ابله جون سولیدر لر نیلر ز
بند حاضر سیر ایدوب حق توکل ایلر ز	شوق احمد طرز علمی جاریار با صفا
اختیار ی حاد م شرع محمد مصطفی	
انکر و سله فرنگ بلنده بوخلاقلام اجیلا	یدی قلم فتح اولی حق غیب علام اجیلا
کافک کفری با صلا دی دین اسلام اجیلا	رومنکبری کنوزی کنز مولام اجیلا
هر حقیر اولور غن چون عدله اولام اجیلا	شوق احمد طرز علمی جاریار با صفا
اختیار ی حاد م شرع محمد مصطفی	
اعلم انک کولسی وار بود می خوش کوره لم	بیم ابله سین در حق حقا کبوز لر سور لم
خوش خیر لراشیده لم کوشمزی بور لم	دین اسلام شوکت تن حق حقیقت دور لم
وحدت حقده بر اولوب برفه بر بطور لم	شوق احمد طرز علمی جاریار با صفا
اختیار ی حاد م شرع محمد مصطفی	
اوشن ثلثین دن نظر قیل فتح افرنک اونکروس	پایمال اولد بیدلر فتح افرنک اونکروس
باشه باش جیفوب دیمش لر الیخیک اونکروس	قیل توکل حق اولمز مؤمنده نک اونکروس
العثمان شریقی قلدنمانلنک اونکروس	شوق احمد طرز علمی جاریار با صفا
اختیار ی حاد م شرع محمد مصطفی	
بالکرتونلرد کلز رین اوغلی خروات کافری	هت فلجدن کجور در ما جرو طات کافری
قلم لری الدوران وصفوق وصولد کافری	دین ملت بلین شول قاره حورات کافری

قاج کووه در شمدی افرنک اسپا بانا کافری	شوق احمد طرز علمی جاریار با صفا
اختیار ی حاد م شرع محمد مصطفی	
یدی یوز بیک باشد و کول طاع شرفان اولد	ای غزالدر بود سله کافیه طوفان اولد
جنگ اولد طوب در طوفنک او قلمق بلدا اولد	دین اسلام اوله روشن غیرت خیران اولد
معجز سز اولیت محمد عزتی سیران اولد	شوق احمد طرز علمی جاریار با صفا
اختیار ی حاد م شرع محمد مصطفی	
قلبی سمی اجقدر کشف اوله بوخدا علوم	هر هوا سینه قوب دیر قانی ارتدی بیلوم
بونلری سیر انتمش بر قی اولد بر جون بولوم	کوسترد بر حق اولد جا غین داخی ابر سولوم
بو طبیعت الیسر رسولید و کین بود یلوم	شوق احمد طرز علمی جاریار با صفا
اختیار ی حاد م شرع محمد مصطفی	
کافک طغیان وار دانی بونده یاز مدق	سل صولیو کی کجرا ندن اوتوری دوز مدک
انلری با صق کرک بز اولد کرده بوز مدک	دین اسلام اینی بیلک طوتار زبنا وز مدک
کافر اسلام اوزره غالب اوله بر دم سز مدک	شوق احمد طرز علمی جاریار با صفا
اختیار ی حاد م شرع محمد مصطفی	
هر طرف دن ظاهر اولوب کوستر بویلا اولد	هیچ قایر من مهند صاحب ماندر جو صوک
غاربت اشه کافرو ظالم اگر چه بر یانی	جون صوکنده بویلا حال وار غیرت اسلام
سور بیاده بندن دوشم فرزا اولوب قور ناچا	شوق احمد طرز علمی جاریار با صفا
اختیار ی حاد م شرع محمد مصطفی	
اول شهیدک افضل بونلرد در بمر رسول	نه سعادت جانلر جون بولدر حق و صول
غیرت دین محمد نید و کین بلین جهول	اوز کمر سرد بونلر ابر من بکم هیچ رغو
شفقتدن برسیدر جا نماز اید قیول	شوق احمد طرز علمی جاریار با صفا

اختیار رحام شرع محمد مصطفی

اوستمه دینک فلهو ری سکن اجدند نام	ظاها ولدی با تدا ن کر جیکه وقت تمام
بوکا غیر ناله صبر در اهل دینه ای هام	دوقور جان نغنه کاهی عجایب لر شمام
بر بشارت دایم وارد ر بوسن کجده لرجام	شوق احمد طرز علی جار یار با صفا

اختیار رحام شرع محمد مصطفی

همی دوستم میرا ای حق ایلده ایشک قواری	دل خان سینه اور قلا ی انده قور مهمانج
صلح صلوح اولسه ایوبو ایشر صوکی بولوقیو	دشمن قزار مش بر قیو اکاد و شر کفرانج
ایشار لر ی برایش یار اعدا عجایب نم قبار	مندا رانلد رطبار سیرایت ندر و رانج
باصمشر ظلم دنیا ی هبطا غن دیر زبانی هب	اوند یلر عقبانی هبطا بق نایش سیرانج
فریاد قوتاری بصمک دیراوصق قلی اصفوی	جامعه جانق اصفو د یلر دیر نشر هم یوانج
صوکی صیار اولس کشتی ایلنه باشی هریری اینه	بر بر صیار بازوقشی یولدر اکامیدانج
اوز نفسکی اولیکو قلم قوشانرات بستر	حیدر مثالی اولدر راویار اکامرانج
دوشمن طبایحه بمیدین صلح ایلمهاله قیادین	ناقد قویبامان دیمدین لدر میبدیرانج
کوبلر حراب بسزیا تورنه قادیات نخود قاتر	حیدر و دکلوب اور مشر صا تو ر حالی قوشا و رانج
غیرتایدوب شمس و قرالوب اله سیف و کمر	شرع رسول عدل عمر و توبی اوله سلطانج
جوز تکمیدین قورقار کشتی دوشمانه هیبدر	دیرتد روطاغ و طاشی اولور مطیع اعیانج
حقرا یچنده خوش یار مشر نوله بشر و غزاسلام	بت خانه لر مسجد اولو چون یور وینر سراج
بر بهلوان کسز جعفر بو نجی قلاع الود بیقر	کفاری بشول دکلوصیقربانین اویر جاقانج
قار شمر جنک اولش کرک دمذ قیو طولس کرک	سیرایه سن نولس کرک اولدمده بومیزانج
اطرفی یول بر در قطور مسکن یاقی یانه و تور	هر دور لواسبان کتور اندن اجار دکانج
دو برونیکی کیملر ستار دریا کنار دیر یانار	اسپلت شبینک له قوتار انده قوتار یار انج

کلیسرد

کلیسرد قدیمی خطبه رحمانین الرحیم در
حقوله حقد بر بلز صا قار حسود در الز
کلیسرد ر بوسر حدره کلید الدردانی بریلد
زدره نر خوش رو شین مگاملاک وزد و کاک
انده کلیسا یا قنور حاله از انلر اوقنور
اندن کنار یله وار و بیک قلم کن قوتار و ب
باشلاک مشا حدود و غازیلر اولورده قنور
محشی ولایت اجهلو فصد ر غزایر کتملو
بویرا یوندر قواوشور مهی زمانه ایریشور
مؤمن اولان اند و یار نیش بیک اراکا اویار
دجا چون قبل ایلر اول کافطاعیل صاع و صو
شکردن جها باک اید منکر لر ی جالاک اید
ای قانی کل بر ویر کیر بوخیر لوسور وید
شرع رسول بیک یابوش برار یله حقه طابشد
بزم الست قالو ایلر بانک محمد الصلا
حقیر لکین اتمش بیان بو صورت کلسوز بیان
مهدی هدایت کندید رکند و کنایت کندیدر
مخاوف اولوب جن و بشر کندوده کند و در
یار تب جیبیک حرمی کر جاک انلر همتی
خیران اولور لر بواشیر بلز ندن بند و دوش
بنالک ندن اوزکر صو جوی وار قریانه کلن و جوی وار

اطرفی فتح ایست حریب در جاند ها از انما جرح
کنزی اولنجده بلز بیکر صدف عمان جرح
مثل یزید او غلی ولید افش کر و میز انجرح
هر کر و و هراوز کرکان اسلام اولد کبواجرح
ججانشی جوق صا قنور رنج بو عرفان جرح
تاوندیک ملکین یار و بیکر طولا ایلان جرح
ابله میسریا وود اسلام ایلان ایمان جرح
مهدی عجب بشارت ملو انسان اید حیوانجرح
اکثر بو اعیان کوریشرا و یار اکا شاهانجرح
منکر لر ی قیر و ب صویار حکم سور سلطانجرح
طاع طاش شجر بولما یبول چون کوسنه برانجرح
کوشک و سیر این خاک اید چون قوتار دینانجرح
قوتار یله قوتین یور و بوشور بریلر اوجرح
بحر کیر و ب جوه قاشش رحمت اید حنا جرح
کل بوسجوده اوله معراج اوله مثنان جرح
اولدرینر سترین دویان خوشبختان جرح
حکم ولایت کندیدر حق صورت انسانجرح
کندوا وجود یخیر و شر بر کوسنر احسانجرح
کوسنر بود رده حکمتی اید دوالقان جرح
یول کوسنر لسا از مش کیر لندین بیرانجرح
یوقلق کبی بر صو جوی وار بودم اولو برهانجرح

جان

جان وارلغی چون اولد جود یوقلوق ایتمیشدیم	سن سین جو موجوده وجود اوزکدر کونج
اهلجی لوصولی ایشایت حضرت ایلد الیاش بولدی	کرجا ارنلر قودا ایشایت تابولنا اذعان جرح
بولوب حقیقت قریشی اسرار د وستره دشته	اولبحر وحدتد راشی تابولسن دکیانج
کوکله حق قوش یا یوکیر ایجر واجفل قو اندنا کار و یوق طابو زانطبا احسانج	
شمی بیک یش طغوز تاریحیدر کلد دینور	ایچیلور بونج غزال اهل اسلام و کور
جوق اشارت کورینک ایوبانلر دینه دن	اولیحق سکن تمام دیرلر کوریندر النور
هبتخ در فوندن ارتق قدرت باری ایلد	قند اولسه اهل طغیان باصلوبن اوتانور
انکروسله فرهنگ الی جوق دین اسلام اولد	جوق کلیسا الیقوب مسجد یا یوبیانک اوقو
هریدی قلمه مین غایده مشهور اورتاده	بونلری ضربا الور لر جمل کفار اوصلور
طاو صحر و میدلین قور خودن اولد مطیع	بولیر اهل بصیرت اهل ایمان اینانور
کوسلرن سرتیج دشیبه جی واردر بوسون	اهل دینه کیم اولد شه اکا اوقلرد وقونور
تا الامان طاغلرند اوت سنیور اولاسی	ایجروده قلدی وندیک غازیلر چون طولور
بربولقده اورتاده بالیق کیمی قالدی فرهنگ	کمی غله کی صالله شوبله بونلر اولنور
الامان طاغی انکی خوش چمن بوستان باغ	طتلو صولر وار قوتوشی عسکرانده صولور
جنک اوله میدن ایچنده طوب و طوفنک	باشنهایش بونغا ایچون دما دم انده بلرنا ونور
دین اسلام الدی میدن انکروس فرهنگ نیلسون	اکثری ایلر طاعت حکم حقدی قوللور
کسدر و بارنق سنورلر ویریه بشکش حراج	اورالرده سرحد اولور حال سرحد حاللور
ایچیلایکی فتحلور دین اسلام قوتوشا	هبت کلیسا یز لر عیجامعله مسجد قیلنور
بر بوزین باشند باشه مسجد اندنمشدر رسول	معجزاتی ظاهرو لور منکر اولمازمی صنور
اولیا یدی حق بلنزدی دیمشکن کاحق	امتی طومنز دی دیرلر عالمی چونک اونور

ناله اولدی مکه دن سوردر سوردر کلغی	ایدین ایلر هر بوجا غی شمس جیحی خوش بونور
کند و ملکی رضیا سن ملکه صالما زهیج	اول سنخاوت کافی اول صاحب لوی برقونور
هر زمانه بروردن اچیلور نیشهر	قند اولسه صاحب عیال اهل طغیان اوزکدر
حمد لله بومیشره راجسون عالمه	هرند کلوایش وارسلولادین اول سولنور
حق و قیوم رحمتدن کوسلر هم بیلدر	کلیدین اشیا ظهوره قلب ایچنده کلنور
قابوسی اثم اچقد راستین عاشقده	بی غرض چون کلیدی اچی جمله علم اوزکدر
انیلیوب اندن کا قول توکل ایلیر	بولور البت دیمسونلر حق قولدن و صانور
ویریحیدر هرند کلو استسه قول نکریدن	ایک بوند یوقلوق استراهل وارلق اوشنور
قابمینک وارلغی یوق جلد وارلق تکرینک غیری واردر برسه برشی سقل خوش ناصلنور	
حمد لله دمی کلدی ایلدی کوم صحرالر	بولوت کندی کونش جعدی ضیالند کلسال
زرین اوغلی کلدی جنکاره دور ویر عهد افقون	قلج اورما غم کفاره پاکان اوغلون بقال
کوزل طوتد انی جنکار بک اولن بوکا انکار	حقار الهام اولن افکارینه دوز بوغوغالی
مرادی براج حاکم بویوزدن کلدی یادراک	اولایک بنه املا کما یزین الدوره باشالر
ایرشدی سال بیک سکسکنا نشاندر عالم یکسنا	اولد یدر مشکل ایشسان باصلسن بونج
مصرحد کتابلرده جقدده و خطا بلرده	رموزی ماه تا بلرد حکم سوررجو اسمالر
منافق منکر کافوغم و غصه کوره وافر	مسلمانده و نغایر عیان کلمه رتوبالر
جوفتخ اولد اولدینلر ایدر مولد عنایتلر	بیان اتمشدن ایتلر نکوسلر بوسودال
محمد امتی غالب اولیسر حصما ی طالب	کلور امریله بر جاج غزال مالین اوله شالر
التسون الامان طاغی یا قند باصله باغی	بوزنلر عهدیله باغی بووقلارده اوتانالر
بودن سرحد رنچدر صایلسن قلوبی قاجدر	الینور یدیسه اوجدر کوزل زینتلر اولدر

بوکوه قاف انکلی نه جفتی قور نه کلری
 ظهور ایندی علامت لر عد و بولسون مله مندر
 دوزیله دفتر طومار زعامتله یاز و بختار
 به دوشد بستی و چلر بولور عایه مجار صجلر
 یاز یله یاج و حراج دفتر یا بالوشیره دن کفتر
 کد بسله قالور اوره قور لر قاضی و مله
 و ندیک دوز دی یا نیتون یا نیتون یا قو کتو
 قطور کور قسریله بونجه او میشن قلع انجه
 کلین سبیل طر و غیر قستل نیتیک زاده در
 دی جوق مملکت زیبا اولور اوره جوق دیبا
 الکبر بونجه نستان اولور خنکاره بر بونستان
 کفار یزداده دن الوب کیملر ایتن صالوب
 بود ریانه کمارید و ندیک بناریدر
 اونهی اشیا غریبه سورد راوغر سون
 اوراد ن قلیه واروب قردن یوللرین یاروب
 بولاردن ریم پاپا سالم کیکدر اکابر عالم
 صور بونجه دین احمد دن خبر الور محمد دن
 سید نه والی بوسنه جو بیک سکسن اوچتار یج
 اولور چون حکم سلطان ایدر تسلیم هب اوکا
 حرا و تده سید قوتار واروب جیدود لری
 قنق قلعی کولن مکوموریه قالور وصوله

ابرتلا نه ولایت هب ایریشور چون هدینه
 زرتین اوغلی اوله بودلدن جفادر نهجا ایلدن
 زرتین اوغلی قانی کور مشکلور بوسنه بوزین
 پجوی جنکندن بوسیری کورن دیرد و قنجهیز
 و صولیه اوله بواش پیاده سور اینله کش
 اخیلور بوند جوق سیران اوله جامع بونجه بران

نه اینده یدایت بوچرم جمله سی طالر
 ظهور ایندی بو تکیلدن شرابا وطن او حواله
 الین اوپوب او و طور مشن سزیک ایریشور اغال
 و تر اسلر مشهتیری دیمشد بر بونی دانالر
 مات اولور اول شاه ایر کور مشید قلع سزیک
 بوکا عالم اولور خیران زبون مات اوله تالر

شرق غرب و بروجی قبلدی اوز کصد
 میم سینه عین اید نصرت اولاجان لر فدا
 شش جهات ظاهرا و لور بلکه حقدر بوند

فیض اقدردن ایرشدی ظاهرا و باطن ادا
 حانردانی هفت اقلیم اوله بر شاهه کدا
 شاه سلیمان ملکته قول قومود یلرخدا

کوسر علمی لدنی استبوسری من عرف
 ان اکن او کونوب اظهار ایدر جمله حرف
 دین اسلام بولدی دایم نصرت و فرو شرف

هر جهته ظاهرا و لای بوقدر ایدر بر طر
 قوریتلور بوند اولنر صوجلر نیاه سعتر
 شاه سلیمان ملکته قومق دیلرخدا

حمد لله کلیدی ایا م سعادت غم دکل
 حب حقه محو اوله هر دم قساوت غم دکل
 بولدی نصرت چونکه اسلام سلامت غم دکل

حق بریل منهنم اوله شقاوت غم دکل
 کلسرون کید جمله عداوت غم دکل
 شاه سلیمان ملکته قول قومود یلرخدا

فی سبیل الله غرادر یوری بدنه است
 او غرادر بونش لوندی بونجه طوفنا است

امر حقه طوبی کلسون سید افرنک است
 صلح ایکن بونلر جفادر لجه و جنک است

انتقام الحق روادریا تمیه دنگ اوستنه	شاه سلیمان ملککنده قول قومق دیلرخدا
کافرومنکر منافق اوله دایم سرنگون	واردیلر قهری جیمه حق صاحب کافونون
غالب اولدی شمنه هر وجهیله چون مؤمنون	یا شهادت یا غرادر حضمته اولمز بون
مان اولور بر شاه اوند هر فوز و لنجه بون	شاه سلیمان ملککنده قول قومق دیلرخدا
قسه اخر ما ندرخان محمد جون پش	یک او یا فسون بو غزاده کلادی بو حالدر پاش
سرحه با قوت خوددی کدر لیسر جو قش	بول ویرلزد و شمنیله اکابر خوش اورلشا
وقتی زیراکله مشدر بر اوصوله باقارشا	شاه سلیمان ملککنده قول قومق دیلرخدا
حق و باطن کوریلور دیرکن بولاجانار صفا	بی وفادنیامکرانده نیدر بوی وفا
کوزاجلر طشره سی قیش اور تاده خوف و خفا	اولیای قاف شمیدی وار می شرع مصطفا
دبدیلر بود مد جیقر حکم ایدن قافد ز قفا	شاه سلیمان ملککنده قول قومق دیلرخدا
اول کلجک سیف قاطع مدعی یلور یلور	جمله دنیا طاع طاشلرده نوار هب کوریلور
اکا حائل سنه اولمز هر طرفدن صوریلور	اشکارا اوله جواهر چونکه دیاد وریلور
قلب الصلر سچلسون تحفه میدن افریلور	شاه سلیمان ملککنده قول قومق دیلرخدا
نیلسون شمس و قمر جون بویله در دور حج	سیف مرعی الوب باش اویناده چوکان حج
مشرکینک قصدی جانزدیر زخل مردان حج	زهره صاودی نوبین قان اغلیه هران حج
نیزه سن الوب عطار دنیلسون رخسار حج	شاه سلیمان ملککنده قول قومق دیلرخدا

عبرت دین محمد بللوقنده وارینه	مؤمنه لذت باغش لر هرین دکلوسوزایسه
عسکری دجاله قورخومنکر هر وسوسه	کافره قورلری شمیدی دست اورالرا یکسه
هب بر مدمر زاده اسپلت عن فریب برلایسه	شاه سلیمان ملککنده قول قومق دیلرخدا
اق دکرده بو نجر قلعه واد الر ارجیله	جمله هم دریا کنار ی جون دنما کجیله
بالی میز طویلر ایتلوب دانه فرشون صایله	بولشوب میدان ایچنده کفر و ایمان سچله
تاوندیک اوتتسنده طتاوصولر ایجیله	شاه سلیمان ملککنده قول قومق دیلرخدا
شاد اوله مؤمن بود مد ره روشن اولادیده لر	کافرومنکر منافق منهنم درینیده لر
زوقیله توحید ایدنلر جنت ایچ کین لر	باغچه لرده میوه ویرمن جورده دور سوبیده لر
اهلنه اهلن الوب هر مد ره چونکم بیده لر	شاه سلیمان ملککنده قول قومق دیلرخدا
بوستنه چونکم او نور د حکیمه بر بهلوان	دین اسلام بوله قوت شاد اوله پیر و جون
مهدی صاحب زمانر ایشور ایشود یون	قنه وارال محمد شمیدی کل غیرت قوان
قورخوسنک دیلره سور مش قایم هر ناتوان	شاه سلیمان ملککنده قول قومق دیلرخدا
غالب اولوقد شمنه هتیلد ز اختر کک	ارلاک اون حیلله طفقوز کرجک بر اولد رخورک
غالب اولوقد استین مختاری وش حائیلره	اکا ستم مصطفی دن کلشدر هبر کک
عالمی و جال طوندی سیف مهدی قنده در	ملک مختار بیده قوا خاطر عدلا ستر کک
العثمان بادشاهی بونی بویله قور می هج	امرینه غالبدر الله در جملیه اکبر کک
نفسه او یوب جو وعدی سزایدن تبلیس لری	یا ویتده اتمکده بونده رای اسکذر کک

یونجه مارو لولوبدر بوسرای بوسنیه بوله بردانا مکمل برهنه بر معرفت عاراید رهل جسد ملزم قالور بخت ایسه حاک باین عالمک خود وستاری سورمه جگر حق محمد جاریار باصفانک عشقنه عبودت السون جمله عالم نفسیه او کونلسون کلیدی بیک سکسن مبارک تاریخی ماه رجب میم و له سیفیه اسحق حق کلوم الله ایسه یوز سور و بیایغه بر بکلور لر غده ایله کیم نه آتسه کند و بیدر غیم یوقدر زرجی فلک ای دل قانی لومق فراغت کوشه سین مصطفانک شرع ایجه طوغریلو بختاری و نه طرفدن بل اسرسه لنگرک قویار مبه جمله اعدا غرقا وله دوستلر قوبر لر بخت انبیا و اولیا حق بردار تق یوق وجود کذب و همتاز و عناده دوشدی بر قیج حارجی	علم مختاری دیدیلر جمله دن اکثر کرک بوسنیه کاشمی سویلا بولیه علم از بر کرک بونلرک طبعنه لا یوقا اهل ابتر کرک کوزلری دنیرا جیلور کوزینور دلبز کرک شرع خاین اولانه بک صریله شیش کرک مصطفانک شرعی ایجه عدلایله عمر کرک بوندر سرلر جیلور بوچر جبر بخت کرک هر علی سیرتلود وسته بینه بر فیز کرک دونه نه اب سیرف هم شفقت مادی کرک غم صاحبین کیدر مکه سلمان کبی بر کرک بوفنا بخرنه اکابر متین لنگر کرک بوله بر طوفانی صاومق برهنه بر او کرک نوح وقت اولدی تبیقن جودی اکابر کرک حقیه حقه صغمنش بولیه قوتلوسر کرک محواید ربابی وحدت قده برد فتر کرک بونلرک عرفن کسه بر قاتل اژدر کرک
بونلری نوری فراستله طرایوب قایدوره کتوره قلم یوزینه اصقرو اسمر کرک	
بادشاه امین جلای صلی افنک اولدی کوچ غریق کروار مبه طوبجکلسون زاده یازیلان اصلا یوبولما زفته لر قینا شمه	حبله برله ضبط ایسه بسیار صوح تاریخین بر بهلوانک دیدیلر بیک سکسن اوج ایلا ولایت فتح ایدر لر طوبلوره صالنجی طبع

هر کجی

هر کجی طاشقده ظاهر برهنه مند اولسار دسدم مهدی دما حادی کدی قائمی نده سعادتم بکشته خوش بیک بگرام اولور سکسن اوجده جون تمام اولور ونوز طلق اوج	ایمیش الدن کلیمور اولدق اواره دخا اشتیصالا لر مش دیاره یا قاک نندی فرنگ اشبوکناره نجه ارک ایدر عالمده فان مقابلایش باشار مزبوزه فان بتوندن قلیدی اونجی یار فرنگله طولوب حکم ایدر شان بوعسکرله یناشتمز مش قوتاره حرواته جالنده جنک نغان بنه بزد و نمیدر ایا بویار صوکین کوسر سیه باری استخاره دوتوبن بایلور سن یا شین اقوباره دکوزن کندوده کشتی دیوان دونه نما قصد ایدر سه بودیاره انکری الودلردی نظار عیان المور جوق حق بیزی اویار صبر لازم بکم انتظان
صناشد و او زک بر حاله نرجاره جهانه سریا باقوب دولوشمن ایکن عدو فی جور کورن البت اولور جور کفر بیقمر ظلم بیقمرجهانی دک دلاک ایدر طاغیرله طاشی حرواته هر سک وایکلسر دباری نه دکلوا و صفوق و جیدود و ارسه بوکز بکلر بکی بوسنه سپاهی مارعین عسکری جوقدر بود فعه بزه جنکار بونی ویرمش دیمکه بود روی قله نوری اهل اسلام عجب جنکار خیر المزمی بوندن همایک یاز زاده طوبلور و در وندیکدن انا ختور کور دی وله بیکدن کنار یله آلا مان کورلشدر مبتشرده بولود هب حقیقت قائمی بونی کور بدر	

قوتی قادر حق شدید
 بیلک مهدی زمانیدر بود مدر
 اولاد سنخه جالسن بیل بوساعت
 شمال و مغرب و دریا قراهب
 سود کوا انتظام اوله جهانده
 قیون قور دیکان انسان برابر

عالمشاید نیلغی هم وارلغی
 بر نفسدرا کار تق اولدی
 صورتنه کلدی احمد امریله
 کفریله طولش ایکن بو یوزی
 ایومسکن جمله عالم سر سر
 مرجبا با نور مرحت مر حبا
 دومیه نریا قلی یا خود حراج
 هر ضعیفه قهر ایدن لب دینلوه
 مسجد ایندوک یوزین باشد باشه
 بونلری باطل قیلوب حق امریله
 اولیا یدک اولمز ایدی کائنات
 جسم ادم صوابه بالحق ایکن
 جسم صورت بغلام دین انیا
 امتک اولدو غیچون قور تالدیلر

او قویان ایریشور بواقتداره
 صناشدی دین اسلام افتخاره
 سونسون بلبلد کلفزاره
 اجیل و رومه کیری کباره
 وارالتون باشیله هر کوهساره
 دو قتمن بر برینه باق بوجاره

یار استراستراسترا غیارلغی
 صتقنده حوش بلور معمارلغی
 اهل دینه او کردوب دیندارلغی
 اجلدی اسلام سلامت یارلغی
 مصطفادن الدیلر بیدارلغی
 ضیق ایکن بول ایلدک هر دارلغی
 حقیقه قلدک مطیع جبارلغی
 کوستر رسن عدلیله قهارلغی
 عسکر دینه ایدوب سردارلغی
 اب رحمتله بودک مردارلغی
 کوستر رسین دوستلره ابرارلغی
 او کردودک جانلره حق یارلغی
 صاحبیلر امتنه انوارلغی
 کیم جکودی نفسنکر اظدارلغی

صورتله امتک اولما سنده
 اشبواد ولت حضرت عیسی ایچون
 مهدی صاحب زمان دورانه
 قلد جال و ظلم ایدن لری
 تاریک بیک سکنی کج کده دیر
 حکم قن واحدیت اوزره کیم
 اجیل و ستر و لایت هر طرف
 روشن اوله بر یوزی اوجدن اوجه
 یدی قلعو میدانیله فرا
 بونلری فتح ایدک لر حق امریله
 اونکر و سله شول و ندیک انلری
 الله کیر رهبالا مان اسپانا
 بهم پاپا اولر پاپا سلطان ایچون
 قورخودن ایلر اطاعت و شمنان
 قائمیه حقیقه حقند بر بوسوز
 زکی سناینا نوب اولون مطیع
 کیم ۷۱ ۳۱ ۲۱ ۱۱ م بر لعیله
 ابتدا فنکدن ضرار عثمانی ییله
 ایکی ۲ حق ۳۱ ۲ نه ۶ م اوله اولله نه
 سین انی قتل ایلوب ملکین اله
 مهدی صاحب زمان بولوشوب

د بیلر ستر یله اسرارلغی
 حق قایدی ایلله بازارلغی
 ایریشوب حق کوستر دیندارلغی
 عدلیله طاعینه لید کارلغی
 کیم ره لرا و رفاد انکارلغی
 منع ایده لر سیف ایلله انکارلغی
 اول نتیجه شرع حق کتارلغی
 قلب صافی و نصوف یارلغی
 رومه کیر اندر کبارلغی
 کوستر لر کافه جاسارلغی
 اهل اسلامک اوله انبارلغی
 فویرلر انده سنور قوتیارلغی
 ایلله لر صلح ایلله یکبارلغی
 العثمان الله ایل و شارلغی
 کند ویر کند واید راشادلغی
 دو جهانده کورمیه دشوارلغی
 اولدو غیچون شور شرعبارلغی
 ابره جون ۲۱ م ۱۲ نه طوهر حکارلغی
 روم ایلین اید خراب ضرارلغی
 عدل ایلله نسکین ایده اشرارلغی
 بیعت ایدوب ترک اید رهبارلغی

كلوباسه موله آنكه بيله سيز احازتاله بيله يورويه شول بوقارده ياريلندر بويلجه اوشته بيك سكسن اوچدن باشليوي فته دن اولكيشيه بوقدرضد	يورويه مهدي الا اكواري فتح ايد لرفندك جاسارني جيقه بره يار بيله اسفاري دفع اوليسك كافرك ميزارني محكم اوله خيله بارارني
در ياي لحوته ايلد اند خيبر لسولدي نارنج بگل غيغام ايرشد كورد حاصرو عام بالا بجلير يانيلسون ياشه تدارك ايلسون تقليد علم اها اولد رزق ويرا اورزه قلان ايردي نهايت بوز نما كذا يلوم اولن امان قوريله قويون يورويه طبرقا ايسغ ايله ديوانه لر اويانسر شرك و نفاق لر كيديسر قلعه مذهب جمله ايرنجه قدر بجهل اولكم محمد رسول اند ندرب جمله اصول سجده راشكارا سما بار قيل شمار اي قايتم چون سويله چونكم ايرشيدك بوم	اهل ايلي خوش ايلدي بحر ولايت وقيدرد بيدي قواش لر تمام نور هدايت وقيدرد خواهل حق سولسون روز قيامت وقيدرد هت سوزلري اولد يلا اوزكه ندامت وقيدرد فليج اوريله بيكان اخروايت وقيدرد يانار دكر سورويه غيرت نهايت وقيدرد بودمدم اولدم اي پسر عيز شهادت وقيدرد بر مذهب الحق قاله زير اسعادت وقيدرد ديرسك حقه بولدم وصول طغر حكاي وقيدرد قدرت مقام كرد كار قران وايت وقيدرد سيرانه كل هيچ غم بيه مهدي علامت وقيدرد
كل اي طالب عدم وصفن نويد جند صور اكر سمنغ عنقاد خبر الموقد يلسن هم حيات جاودان زمين حقيقه تسليم ديسك	علومك شهرني داخي قبوسني جند صور يدي كز قله قافي قناد اوروي جانند صور حضورش ابرجواني قراكلقد بايچند صور

ندربو كعبه معنا يا معراج و تجلبلر نه در شول حرفيزدي بحق ايلك استرسك حقيقت احمد و محمود كيم ايش ايشود هر كيم	دويام ديرسك دوستوب عشق واسفله جند صور باز قلردن ايدوب توبه عذابند قجند صور جهار يار كي سته في ولس القرانند صور
اي دل اويانسكر اجسك كوزوكي اللا امانت يركوك كتور من بوقتي كورلك مانك كوزنده هر دور لونقشه الانوب قالدك اعلاوه ايكن افسن ملك ده واري معاني بر بق سوزينه الون ويرن كيم سندن سكاييل بوسنده سني يوحسه اول اوله قطره كلك كيز لونقشه سز سني سندن بر مرد كامل يلكي يلدك بنا كده قالدك نفس آتشي عشق اودي صاندك ناكتميجيه سنلكه بناك هيچ اكلا نلنم برلشنده درويشد رسك طاعت عبادت علم و معارف عشق هوالر	محقق قائمي غافل دويار ستر انساني هدايت ابرلشوب اوعلياه كوچند صور احوال كوردسك بولوب اوزوكي ايمدي بو غفلت برايش ستور من نيه و شندك بو بير بوزنده اصلا دني يوق در يايه طالدك نمك ديلرسك زير فلان ده ايدرد ي دستك كند و اوزونه جهل ايجره قاله اولعشق قابل بردم تفنن قيل صاغ وصوله بر دانه ايجون قالدك قفسده حق بو بروغنده اولما يوب عامل يدي جيمه كند و كي صالدك جوز كادي عقلك شمد او فاندك ترك اولدين هم جان و تنلاك فته اولكم ادمه طونده فرض و سنندن بورسم عادت بواه درد و حكمت داوالر

اوج نماز و اوراد و ازكار بوجه استك دنیا و آخری دانا و نادان یوق قدر فاده مفلس و سكين درویش كنند دیسه بریسی یوق بنه بلك حقده یوق اولان قالدی كندی باطله ظاهر اولاندی غیرت نظره بافسك جهان بلك بلك صورت قالدی بوناج و حرقه یوق و بشكرد نقائی وارنه اد و صافی بر فاقه در كند و یوزینه اشبوف فاده كورند یها لك	یت دور لوانجوق عیری افكار حقدن البقور كبری و صغری صغیر یوق عقله و شمه عناده ذره قدر یوق عالم او كنده سكين لك اولدی پسرانده بلك محو اولدی اوزی بلك و كندی هم اول اخر هم اوزی كندی كورن كورین انجوق شهانه قطره یوق اولدی چون بحر طالیدی شیخاك مرید لك انجوق طشره ده هجمله حقدر سبع المضاف طوتار قولا غینه سوزینه اولحق قیوم اورتاده ملك
ای دل عجب اولدك دیوانه بحری زلدن ایرلیدی قطرك ذات ابدی اول سترك نهانه طقوز نادان بود ورت انایه هم اوج اوغلدن كلك وجوده صوبل و طبراق اشته پشكد معدن نبات و حیوان و آدم	بلرمی سكه دوشدك یمانه خاطره میدر شمدی اوقطرك اشكاره اولدی كدی جهان كلوب نادان دورلوبنایه انسانه بودم واردك سجوده اوستادالندن پوتیه دوشدك سیرلك اولدی بودمه بودم

بوبر یوزنه كزك تمامت او غرای یولك معدن نباته برنجه دملر اتوب و تارسن صوكبی اقدك یلكی بلك قده قوش سن اسكی و طانی نقش جهان الدانه صاقن ایشك ادم و و غری یولمشر چونكیم ابرشدك ادم و نینه سن بنجه یوزینك بللر سارنكسك كند و یوق ایدنجه اولسك نفسك بلنجه الهی بلك سن سنی همان بیل اراده یوده سن سنی یوق سبل حقك قنده عشق اودی یقیدی كل وجودك سنانی شانی شان آتی بیل اولكم از لده نه ایسه اولدی بلبل دمازم بر غنجه اسك بوكر سبب سز عاقلد لورمز شمدی بودم در اولان ایشومز طفل اولدی سیرك مكینه واردك كوررك اوقور لور علم و لفاف	گاهی یا تورسن گاهی قیامت حیوان كلك دور لوصفات بر دونه دوندك كندین انارسن بواج اوغلدن انسانكلك نابسته كبرك كند و کی طانی رون حقه غافل یورمه حقیقین حق خانه سید رقبی یول ایش ایمدی بوزنكیم بونك صوكینه بینه بودر هر قده كسك لا یق بودر كم نفسنی بلسك كوكل اوینك باسنی سلك واریسه عقلك كوشمدی سرده بردر او نوران عشقك اتند اوزك اوزرینه اول سجودك جمله شونده جان و تنی بیل قاج كره كلر بیدی وصولدی دل باغجه سنده بر غونجه كوسك دیرلر مشكدر كچن بلورض اولسون برابر ایچ و طاشومز بر آتش در كم پشوب قوتاردك كیمه وظیفه كمی مضاف
--	---

او که نولوبین علم و معارف
 اصله نتیجه بوند بولنماز
 غفلت طوننده هب قالدی بوند
 دیمز برسی بوحالینه حالدر
 کی مؤذین کی امامدر
 کرسیده کی وعظ و مقالی
 کی جزا و قورا لور وظیفه
 برایش حق چون بوقدر اراده
 اولمسه آنچه وارمزدی اصله
 کند و نانا ادم صانور مش
 ایکی یاقلو حیوانه بکزر
 بیک و ایچمک شهواته مائل
 سرجمله ایشده حلقه طبار لر
 برمرحت یوق اوز قریاشنه
 صافی ریادر قلد و غی طاعت
 دنیا به طالب شیخو صوفی
 کرسوز دیمه سون کیمسه اوزینه
 حوطالب اولون مذموم و مردود
 مدحیه عاشق اشکلا مشدر
 دنیا به رغبت امتزا اولرله
 عقلینه استر بو خلق و عالم

اولنجه ممکن اولور صفتده
 عشق اهلیم بدم خلقه قارشمز
 اهلن بولور هر بری دایم
 هم بر بیلله حالنجه سوبیلر
 صافی دلا اولان استر صفا فی
 است اولانلر یول یولی استر
 اول خاک پایه یوزلر سوز له
 الین دو توین توبه ایش له
 یوقلر شیر این ایچوب قنالم
 دنیا و عقبا کتون فکرون
 عدلی عیرون بوند دویالم
 هم جمع قران عثمان واروب
 باب علوم طرز علیدن
 یا توب یا قیلوب عشقیله بوند
 عاشقار یله هو هو دییالم
 مرشد حقیقی عشق حداده
 عشقیله دوران ایدر قلکله
 نجه جکر دل بوند امکله
 قند اولمسی بلزنه سرور
 کوکله کی مخلوق بیوه یقار لر
 الحقده اولان دوزمه سزر لر

زلت ملامت بوالفتنه
 عقلی اولرک اکا ایرشمز
 بیلله اوتور ره هم بیلله قائم
 منکر منافق اراده نیلر
 جانبیله اوزلر چون مصطفائی
 حق بولده بزم بوجانی کوستر
 مشکلا اولانی اندن صورالم
 خوف و رجاده قالوب کیده لم
 سرمست اولوبن حقه دونالم
 صدق دویالم ابوب کردن
 شیطاننه نفسه برون قیالم
 بیبطنده ایقانه واروب
 عشق شربی نوشایت ولیدن
 اودون نجاتی بولالم انده
 مرشد سوزینه داعیم اویالم
 کیم انی بیللمز حقن جداور
 اطراف عرشی دونرملکله
 دکر ایچنده مثل سمرکله
 کند و نانا اصله اوزینه یردر
 خیرتا و دینه کندونی یقار لر
 ارانی ادر شو یله کزر لر

برده کی مخلوق کو کلو بوزینه
 عارف اولو نلر بیر برنده
 اینه اولور بیر برینه
 بیلادی و کوردی کند و اوزیش
 بندن بکادیر کورندی موله
 بوجمله صورت کند و اویدر
 کورندی اشیا سر جمله هالک
 صورت یوزیدر بود و رکردون
 عشقیله جمله بون لر دریدر
 اولارسه بو عشق جمله د و ناردی
 کلزدسه کر بو عشق موله
 لولاک لولاک حقند کلا دی
 صلوعلیه جان و دل لیل
 طه و یسن قرن کلو بدر
 بر عاشقه کیم اول اوله دلیل
 جوز عشق اوله عالم وارلق
 هی قائم کل یترسفا هت

اول مذنبینه ایلر شفاعت
 یوقلوق الیه کر بول بولاسن

کو که اوله دیر ییلز اوزینه
 صورار که اما قومیز برنده
 دیار کی کند و اوزی اوزینه
 سولر سوزونی کند و سوزیش
 مجنونه کند و اوز اولدی لیل
 اورتاغی یوقدر اوز که فویدر
 غیری دکلدر اورتاده مالک
 کمو محمک کسه مسکون
 کمی اشکار کمی سرتیدر
 صوو پرمنسه یدینه یناردی
 بوجمله عالم اولور دی لاله
 ارتق کیم انی مدح اید بیلادی
 ال وصحابه کل کل بولیل
 اول ذات موله مدحک قیلویدر
 بر دم اوله می عالمه دلیل
 قند اکو کا یا نار و دارلق
 نقطه اور رجون صاحب فصاحت

تو بیاوند ایله قناعت
 بلالو درر کیم منزل اولکن

یوقلقدن اوز که یوقدر حلاص
 بود نتیجه عام و خاص

اویسه جمله غم تارنجیدر البتده سیف الله

طهور انما یقصره ربنا الله بامر الله

بسم الله الرحمن الرحيم
الحمد لله الذي هدانا لهذا
ما كنا لنهتدي لولا أن هدانا الله
والحمد لله رب العالمين

Handwritten text in Ottoman Turkish script, likely a header or title.

Handwritten text in Ottoman Turkish script.

Handwritten text in Ottoman Turkish script.

Handwritten text in Ottoman Turkish script.

Millî Eğitim Bakanlığı
Köprülü Kütüphanesi
Başmemurluğu

Sayı : _____

Handwritten text in Ottoman Turkish script.

Handwritten text in Ottoman Turkish script.

Handwritten text in Ottoman Turkish script.

Handwritten text in Ottoman Turkish script.

Handwritten text in Ottoman Turkish script.

Handwritten text in Ottoman Turkish script.

Handwritten text in Ottoman Turkish script.

Handwritten text in Ottoman Turkish script.

Handwritten text in Ottoman Turkish script.

Handwritten text in Ottoman Turkish script.

Handwritten text in Ottoman Turkish script.

حمد اول ناصر قهاره که اندی منصور • عسکری دین ظفر •
 رهبری کفری مقهور • هم صلواتیله سلام اولد رسول الله کایلیک
 معجزه عالییه سی اندک ظهور • دخی اصحابنه وال کر امنه انک کا ولدی
 اکلا دله بنیان شریعت معور **اما بعد** شول زمانکه بادشاه ظل الله
 وشهنشاه عالم پناه سلطان سلاطین روم عرب و عجم •
 و خاقان خواقین • ملوک رقاب احم • قانع قلاع کفره انکروس •
 قاطع نزاع فجر اردل و رؤس خلاصه سلاطین آل عثمان •
 د عامر اساطین زمین و زمان فرید و در عثمانی • ابو الفتح ثانی
 سلطان غازی محمد خان ابن سلطان مراد خان • ابن سلطان سلیم خان
 ابن سلطان سلیمان خان بیت صنما کوزم فی مدح ابد بلور تقیریم
 بلکه وصفی الله مدح اولونصر تحیریم • خلد الله خلافت و اید سلطنت
 الی انقضاء الزمان • و انتهاء الدوران • حضرت لری عزت و شرف
 ایلله • و شوکت و شجاعت ایلله • قلعه اکر سفرینه غریمت بیوردیلر
 • بود عای خیر لریزه مجد و ساعی اولون داعیلری • دخی محضا
 عبادت غزاده • بلکه بکنده دعاده بولنق نبی ایلله سفر من بوره بیلله

واروب • اول فتح مبین و نصرت دین ده • و اول وقع کبری
 و معرکه عظمی ده اول مبارک غزوه • و اول جنک و وعاده • خاک
 الود اولوب دعاده • بلر بولندم الحمد لله جدا کثیرا کثیرا • بوندن اقدم
 القصار ده زاویه عزلتک منزوی • و کوشه وحدتک منظوی ایکن
 نظام عالم متعلق بر رساله لطیفه • و مجله شرفیه تالیف و ترتیب
 و تصنیف اتمشدم • بوسفر مبارک و میمونر همنعان و هنر کاب
 هایون اولون علوم علما • عظام ارکان دولت • واعیان وزراء
 کرام دیوان حضرت عرض و اشعار اولند قد ده جمله سی قبول و بسند
 ایدوب تحسین بلوغ • و احسان بی دریغ • بیور بلفله لسان ترکی ایلله
 ترجمه و شرح اولوب عرض اولنما سی اولی ایدوکنر رأی و اشارت بیور
 و بعون الله الملك المثلان لسان ترکی ایلله شرح و بیان • و ایضاح و عیان
 ایدوب غایتده واضح و اسات اولون تعبیر ایلله تقریر و تحریر ایلیم
 کرا عیان اصحاب دیوان • و ارباب ابوان سلطان • سهولت ایلله
 استفاده ممکن و میسر اولد قدن صکره مضمر فی ایلله عمل اولنومیش
 باذن الله تعالی عالمه آثار و ثمری • و انوار خیر و بکافی • ظهور ایلله
 از شالله تعالی حمد الالهیم بالله سکا حد و شکر اید روز مالک
 الملك ای حقیقته ملک مالکی اولدنا الله • قوئی الملك من نشاء ملک

استد وکنه و بررسین • و تنزع الملك ممن تشاء • دخی استد و کندن
ابررسین یعنی ابررسین • و صلوة علی رسولک • دخی صلوة و سلام
سنتک رسولک و زینیه ایدرز • محمد سید الانبیاء • اولکی انبیائک
سینک اولدن محمد در • و علی الله واصحابه • دخی الی دخی اصحابی و زینیه
صلوة و سلام ایدرز • اولی الامر و الاراء • انکر بصر دخی الی
صاحبیدر • مادامت الارض • مادامکیر یوزی ثابت اوله
و دارت السماء • دخی کوک یوزی یعنی فکله دور الیم • فان الفقیس
الی الله الباری • تحقیقا خالق اولدن الله حضرتین محتاج اولان فولی
کافی الاخصاری • اولکی اخصاری کافدر • اعان الله تعالی
الله حضرتی آکایاردم ایلسون • فیما استعانه • شولا مورد مکیر
اندن یاردم طلب الی • و صانه عما شان • دخی کاعیب و پروشنه
ان صقلسون • یقول • اول کافی در • لما شاهدت • شول وقتیه که
مشاهده ایدم • سنة أربع و الف • هجرت نبویه تار یحک بیک دور دخی
یندن • و نظام العالم خللا • عالمک نظامندن فساد و بوز غولق مشاهده
ایدم • و انتظام احوال بنی آدم زلا • دخی اما غار و نریک حالری انتظامندن
بوز غولق مشاهده ایدم • خصوصا فی دار السلام • خصوصا که دار اسلام
یعنی ممالک اسلامیه • اصلى الله • حق تعالی واقع اولدن خلل و زلل

اصلاح ایلسون • و سلمها • دخی دار اسلام مملکتی سلامت اوزره
ايلسون • الی يوم القيام • و یامت کوننه دکین فلیلا • پس بر کجه
بعد قضاء السنه و الفرض • سنت و فرض اولدن عباد الی اذ انکدن
صکر • وجهت وجهی لذي فطر السموات و الارض • بر لری و کوکله
خلق ایلان رب العزت جانبده قلبی و نفسی دوندوردم یعنی •
واقع اولدن خلل و زللک حکمتی و سببی اولدن اساره واقف اولم
ایجون توجه تام ايله توجه ایدم • فاهمنی بطیفه • پس رب العزت حضرت
بکا لطفله الهام ایلدی • یعنی فیض طریق ايله قلبه انزال و القا ایلدی
شیئا من الحکم • حکمتدن بر مقدار • و اهتمنی من فضله • دخی
کند و فضلی کر مند بکا فهم ایلکی میسر ایلدی • ما کم اکن اعلم • شول
نسبه که بن آنی بلور دکل ایدم • اول اولوا حکمتدن بری بودر که
القی علی قلبی قوله • بنم قلبه القا ایلدی • بوقولی شریفی که بر مشدر
از الله لا یغیر ما بقوم • تحقیق الله حضرتی برهمده اولدن نعمت و عافیه
تغییر الین و بوزمان • حتی یغیر و اما یا نفسهم • تا که اول قوم کند اولنده
اولدن احوال دخی و فعل دخی بر من فعله و کم حاله دوند میسر • یعنی
ما دامکی بر قوم ازلنده حق اوزره عدالت و استقامت ايله معاشرت و معا
ایله لر خوتنه حضرتی نظام و انتظاملندن اولدن نعمت و عافیتی تغیر

ایدوب بوزماز • وشرح صدری • دخی بنم قلبی و زهنی شرح و کشف
 ایدوب کشاده یلادی • للتأمل في أحوال الناس وأسباب تغيرهم •
 ادم او غلام نیک حال دینی فکر ایدوب واقع اولدن تغییر لرنیک سبیل دینی فکر
 ایلمکچون • فلما تأملت بمويز اللطيف • پس شول وقت که الله حضرت
 لطیف عونی یله تأمل و فکر ایدم • فما كان منذ عشر سنين و نيف • اون
 یلدن دخی زیاده واقع اولدن زماندن بروده ظهور ایدن اموره فکر ایدم
 انکشف لی فی ذلک بکامنکشف اولدی بوحصوصه یعنی طقوز بوزسکا
 تار یخندن بری واقع اولدن اختلال و تشوش ناس خصوصه فتح و کشف
 اولدی • وجوه و اسباب • بعض وجهل و بعض سبیل • والله اعلم بالصواب
 الله حضرت طوری طوغر و سنی یک بلور والله یعنی بو تغییراتک اولکی وجهی •
الاهمال في العدالة • عدالته اهل و نکاسلور • والضبط بحسن
السياسة • دخی حسن سیاست یله ضبط اولمقد اهل اولدغیدر •
وسببه • و بواها لک سببی • عدم تفويض الامور الى اهلها • امور ناسو
 و مهمات مملکتی اهل اولدن تفویض ایلک در • یعنی مصالح و مناصب
 نا اهل و بریکدر الملك • يكنى وجهي • المساحة في المشاورة • والى
والتدبير • مشاوره دخی دای تدبیر • ترک واقع اولوب اهل اولدغیدر
وسببه • بومساحر و اهل لک سببی • العجب والكبر في الكبر • اکابر و اعیان

کندوسن کور مملکت و تکرلوقدر • واستينكافهم عن مصاحبة العلماء
والحكما • دخی علماتک و عقلاؤک مصاحبتلرندن عارلندقلریدر یعنی زبان
 اکابر نیک مجلسلرینه علما و عقلاؤدن برکسه کلسکا حقارت یله نظر
 ایدوب اؤکله مصاحبت و مکالمه یلمدن عار ایدر لر • قدح قالدی که
 اکابر سلف کی علما و عقلاؤک یا قلمینه و مجلسلرینه وار ب رایی و تدبیر
 و حکمت او کز لر الثالث اوجخی وجه • المساهلة في تدبير العسكر عسکر
 تدار کند و تدبیردن ترک اها دور • واستعمال آلات الحرب عند محاربة الأعداء
 دخی شمان یله مقابله و محاربه زمانده یات و یراق قولمقد اهل اندکلریدر
وسببه • بواها لک سببی • عدم خوف العسكر من الامور • عسکر کلامدن
 قور قور قلدرد • ثم سبب جميع الاسباب ان نصركم بذكر اولنا وجهلك
 و سبیل و کجمله سنه سبب اولدن • وغاية ما في الباب • دخی بویاید
 اولانک غایتی و صوکل اوجی • طمع الارشياء • رشوت النفق طمعیدر
ورغبت النساء • دخی نسا طائفه سنه رغبت ایدوب سوز لر یله عمل ایلکدر
فاستخرب الله بأكيا • پس بو وجوه و اسباب بکامنکشف اولدقد نصکر
 الله حضرت لرینه اغلاؤر یکن خیر طلب ایدم • وعن نجات الدمر شيكيا •
 دخی زمانه نیک نجاتلرندن شکایت ایدر یکن الله حضرت لرندن استخاره ایدم
 فاخار لی • پس حقیقا بکا خیر لی ایدی • ازاكتب مختصرا مفيدا •

افاده ایدجی بر مختصر کتاب یا ز معنی فی هذا الباب • بوابه یعنی بونظام
عالم بیانده • بشتمل علی کلمات • ایه مختصر کتاب که نیج کلمه لی
مشمول و جامع اوله • من جوامع الکلم • شونج این کلمه لردن
که لفظ لی مختصر و مختارند معانی کثیره مندرج اوله • فی تجدید
قواعد النظام • نظام عالمک قائم لرب تجدیداً نمکده افاده ایدجی
بر مختصر • و کتاباً سبیداً • دجی بر محکم کتاب یا ز معنی خیر کوردیکر
یتضمن خلاصه احوال اولی الباب • عاقل صاحب لربنک خالص
اولان سوز لربنی متضمن بر کتاب اوله • من المعارف والحکم
• ایه خالص سوز لربکر معرفت لردن دجی حکمت لردن اوله • و تأیید
بنیان لانتظام احوال لربنی دم انتظامنک بنا لربنی محکم ایلکه مفید
و مختصر اوله • فاستصفیه • پس بن بو کتابی یعنی بچند اولان
حکمتی او کورتادم • من کتب قدماء العلماء • علماء متقدمینک
کتاب لردن • و کبراء الحکماء • دجی عقلاء اکابرینک کتاب لردن
خصوصاً من انوار التنزیل و روضة العلماء • علی الخصوص تفسیر
فاضلین که انوار تنزیل دبرلر و روضه الاخبار • ادلو کتابدن که
علامه ز محشری حضرت لربنک ربیع الا براد لو کتابدن انتخاب اولوب
وروضه العلماء دجی دبرلر بمقوله کتب شریفه دن استخراج و انتخا ایلدم

جعل الله العلی الاعلی • علی و یوجه رک الله حضرت لی بو کتابی یلسون
• عنایت لرب مر • باد شاهلره عنایت و یاردم یلسون • و هدایت لرب لوزر
دجی وزیر لرب طریق استقامت هدایت یلسون • واسوق للحکماء • دجی
عاقلان مقتدی و پیشوا یلسون • ونصره للفقراء • دجی فقرا یرضرت
و رحمت یلسون • و سیمیه باصول الحکم • دجی بوکر اصول حکم دیو آد
و یردم ^{المقدم} فی نظام العالم • عالمک نظامی بیانده دن • و تیت • دجی
بو کتابی ترتیب ایدم • علی مقدمه و اربعه اصول و خاتمه • و مقدمه
و دور تا اصل و برخاسته و وزن ترتیب اید و بیاندم • والله المستعان
یا زدم طلب و یحق الله حضرت لربدر • و علی التکلیف • دجی توکل
آنک او زبند در • فی نظام العالم • کتابک مقدمه سی عالمک نظامنه
سبب اولان سنه نک بیانده در • وهو • اول سبب نظام عالم بود که
الله تعالی • تحقیق الله حضرت لی • لما قدر بقاء العالم • چونکه عالمک
باقی و لما سنی تقدیر الیدی • ببقاء نوع الانسان • نوع انسانک باقی
اول سبب یعنی مادامکه نوع انسان باقی اوله دیو تقدیر الیدی • الی اوقیت
معلوم • معلوم اولان وقته دکن • که یوم قیامتدر • و بقاء •
بالتناسل • دجی نوع انسانک بقا سنی اولاد کو ر مکله تقدیر الیدی
وهو بالمعاشرة والتعامل • بو اولاد و نسل ایشمه معاش و جفتلنک

اولور بوايسه اولمازالا مال الله اولور مال الله اولمازالا تعامل الله اولور
 بعني خلق بربر الله معامله والش وریش اتمکله اولور. احتیج الى اسلوب
 بویه اولیجق بر اسلوب وقاعدیه احتیاج واقع اولدی که. یَنْضِیْطِر
أَمْرًا لِنَسَانٍ. اول اسلوب وقاعدیه دفع انسانک. صالحی ضبط اولند
 علی وجیه حسن فی جمیع الا زمان. احسن واسان وجبا وزنه جمیع زما
 زمانلده. فَبِالْهَامِ مِنَ اللَّهِ وَتَوْفِيقٍ. بر بویه احتیاج واقع اولیجق
 الله حضرت عیذن الهام و توفیق الی. ریت قدما العلماء. عالم ملک
 اسکیلری ترتیب اندیلر. وَحُكْمَاءِ الْقَدَمَاءِ. دخی اسکیلرک عاقلری
 ترتیب اندیلر. بنی آدم. ادم او غارلری. عَلَى رُبْعِ أَصْنَافٍ. دوت
 بلوک اوزنه ترتیب اندیلر. صِنْفٌ لِلسِّيفِ. دوت صنفدن برنی
 قلیج ایچون تعیین اندیلر. وَصِنْفٌ لِلْقَلَمِ. دخی برنی قلم ایچون. وَصِنْفٌ
لِلْحَرْبِ وَالزَّعَاغِرِ. دخی برنی کین و بچین ایچون. وَصِنْفٌ لِلْحَفَرِ وَالنَّجَارِ
 دخی بر بلوکی صنعت و تجارت ایچون تعیین اندیلر. وَجَعَلُوا التَّصْرَفَ
فِي الْكُلِّ. دخی بوجیم صنفلده نصر فایلمکی. ملک و اماره.
 بکاک و بادشا هلق اندیلر یعنی بود ورت بلوکی جمله نصر فایدوب ضبط
 ایلمکی بادشا هلق دیو تعیین اندیلر وَلَا مَا أُولَى صِنْفٌ که قلیج ایچون
 تعیین اولنمشیک اول صنف ایله. فَهُمُ الْمُلُوكُ وَالسَّارَطِينُ بادشا هلق

و وزیرلرد. وَقَوْمَهُمْ. دخی بادشا هلق نایبلرید که بکلر و بکلر بکلر
 و بونلرک امثالیضا بطریدر. وَسَائِرُ الْعَسْكَرِ. دخی سایر معاون
 اولوب قلیجه خدمت ایدن عسکر دریا بونلر مخصوص اولدن عمل دیر بیانی
 لازم اولغله ایندی که. قَالُوا جِبْ عَلَيْهِمْ. بر بونلرک اوزرینه
 واجب اولدن. ضَبْطُ جَمِيعِ الْأَصْنَافِ. بدوت صنفک جمله سنی.
 ضبط اتمکدر. وَالْمُحَافَظَةُ بِالْعَدْلَةِ وَحَسَنِ السِّيَاسَةِ. دخی عدالت
 ایله دخی حسن سیاستله کوروب کوزتمکدر. انا کندولرلد و کی
 واستدو کری اوزره دکل بکک. بِتَدْبِيرِ الْعُلَمَاءِ وَالْحُكَمَاءِ. عالم ملک
 و عاقلرک تدبیر و روی لریله اولق کرکد که خطا واقع اولیب. وَالْمُقَالَاةُ
وَالْمُحَارَبَةُ. دخی بوضف اول لازم اولدن جنک و جدال و حرب و قال
 اتمکدر. لِدَفْعِ الْأَعْدَاءِ وَجَهْلِهِ سَدَنَ دُشْمَانٍ دَفْعٍ وَمَنْعٍ اِتْمَكِجُون. وَالْعَمَلُ
بِسَائِرِ مَا لَا يَدْنِيهِ لِلْأَمْرِ. دخی بادشا هلق و بکلر سائر لازم اولان
 نسنه لریله عمل ایلمکدر. كَمَا سَيَبِيحُ أَرْشَاءُ اللَّهِ تَعَالَى الصَّنْفُ الثَّلَاثُ اما ایکنی
 صنف که قلم ایچون تعیین اولنمشیک. فَالْعُلَمَاءُ وَالْحُكَمَاءُ المر علماء و عقلا و در
 و سائر اصحاب الدعاء. دخی سائر دعا صاحب لرد. مِنْ الصُّلَحَاءِ وَالضُّعَفَاءِ
 صالحلردن دخی ضعیفلردن که جنک قادر اولیوب انجق عبادت و دعا
 کوجلری یندیا بونلرک ایشینه اولق کرکدر دیر سک ایدر که.

فَعَلَيْهِمْ حَافِظَةٌ وَأَمَّا اللَّهُ وَفَوَاهِشِهِ • بُونُكَ أَوْزِينَهُ لَأَزِمَ أَوْلَانِ
 اللَّهُ تَعَالَيْتُكَ مَا تَذَكَّرِينَ وَنَهَى تَذَكَّرِينَ كَوْزَنُكَ دَرِ بَعْنَى أَمْرٍ مَعْرُوفٍ
 وَنَهَى مَنُكَ كَوْزَنُ دُوبِ أَعْلَامِ الْمَكْدَرِ • بِالْكَتَابِ وَالرَّوَايَةِ كَابِلُهُ يَأْزِمُغْلَهُ
 دَحَى دَلِيلُهُ رَوَايَتُ تَمَكُّلِهِ كَوْزَنُكَ دَرِ • وَتَبْلِيغُ أَحْكَامِ الشَّرْعِيَّةِ إِلَى •
 جَمِيعِ الْأَصْنَافِ • دَحَى شَرِيعَتِ حَكَمَرِنِي جَمَلًا أَصْنَافًا هَلَنَهُ يَنْشُدُ رِبِ
 دَبُو وَرِبِ مَكْدَرِ • وَالرَّأْيَ وَالتَّدْبِيرَ وَالْمَشَاوَرَةَ • دَحَى بُونُكَ لَأَزِمَ أَوْلَانِ
 رَأْيَ وَتَدْبِيرَ وَمَشَاوَرَةً • تَعْلِيمُ الدِّينِ وَالدِّيَانَةِ • دَحَى دِينَ عِلْمِكَ
 أَوْ كَرَمِكَ دَحَى دِينَ لَأَزِمَ نَسْنَهُ لِي تَعْلِيمِ أَمَكْدَرِ • وَرَغْبَةُ الْخَلْقِ
 عَلَى الْوِبَادَةِ • دَحَى خَلْقِ عَالِي عِبَادَتِكَ قَدْرُ مَقْدَرِ • وَحُسْنُ الْمَعَاشَةِ
 دَحَى أَرَالِزَنَ حَوْشَلَقِ أَوْزَنَ دِيرِ لَكَمْ قَدْرُ مَقْدَرِ • وَالِدَعَاوِ بِالْخَيْرِ أَصْلًا
 جَمِيعَ عُمُومًا • دَحَى جَمَلِ خَلْقِكَ أَيْلُوكُنْ خَيْرِيهِ دَعَا أَمَكْدَرِ • وَلَصْلَاحِ
 السُّلْطَانِ خُصُوصًا • دَحَى بَادِشَاهِ أُولُوكُنْ أَيْلُوكُنْ بِأَشَقِّ نَيْتِ أَيْدُوبِ
 خَيْرِيهِ دَعَا أَمَكْدَرِ زِيرِ بَادِشَاهِ أُولُوكُنْ سَايْ خَلْقِ عَالَمِ كُونِ بَدَنَهُ كَقَلْبِ
 كَبِيَرِ سَايْ بَدَنَهُ كُورِهِ بِسَ هَرَجَنِ كَبُورِكَ صَاغِ وَصَالِحِ أَوَلِهِ جَمَلِهِ
 بِدَنِ صِلَاحِ وَصَاغْلِقِ حَاصِلِ أُولُوكُنْ **الْصِنْفُ الثَّلَاثُ** مَا أَوْجَبَتْهُ صِنْفُ كِه
 أَكُنْ أَيْجُونِ تَعْيِينَ أَوْلَمَشْدَرِ • فَأَهْلُ الْحَرْثِ وَالْفَرْثِ • انْثَرَاكُنْ وَبَاغِ
 وَبِمَشْدَرِ كُنْ طَائِفُهُ • الْمَعْرُوفُ فِي زَمَانِنَا بِالرَّعَايَا • شَمْدِي كَمَزَانِ

رَعَايَا وَرَبَايَا دِيمَكْلَهُ مَعْرُوفًا وَلَا تَلْزَمُ • فَعَلَيْهِمُ السُّقَى وَالْجَدُّ • بِسَ بُونُكَ
 أَوْزِينَهُ لَأَزِمَ سَعَى الْيُوبِ جَالِ شَمَقْدَرِ • فِي أَكْبَابِ الْمَعَاشِ بِالْحَرْثِ وَالْفَرْثِ
 دِيرِ لَكَمْ سَبَبِ أَوْلَانِ نَسْنَهُ أَكُنْ أَكْلًا لَهُ وَبِمَشْ وَبَاغِ دَكْلِكَ إِلَهُ •
 وَالدَّوَابِّ وَالْأَنْفَامِ • دَحَى مَعَاشِ أَيْجُونِ لَأَزِمَ أَوْلَانِ حَيَوَانَاتِي بِسَلْمَكْلَهُ
 لِكَفَايَةِ جَمِيعِ الْأَصْنَافِ • جَمِيعِ أَصْنَافِ أَهْلِنَهُ كَفَايَتِ أَيْسُونِ دِيوسِ سَعَى
 أَيْدُوبِ جَالِ شَمَقْدَرِ • فَهَذَا أَفْضَلُ الْأَعْمَالِ بَعْدَ الْعِلْمِ وَالْجِهَادِ • بُونُكَ
 عَمَلِي جَمَلِهِ عَمَلِكَ أَفْضَلِي دَرِ وَعِلْمُكَ دَنَ وَغَرَادَنَ صَكْرَهُ أَمَّا **الصِّنْفُ الرَّابِعُ** مَا
 دُورِدَ بِجِي صِنْفِ كَرِصَنُوتِ وَبِجَارَتِ أَيْجُونِ تَعْيِينَ أَوْلَمَشْدَرِ • فَأَرْبَابُ
 الصَّنَائِعِ • بِسَ تَلْزَمُ وَرُلُودِ رُلُوكُنْ صَنَعْتَلُ صَا حَبَلِي دَرِ • وَأَصْحَابُ التِّجَارَاتِ
 دَحَى أَفْوَاعِ تِجَارَتِ بَلْزَمُ دَرِ • فَعَلَيْهِمُ السُّقَى فِيمَا لَا يَدْمِنُهُ لَأَزِمَ أَصْنَافِ مِنْ
 الْأُمُورِ الصَّنَائِعِيَّةِ • بِسَ بُونُكَ أَوْزِينَهُ لَأَزِمَ أَوْلَانِ صَنَعْتَلُ مَنُشُوبِ
 أَوْلَانِ أُمُورِ دَنَ لَأَزِمَ أَوْلَانِ نَسْنَهُ جَالِ شَمَقْدَرِ • وَأُمُورُ التِّجَارَةِ • دَحَى
 تِجَارَتِ مَتَعْلَقِ أَوْلَانِ مَالِ دَنَ • وَمَا يَنَالُ سَبَبَهُمْ مِمَّا يَنْتَفِعُ بِرِ الْخَلْقِ • دَحَى
 تِجَارِ وَأَهْلِ صَنَائِعٍ مَنَاسِبِ أُولُوكُنْ خَلْقِ فَائِدِهِ لَنُورِ نَسْنَهُ جَالِ شَمَقْدَرِ
 • وَأَمَّا الْمَكْلَفُ الْخَارِجُ عَنِ الْأَصْنَافِ • أَمَّا عَاقِلٌ وَصَاحِبُ تَكْلِيفٍ أَيْكُنْ
 دُورِتِ صَنَعْدَنَ خَارِجِ أَوْلَانِ نِيْجِهِ أُولُوكُنْ كَرِ كَرْدِ دِيرِ سَكْ • فَعِنْدَ الْحَكَمَاءِ
 الْأَسْلَامِيَّةِ • بِسَ بُو مَقُولُهُ كَسْنَهُ أَهْلُ اسْلَامِ حَكَمَاسِي قَانَنَهُ • لَا يَزِيدُكَ

علی حاله • کند و حاله قوتماق کر کرد • بل جبر علی ان یكون من ایدها •
 بلکه ابرام اولوب جبریه اصناف اربعه دن برینه الحاق اولمق کر کرد •
 تا که جمله اصناف اهلن مضایقه اولیس • وعند بعض الفلاس •
 اما بعض فلاسفه حکما سی قنده بومقوله ایش سوز و کف جسوز کسنه
 کنفی منفعت اولوب یورس • فیل یقتل • قتل اولمق کر کرد و میشلر •
لا تم یكون کلا علی الناس • زیرا جمیع اصناف خلقنه زحمت اولوب
 مضایقه و بر سر لاطین سلف زانلرن رحمهم الله تعالی بومقوله معطل
 کسنه لر هر یله بر کوه تقیش اولوب منع اولنور ایش حتی بومقول
 عرب طائفه سنک منعی متعذر اولد و غیچون روم الین کجسونلرد یواسکله لر
 محکم بساق اولنور میش اولسیدن زمان اوایلده دیار روم ده خبر
 ویره کت زیاده ایش • تولیدی شمدی که زانلرده دخی تقیش اولوب
 خلق فی کسب و بی کار اولمقدن منع اولنوریدی • فنبات کل صنف علی
عمله المخصوص له • پس بویله اولیحق امدی هر بر صنف اهنک کند و لر
 مخصوص اولون عمل اوزره ثابت وقایم اولماری • یوجب نظاما فی الملک
 ملک و سلطنده نظامی ایجاب واقضا ایدر • واها له یوجب خلاف
 اما هر صنفک کند و بی مخصوص اولون عمل اهل ایدوب تکاسل اوزره
 اولمهی نظامک خلافی اقضا ایدر • یعنی ملک ده اختلال ایجاب ایدر

فعلم من هذا • پس بوندن معلوم اولدی یعنی بونفر بر قانده و تفسیر
 ضابطه دن بلندیکه • ان لا یبغی ان یکلف او یجب صنف علی عمل صنف اخر
 بتحقیق لایق و مناسب دکلر بر صنف اهل کند و عملندن منع اولوب
 غیر صنف اهلنک عمل اوزرینه جبر و تکلیف اولن • لا تم یوجب اختلاوا
و تشوشا • زیرا بتحقیق بومقوله جبر و تکلیف اختلالی و تشوشی ایجاب
 ایدر • کما وقع فی هذا العصر • نتم بور قاج بیله اختلال و تشوش بوشیب
 واقع اولدی • جبر الرعايا و اهل الصنائع علی المحاربة • رعایا و قری
 خلق و اهل صنایع و قصبات خلقی سرحد لر سوریلوب محارب اوزره جبر
 اولمق ایله • بأهل العسکر فیها • عسکر اولان سپاه و نفرت محارب
 اهل ایدوب ضابطه تکاسل اتمکله اسباب معاش مکدر اولوب ولایت
 قحط و غلا بر مرتبه واد دیگر زمان اولر بر راجحه النافع سنه شمدی
 اوز راجحه یبولماز اولد • وهذا من سنن جدی و الفی الی هذا لان
 بورعایا و قصبات خلقی محاربیه جبریه سورلق قدیمدن اولوب بیک
 بر تار یخندن بوانه کلنجه واقع اولدی • خصوصا سرحد هرات و بوسنده
 تاریخ مرفور دن برو هر ییل سفر زمانی اولد و غی کبی عسکر اولنر ولایت
 آدم لر صالوب اکین کن رعایا و برایی و قصباته اولون جماعت مسلمان
 و اهل حرفی جبریه سفر سورمکله دردمند رعایا اکین سرقا لوب

فصبات جامع لرند جماعت ايله نمازلر قلمينوب عالراولنما مقابله ولاينه
 فخط وغلر و انواع بلا ظهور ايلد كذن غيري عسكروا دحي اشلي راست
 كلبوب فراديد را ولديدر . وما دام محافضة السلطان على الترتيب
 القديم . مادامكه پادشاهك محافضة ترتيب قديم اوزن اوله .
 بموجب الشرع القويم . يعنى مقتضى شرع شريف ايله ضبط ايدوب هر ضعف
 اهلن كذو علمنه ثابت وقائم البير . يزاد الملك نظاما . ملك سلطنتي
 نظام جهندن زياده اولور . و احوال بني آدم انتظاما . دحي ادم را و غلا
 حالري انتظام جهندن زياده اولور . والسلطنة قوة . دحي ادم را
 قوت جهندن زياده اولور . و انا وقع الاهال في رعاية هذا السلوب
 اما فجان كد بوا سلوب قديم رعایت اولمقده اهال واقع اولسه . و حایت
 ذلك السمت المرغوب . دحي بوطريق مرغوب حایت اولمقده اهال واقع
 اولسه . بسري الفساد في الملك . ملك سلطنة فساد سريت ايدر .
 والضعف في الامانة من الجوانب الاربعة . دحي ورت جانبدن پادشا^{هلقه}
 ضعف سريت ايدر . و ربما يوجب الانتقال الى الغير . كاه اولور كه
 سلطنتك اخر انتقالني ايجاب ايدر . اللهم حفظ . يا الله سن صاقله
 الممالك الاسلاميه . اسلام مملكتري . من الاختلال اختلا لدن
 يعنى يارب واقع اولان اختلا درفع ايدوب شمدن صكره صاقله .

وامن الدولة العثمانية . دحي يارب دولت عثمانيه صيانت ايدوب
 مأمون ايله . عن موجبات الانتقال . اخر انتقالني ايجاب واقضا ايدر
 نسندردن . آمين يا ذا الجلال والجمال . قبول ايله بود عامر يا اي جلال
 و جمال صاحب اولان الله **اصل** الودورت اصل دن اولكي اصل . في سبب
 نظام السلطنة . بادشا هلقك نظام وانتظامنه سببا اولان نسندردن
 بياندر . و امتدادها . دحي ادم را هلق برسلسله و برشلسله ثابت
 اولوب ممتد اولغه سبب اولانك . بياندر . العمد في العدالة
 بو خصوصه باش اولان سبب عدالدر . يعنى جمله دن زياده اعتماد
 اولنجي سبب عدالدر . وحسن السياسة . دحي حسن سياستدر .
 قال الله تعالى . الله تعا قرن عظيمه بيوردي . ان الله بامرنا بعدي
 والاحسان . تحقيق الله حضري عدل ايله دحي احسان ايله امر ايلدي
 يعنى عدالت ايلكم دحي احسان ايلكم بيوردي . يندرج فيه بواية
 كرمينك نفس شريفند مندرج اولور . جميع امور الخير للرعية والسلطان
 رعيت و بادشاه حقنه خير لوجيع امور مندرج اولور . قال النبي عليه
 السلام . حضرت رساله پناه الله حضرتلرنيك سلامي انك اوزرينه
 اوله بيورديلر . زين الله السماء بالثلث . الله حضرتلري كوكبوزين
 اوج نسندردن ايله مزين ايلدي . بالشمس والقمر والكواكب . كشت ايلدي دحي

آي الله دحي يلدز ليله • وزين الارض بالثلث • دحي يريوزين اوج نسيه
 مزين الادي • بالعلماء والمطر و سلطان عادل • اهل علم اولن ليله
 دحي يغيور ليله دحي عادل پادشاه الله • قال عليه السلام • العدل من الدين
 وفق السلطان • عدالت اتمك دين در • دحي پادشاهك قوت شدن
 اولور • قيل من حسن سياسته دام رياسته • دينديك بر كسنة نك
 يعني بر پادشاهك بارضا بطك سياستى و كوزتمه سى خوشيه اوله رياستى
 و پادشاهلغى ثبات اوزره اولوب دايتم اولور • قيل لا تتم الرياست الا
 بحسن السياسة • يعنى بلك و پادشاهلغى تمام اولماز • يعنى كمال بولماز
 الاحسن سياست الله كمال بولور • يقال ثبات الملك بالعدل •
 دينور كه پادشاهلغى ثباتى عدل الله در • اردشير بابك • اردشير
 بابك ادى پادشاه ديمش • اذا رغب الملك عن العدل فحين كبر پادشاه
 عدالت ايلمدن يوز جو برسه • رغب الرعية عن كطاعة اول پادشاه
 تخت حكومتند اولان خلق كامطيع اولفقدن يوز جو بر رل يعنى عصيان
 يوز دونر • وعنه • يعنى اردشير بابك دن نقل اولنور كه ديمش •
 لا سلطان الا برجال • پادشاهلغى سلطانلق اولماز الا ارل الله اولور
 يعنى عسكرايه • ولا رجال الا بمال • عسكرايس اولن الا مال الله اولور
 ولا مال الا بعارة • مال ايسه اولماز الا ولايت معمور اولق الله اولور •

ولا عماره الا بالعدل وحسن سياسته • ولايت ايسه معمور اولماز الا
 عدالت الله دحي حسن سياست الله معمور اولنور • مال كل دحي بودركه
 پادشاهلغى اولماز الا عدل الله دحي حسن سياست الله اولور • قيل لا يكون
 العرفان • دينديك معمور لق اولن • الاتحيت بعد السلطان • الا شول
 يوده كه پادشاه عدل الله • قيل دولت الملوك في العدل • دينديك پادشاهلغى
 دولت وعزنى عدل ايجنده در • قيل خير الملوك دينديك پادشاهلغى
 خير لوسى • من احسن في ماله و دينه • فعلنده و قصد و نيتند خوشيه
 اولاندر يعنى حسنة اوزره اولاندر • وعدل في جنده و رعيت • دحي
 عسكار اسنده دحي ساير رعيتار اسنده عدل ايلياندر • يزدجرد حكما
 يزدجرد نام پادشاه بر حكيم ودانايه سئوال الادي • يا صلاح الملك •
 پادشاهلغى و ملك نر الله اصلاح اولور • قال اول حكيم جواب ابدوب ايتد
 الرفق بالرعية • پادشاهلغى اصلاح رعيتد رفق الملك الله در • و خلق
 ومنهم بغير عفيف • دحي دعا ياده اولان رسوم و حقوق جبر الملق سزين
 الملق الله در • والتودد اليهم بالعدل • دحي پادشاه رعيتن كند و سن عدل
 الله سود و مكله در • و امن السبل • دحي ولايتند اولان بولر
 امين دوتق الله در • و اضاف المظلوم • دحي ظالمردن مظلومك
 حقدن البور مكله اولور • عبد الله بن قاهر سال بعض الزهاد • عبد الله

بن قهر نام پادشاه مشایخ علمادان برینده سوال ایلدی • کم بقی هذه الدولة
 فینا • نقد و زمان بود دولت و سلطنت بزده فالور یعنی سلسله مزده
 اکلور • قال ما دام بساط العدل في هذا الاوان • اول شیخ جوابنده
 دیدی • مادامکه بود بوانخانه عدل خالیسی و شمش اوله یعنی سزور
 و شلک ز عدالت و زره اوله پادشاهلق دولتی قائم و ثابت اولور •
 اِنَّ اللهَ لَا يَغَيِّرُ مَا بِقَوْمٍ حَتَّىٰ يَغَيِّرُوْا مَا بِاَنْفُسِهِمْ • یعنی بوانیز کریم اوقد
 که معنای بیان اولدی • قیل من طال غفلته • دیندیک هر کس که
 غفلت اوزانه یعنی زیاده اوله • زال دولته • اول کس که دولتی زایل
 اولور • قیل الغافل من الملوك من • دیندیک پادشاهلردن غافل اولون
 شول پادشاهدرک • اجتمع في خصلتان اند یکی خصلت و حوی و
 الا نهماك في الذات • بر خصلت لذت یعنی ذوق و صفایرد و شنبوب
 طالعدر • واضاعت الفرس • دخی ابکی خصلت فرساتلری ضایع و فوت
 ایلکدر • بعض الحكماء • عقلا و دن بعض دیش • لا سابس مثل العقل
 عقل کی حافظ و کوریجی اولماز • ولا حارس مثل العدل عدل کی حفظ و حرا
 ایدجی اولماز • ولا سيف مثل الحق • دخی حق کی قلیج اولماز • ولا عون
 مثل الصدق • دخی کر جلق و طوغر و لوق کی یاردم اولماز • قیل العدك
 حصین و یش • دیندیک عدل اعتماد اولنجی بر حصار درک • في رأس جبل

انبی • بر حکم داغ باشند اوله • لا یحطم سبیل • انی صوبی یقماز
 و یهدی منجیق • دخی انی منجیق و طوب یقماز محصل کلام هودرکی
 عادل اولان پادشاهد شمان بر حال ایله نظر بولماز • قیل الملك له عادل
 مکوف بعون الله • عادل اولان پادشاه الله حضرتلری نک عونی
 و یار دمی ایله صاقلیدر • و محروس بعین الله • دخی اللهک نظر ایله
 حراست اولمشدر • قیل الامات نوشروان • دیندیک شول زمانکه
 نوشروان اولدی • طافوا بطابویر • تابوتی کرد و رب دولاند ملر
 فی جمیع مملکتی • جمله تحت حکومتند اولون ولایتند • وینا دینا
 دخی برندا ایدجی ندا ایدریکن • من له حق علينا فلیات • هر کسک اوزریند
 برحق و ارایش کسون دیوند ایدریکن • فلم یوجد علیه و رهله فی ولايته
 • بر مملکتند بر کس بر نمیدی که پادشاهک اوزرند بر اچی حق اوله •
 فیا عجبا من هذه القصة العجبية • کلوز کورک نرجب قصه ربو •
 فان فیها الغيرة عظيمة لملوك الاسلام • تحقیق بوقصده اولو غیرت
 وارد راسلوم پادشاهلرینه • و غیره کبیره لامریش • دخی اسلام
 بکلرینه اولو غیرت وارد • لوکا نوا یفکرون • اگر فکر ایدر اولسر
 زیرا نوشروان انش پرست بر کافریکن عدالتن بومرتیده اولنجی اسلام
 پادشاهلرینه نیجه اولو غیرت و عبرت اولسونکه عدل ایلرده بر کافردن

زیاده اولغنه هوس الیمیدر عجبدر • ثم لا بد للسلطان • اندر
 یعنی پادشاه اولان تمام عدالت الیمکه قصد ایدوب مقدر اندکدن صکره اول
 نیجا الیمسون دیرسک ایدر که پادشا اولان اولان اولان اولان بودر که
 • اَنْ يَفِوضَ كُلَّ امْرِ اِلَى اَهْلِهِ • هر براشی ومصلحتی اهلنه تفویض ایدوب
 اصمار لید • کما اشار الیه قوله تعالی • انکم الله حضرت نیک قول شریفی
 بومعنا به اشارت ایدر که بیور مشدی • اِنَّ اللهَ يَأْمُرُكُمْ اَنْ تُوَدَّوْا الْاِمَانَاتِ
 اِلَى اَهْلِهَا • تحقیق الله تعالی سزه امر ایدر که امانت لری اهلنه تسلیم ایدر سر
 والا فسدت قلوب المستحقین علیہ • یونخسرتو لیکه پادشاه اولان هر اشی
 مستحقن تفویض الیمیدر مستحق اولان لک پادشاه وزره قلبی وحاط لری
 بوزیلوب منکسر اولور • فیکرتب الخلل • پس امور ومصالح پادشاه
 حلل و ضرر مرتب اولور • کما وقع فی هذا الزمان • نتم بوزان مشاهد
 اولنان حلل و تشوس مناصب اهلن و پرلد و کذن واقع اولدی • فانت
 الف الف من العلماء والقضاة و الملک قلیل • زیرا بر پادشاه نیجه بیک عالم
 و فسیح اذدر • وعدو واحد کثیر • اما بر دشمنان جو قدر • ابن الرو
 فضل و دن ابن روی اولی بر فاضل نظم ایدوب دیمش • فما یکثیر الف حلل
 صاحب • یعنی براد مریک دوست و بیک یاربوق دکلدر • وان عدو
 واحد کثیر • اما بر یالکر دشمنان جو قدر ادم • قاله من ولی

واحد و فی رعیته اولی منه • بر حاکم کی بر کسه برایشه و بر منصبه
 مولی الیمسه حال بوکه تحت حکومتدن اول کسندن اولی کسبولنسه
 • فقد خاز الله و رسوله و جماعه السالین • تحقیق اول حاکم الله
 حضرت لرینه و رسولنه و جماعت مسلمنه خیانت امش اولور •
 قیل اذا ساد اللئام • دیندیکه قحان لئیم اولان سید اولسر
 یعنی رئیس و اولیجه نصب اولنسه • یا د الکرام • اصیل و مردم
 اولان لره اولور • اذا ارتفع الوضیع • قحان که الحاق اولان
 مرتفع اولسه یعنی رجهرتیه و اصل اولسه • التضع الرقیع
 بوجه اصلوا اولان الجفه دوشدر • اذا ملک الارذل • قحان
 ارذل اولان لریک اولسر • هاک الا فاضل • اولی و افضل
 اولان لره اولور • دولة الا شر • شریر اولان لره دولتی
 یعنی دولته و اصل اولسی • محنة الا برار • اولرک محنتدر
 یعنی اولرک نکت اولور • و من اجل الغنائم • اولو غنیمت لرندر
 دولة الا کارم • اکرم اولان لره و اهل اولان لره دولته و اصل اولسی
 قیل لیر زجهر • سئوال اولدی بزجهر نام حکمه • کیف اضطربت
 امور ال ساسان و فیهم مثاک • سخطین حکیم و دانا ال
 ساسان راسندن و رکن نر کفیت ال و نر سبب ال امور سلطنتک

مضطرب اولوب پادشاهلق آرنندن جقدی دیو سؤال اولدی
 • قال بزجر حکیم ابتدی استعابو یا صاغر القال • آل ساسان
 یاردم کنور اولدی عاملرتک یعنی بکرتک و وزیر لرتک کوجک
 یاردم کنور اولدی • علی کابر ال اعمال • عملرتک و مصلحت لرتک یوکلر
 اوزره یعنی سلطنتک امور معظمه سنی کوکلر یعنی مستحق اولیوب
 قادرا ولیانله اصمیریوب اعتماد ایدر اولدی • قال امره الى ما اريد •
 بس ال ساسانک امور راجع اولدی برنسنیه که راجع اولدی یعنی پادشاه
 یوزیلوب الدن جقد و اولون اولدی • وفي الجواب تنبيه عظیم فی
 هذا الزمان هو ذکر اولنان جوابم شمدکی زمانم عظیم تنبيه و اشارت
 واردر • الى ال عثمان • ال عثمان حضرت لرتک • اید الله د و کتتم الله
 حضرت لری دولت و سلطنت لرتن مؤید ایلسون • الى انفضاض
 الزمان و انقراض الدوران • زمان د و کتجه و دوران منقصر
 اولنج یعنی دنیا طور دقچ طور سونلر آمین باری العالمین • و اشارت
 تنبيه بودر که مناصب عالیه نک تعیین و تفکیک و طوغری غزالتک
 تحریک و تنویدی • قدیم لرتک • استانه سعادت لرتک مشهور
 و ذات شریف لرتک مخصوص ایکن ظهور اختلالدن برو غیر تفویض
 اولمق و ممکن متعده و اراض متفرقه اولومنصلر و بریلوب

طفر یا زلفه و خست و بریلوب مناصب عالیو امور معظمه قادرا ولیان
 و بریلور اولدی • بوبر امر خطرناک و معنای و هناك در کما و کلین
 خوف عظیم وارد رهان الله تعالی حضرت لری اصلوب قوت و قانوت
 قدیم له عمل اولمق هدایت و عنایت ایلوب صوکنی خیر ایلیم •
 ثم لا بد للسلطان من ان يختار وزيرا عالما مصلحا • اندنصکر
 پادشاه اولان نالابد و لا زما اولان بودر که بر عاقل و دانا و هوشیار
 اصلوب حکم و ریج و وزیر اختیار و انتخاب ایلیم • فان الوزير • وزیر
 تحقیق وزیر اولان کمس • اذا صلح صلح الملك • چنان که صلح
 و ایوا و لیس پادشاه و پادشاهلق ایلاک اوزره اولوب جمیع امور
 نظام انتظام اوزره اولور • و اذا فسد فسد ما چنان که وزیر
 اولان فاسد و لیس پادشاه و پادشاهلق فاسد اولوب جمیع امور
 مختل اولور • اللهم اصلح يا الله سن هر بر وزیر صلح و صاحب
 تدبیری صلح اوزره ثابت و قائم ایلیم • قال انبي عم اذا اراد
 الله بامر خير • چنان که الله حضرت لری بر پادشاه حقنرم •
 خير مراد ایلیم جعل له وزیر اصدق • اول پادشاه بر صادق
 وزیر میساید • از نسی ذکوه • اگر پادشاه امر می او نود رایش
 وزیر خاطره کقرب کار • وان ذکر اعانه • اگر پادشاه خاطره کقرب

اکارائش وزیر حصولن سعی ایدوب معاونت ایدد. و اذا ارد
 غیر ذلك جعل له وزیر سوء. اما چنان که الله حضرت و پادشا
 حقند شونک غیرتی مراد ایلیر یعنی خیر مراد ایلیر اول پادشاهد بر اثر
 وزیر و برر. از نسی که مذکره وان ذکر لم یغیر. اگر پادشاه
 بر ماتی او خود را نفس وزیرانی که نماز و اگر پادشاه اکارائش وزیر
 حصولن سعی تمرو معاونت اولماز. هیل لا تسئل عن السلطان
 من هو. دیندی که پادشاه سؤال ایدوب صور مکه پادشاه بکمد
 یا نیجدر. و انظر الى الوزير من هو. بلکه نظر ایلد وزیر بکمد و نیجدر
 زیرا پادشاه اکاکوره اولور. کان لا سکدر وزیر. حضرت اسکدر
 روزی نوادیدی. وزیر له مدة طويلة ولم ينهه على عيب
 جوق مدت کا وزیر لوق ایدوب لکن انی عیب وزیر منبدا نشر
 دکلدی. فقال له يوما. پس بر کور اسکدر اول وزیر نه دیک
 انما جرت لي في خدمتك. سنك خدمته يعني وزیر لغته
 احتیاجم بود در معن بوله وزیر لغت بکا کرگز. فانی انسان
 والا انسان لا يخلو من الخطاء والنسيان. زیرا تحقیق بر انسانم
 انسان ایشرا لبته خطا و نسیانند و عیبند حالی اولماز
 یعنی بوقدر زمانم بندن نقد را بش خطا صادر اولشد.

فان لم تقف على خطاء مني فانت جاهل. اگر بوقدر زمانم بنم خطا
 و نسیانم واقف و مطلع اولد که ايسک. پس جاهل و احق ایش سن
 وان واقفت و سترت فانت خائن. اگر خود واقف اولوب ستر
 اند که ايسک پس سن خائن سک زیرا ملوغر و لوق اوزره وزیر لوق ایش سن
 يقال لا يمين من اوزراء من صحب الملوك بالصدق في المناجحة دينور
 و زرادن امین اولون شول وزیر در که. پادشاه لره نصیحت ده
 صداقت اوزره مقارنت ایلیر. و الخائن منهم من يصحبهم بالمدايات
 و المداينة. دخی بونلردن خائن اولون شول وزیر در که پادشاه
 مداراته و اکی بوز لوق ایلد مقارنت ایلیر. ثم يجب ان يجبل العلماء و اهل
 الدعاء و بکرهم. اند نصکره پادشاه اولون واجب اولون اولان
 بود که علما و صلحا و دعا اهلن عظیم و اکرام ایلیر. و يجب قلوبهم
 باحسان و انعام دخی بونلر که قلوبن احسان و انعام تکله کند و به
 جذب ایلد. و يستعين بدعائهم و مشاويرهم و رايتهم و قد يبرهم
 دخی بونلر که دعا و الیه دخی دای و ند بیلر ایلد یار دملار نه و يعتمد علی قولهم
 قولهم و ما يعتمد علی قول غیرهم. دخی بونلر که سوز لرینه زیاده اعتقاد و اعتماد
 ایلیر غیرنیک سوز لرینه. و لا يرفع منهم خيانة ولا حيلة. زیرا علما دن
 حيلة و حیانت واقع اولماز. و کم مسمع قیط. دخی بوانه کلنچ پادشاه لره

حقنه علمانك برد لو خيانتی اش دلي هرگز • فانهم ورتز لا نبيا •
 زير تحقيق علما بغيرك وافرديد • وسبب صلاح الدنيا والعقبى •
 دخی نیا و آخرتک صلاحیست سبب دنتکم بغير لوسبب اولديسه یعنی
 هر بر عصرك علمای اول عصرك بغير لری مشابهند اولوب موردین
 و دنیا و آخرتی اصلاح همچون کشتارد • بقال انما يقوم الدنيا يا ربعة
دينور كتحقيق بود نیا درت نسنة الله طور • يعلم العلماء وعدك
الامر و عبادت الصلحاء و سخاوة الة سخيا • بري علمانك على
الله ایکنی بادشاهلوك عدل الله او جني صالحلوك عبادتی و دعاسیله
 دور دخی جو مرتلك احسانله • قال النبي ثم النظر في وجوه العلماء
عبادة حضرت رسالت پناه علیه السلام بیور دیکي علمانك پوزرن
نظرا و بیعنی بافق عبادتدر • وقال عليه السلام • دخی بیور دیکي
بوزن مداد العلماء و دیر الشهداء يوم القيمة فلا يفضل احدهما
على الآخر • عالمرك مرکب لری قیامت کونند شهید اولون غازیلوك
 قانلر الله وزن و لنور هیچ بر بزند زیاده کلمز قبل خیر الامم من یجالس
 العلماء • بادشاهلوك خیر لوسی شول پادشاهد • که عالمرك مجلس
جاسراوله و شر العلماء من یجالس الامم • دخی عالمرك شلوسی شول
 عالمدر که • بادشاهلوك و بکلك مجلس لریه ضرورتی حاضر اوله

قبل خیر الملوك من تمكن في قلوب عبيته محبة كما تقدر هيبته بخسة
 اشياء • بادشاهلوك خیر لوسی شول پادشاهد رکه تحت حکومتند
اولون خلقک کوکرتند هيبی مقر اولد و جی کبی بشر نسنة الله محبتی قیلرن
منمكن اوله • اکرام شریفها • بري شریف لریه اکرام الی کدر • ورحمه ضعیفها
دخی ایکنی ضعیف لریه رحمت الی کدر • و اعانة لهیفها دخی او جني
مظلوم لریه یار دم الی کدر • وکف عدوان عادیها • دخی و ردخی
دشمان لریک شر و ضرر لرین منع و دفع الی کدر • وتأمین سبل
رائحها و غادیها • دخی بشی اینده و رونده نگی بول لرین امین •
الی کدر محصل بو شرف نسنة الله مقبدا و لان پادشاهک محبتی عینک
قیلرنن ممکن اولور • ولا بد للملك و ان يكون مبسوط اليد • دخی
پادشاه اولانه الی ایحقا و لقی لازمدر بعه احسانا و انعام اوزده اولق
لازمدر • فان الخلق لا یبعه الا لغرض دینوی • زیر تحقیق خلق
اکامتا بعت انزلر الا دینوی غرض الله یعنی احسانا و انعام رجاسیله قول
اولوب تابع اولورلر • ولا ینکوز انعامه و احسانه مخصوصا بطائفة
لکن انعام و احسان الکر ب طائفة مخصوص و لم یصرکدر • لان الامم
موقوفه علی العسکر و العلماء و البلغاء و الفقراء و اهل الخرافة
زیر پادشاهلوق بالکر بر طائفة اولما و بلکی عسکره و علمایه و حکمایه

وبلغاء و فقرا و اهل صنعه موقوفه • یعنی پادشاه خلق جمیع اصناف
 ابله اولورنتکم مقدمه کبابه بیا اولندی • فیل الانسان عبید
الاحسان • دیند بکر آدم اولای احسانک قوللرید یعنی انسا احسان
 ابدنک قوللرید • بعض الحکماء • عقلا و دن بعضی دیمش • أ تعجب
ممن یشتري العبد بما له • عجبلم شول کسیه که مال الیلد قوللر صانوتون
 الور • کیف لا یشتري الآخر بفعاله • منجور زاد و خر اولندی یو فعل الیلد
 صانوتون لری یعنی منجور احسان و لطفنا بملکله خلقی کند ویر قوللر بملکله سع الیزنتکم
 دیمش • مکرّم پیشه کن کادیمی زاده • صید • بالحسان توان کرد و حشیش بقید
 • الشافی رحمه الله • امام شافعی حضرتلری دیمش • أحسن الی الآخر
تمّاک رقابهم • خرا اولانلره احسان ابله بیونلرینه مالک اولور سن
 یعنی اگر احسان ایدر سک سکا اختیار لریله قوللر اولور لر • و حبر
بجارات الکرام اکتسابها • کرم اولانلرک خیر لو تجارتلری حرا اولانلرک
 رقابنی کسب الیلدر • یعنی احسان الیه اختیار قوللرین صانوتون المقدر
• حکم رضی الله عنه • حضرت علی رضی الله عنه بیورمش • أحسن
الکوز محبة القلوب • خزینة لک احسنی و اعلمسه کوللرک محبتی در
 • فیل من حفظ ماله ضیع رجالة شول کسیه که مالنی صاقلیه کند و یه
یار اولنلری ضایع ایدر • یعنی عسکر دن خزینه و مال صاقل اولوب

ممنوع اولیحق عسکر یار اولوب جنک الیزنتکم دیمش • فیل أرند کینج ارنی
 دریع • دریغ ایدر دست بردن بتیغ • فیل أرند کینج ارنی
 دندی • أرند کینج ارنی کما کان تفعل الملوك • منجور مال و خزینه
 جو غلتمز سیننتکم پادشاهلر جو غلدر لر دی • فقال أرند کینج ارنی
 ایتدی • کوزی هم صحابی • بنم خزینهلرم عسکر کرم یولداشلر مدر
 اکثر الاموال فیهم لا فی البیوت • بن اللرومی عسکر ایتدی خزینه ایدوب
 صاقلر اولر ایتدی خزینهلرم عسکر ایتدی خزینه ایدوب
 بجان بروری • که سلطان بلسکر کند سروری • فیل من له احسان
للسیلة اخوان • هر کسیه که احسان اولیه انک خونی اولماز یعنی کسیه
 اکا یار و معاون اولماز و هر ادمک شرفی و غنی احسان و صلاح الیلدر
 نتمک دیمش • شرفی در چون دست و کرامت بسجود • هر کس این هر
 دوندادد عدمش • زوجود • ابو الطیب فضل و دن ابو طیب ادلی
 بر فاضل دیمش • لین یطلب الدینا اذالم نردیها • مک ایچون مال دنیا
 طلب ایدر سن یعنی مالی نیفر انور سن چونکه اولال ابله مر دک اولیه
سورجیت او ایساءة مجرم • دوستک سروری یاد و شمنک برامنی مر دک
 اولیه یعنی مال بکس چونکه مال ایلدر و سترینه بر ایلک یاد و شمنلر و کده
 بر قهر الیمسین • ولقد أحسن من قال • حقیق کوزلدیمش شول کسیه

• حَسْرَةُ الْفَعَالِ مِنَ الصَّلَاةِ الْمَقْصُودِ • صلصالین یعنی آدم و غارند
 مراد و مقصود اولون افعال حسنه در • وَالْمُرَاءِ بِالْفِعْلِ مَذْمُومٌ وَمَحْمُودٌ •
 آدم و غارنی فعلی سبب الیه مذموم اولور و فعلی سبب الیه محمود و ممدوح
 اولور • فَانْزِلْ قَدِيرُفَعِ الْإِنْسَانَ رُبْعَةً • تحقیق انسانی دورت نشسته
 رفیع ایدر یعنی بوجه مرتبه بنشده و رب مقبول الیه • الْعِلْمُ وَالْحِلْمُ •
وَالْإِحْسَانُ وَالْجُودُ • بری علم در و بری حلم در بری فعل حسنه در بری
 جود در • الْبِسْتَنِي • بوسی نام فاضل دیش • إِذَا مَلَكَ كَمِ بَكْرٍ ذَاهِبَةٍ •
 فدعه فدولتی ذاهبه • چن که بر پادشاه همه صاحبی اولیه یعنی
 بخشش و بریحی اولیسن ان فی ترک الیه زیرا انک دولتی کیدر یعنی دولتی
 جوق اولماز رائل اولور • وَلَهُ • اولبستی دیش • مَنْ جَادَ بِالْمَالِ مَالِ النَّاسِ •
قَاطِبَةً • هرکس که مال الیه جود لوق الیه جلق جمله اکامیل ایدر •
الْبِرُّ وَالْمَالُ لِلْإِنْسَانِ فَتَانٌ • مال ایست انسانک شیطانیدر •
مَنْ كَانَ لِلْخَيْرِ مَنَاعًا فَلَيْسَ لَهُ • هرکس که خیر منع ایدیحی اولوب •
 کسیه بر ایکی اولیر اول کسیه اولماز • عَلَى الْحَقِيقَةِ اخْوَانٌ وَخَلَرٌ •
 حقیقه انک قداسلری و دوستلری اولماز یعنی کسیه یا را اولماز •
مَنْ دَقَّ رِجَاتِ الْهَمِّ • هرکس که بوجه همتلویا به لینه جیقید یعنی
 بوجه همتلوا وله • عَظُمَ فِي عَيْنِ الْإِمَامِ • امثله کوزنر عظیم اولور

یعنی خلق عالمه عظیم کوزنر نکرده بمشله • أَهْتَبْ بَلَدٌ دَاوُدَ نَزْدَ خَدِّ وَخَلَقَ •
 باشد بقدر همتی بخواهید رتو • مَنْ كَبُرَتْ هِمَّتُهُ كَبُرَتْ كَرَمَتُهُ • کبرت همتی بوجه اوله •
 کثرت قیمته • قیمتی جوق اولور یعنی مقبول عالم اولور • بَعْضُ الْحُكَمَاءِ •
 عقلا دین بعض دیش • الْمَلِكُ لِلْخَلْقِ كَالْجَلِيلِ لِلرَّضِ • پادشاه اولون سائر
 خلقه کوره طاع کبیدر سایر بره کوره • فَلَا يَدْرِي مَنْ أَنْ يَكُونَ وَفَوْقَ جَلِيلًا •
وَصَبُورًا أَمِينًا • پس لادنمدر که پادشاه اهل و فاداره دخی حلیم اولوب
 غضبناک اولیه دخی صبر ایدیحی اوله دخی امین اوله • لَا مَسِيْبَ تَجَارِدَ •
فِي عَقُوبَةِ رَجُلٍ • عجله ایدیحی اولیه که بر کسیه نک عقیوبتند • إِذَا سَمِعَ •
فِي حَقِّهِ شَيْئًا • چن که انک حقند بر نشسته اشیده یعنی بر کسیه نک حقند
 بر برامز نشسته اشید و کی عقیوبته عجله انمیب صبر ایلله • وَأَيُّهَا لَا يَأْمَنُ •
مِنْهُ أَحَدٌ • بوحسده بویه اولماز ایسه کسیه اندن امین اولماز یعنی •
 شولید که بر نشسته اشید و کی کبی فی الحال عقیوبته کسیه کسیه کسناک اعتماد
 انمیب امین اولماز • بلکه هرکس نفرت ایدر • فَيَفْسُدُ قُلُوبُ الرِّعَاةِ عَلَيْهِ •
 پس رعیتک قلبلری فاسد اولور انک حقند یعنی جمله تحت حکومتند
 اولان خلق نفرت ایدر و پادشاه دن اور کرلر • وَإِذَا اجْلَسَ مَقَامَ أَبِيهِ •
 چنان که پادشاه باباسی برینه کجوب پادشاه اولسر • يَحِبُّ أَنْ يَجْلِسَ خَلَاءَ •
 ابدیه • واجب اولان بودر که باباسنک خیر خواهلری و دوستلری

مکر و مقننه و دونه • لَانِ الْحُبَّ وَالْبَغْضَ تَوَارِثَانِ • زیرا
محبت و عداوت و بغض توارث اید یعنی اولاده انتقال اید و
دوستک اولادی دخی دوست اولور • و دشمنانک اولادی دشمن
اولور • فَإِنَّهُمْ لَا يَكَادُونَ يَجْلُونَ بَيْنَهُ وَبَيْنَ مَكْرِهِ • زیرا
تحقیق باباسی دوستی اولور بادشاه ایله برافرازک اراسی
حالی هر تازری یعنی بادشاه ضرر و بر مکر و نسنه لاسحق اولمقد
صیانت ایدرل • وَلَا يَقْدَمُ أَحَدُ الْقَوْمِ عَلَيْهِمْ • دخی باباسی
دوستی اوزره حادث اولان کسنه لری تقدیم ایلمیه •
لِئَلَّا يَقْضِيَ قُلُوبُهُمْ عَلَيْهِ • ناکم قلبی انک اوزره بوزلمیه یعنی
خاطر لری قلبیه • بَلْ لَا بُدَّ لِلْمَلِكِ أَنْ لَا يَجَاسِرَ الْأَحْدَاثَ مُطْلَقًا
بلکه بادشاه لازم اولان بودر که مطلقا حادث اولوب تازره لریله
هرگز مجالست ایلمیه یعنی اختلاط ایلمیه • فَيَلْجَأُ إِلَى الْأَحْدَاثِ مُفْسِدًا
الدین • وندیک حادث و تازره لریله مجالست دینک فسادیدر •
بلکه قدیمدن اولان دوستیله و پیر لریله اختلاط ایلمیه **فصل**
بوفضل بادشاه لریک دولتیله ضرر و نقصان کتور جات
نسنه لریک بیانددر • فَيَلْجَأُ إِلَى الْأَحْدَاثِ مُفْسِدًا • بادشاه لری
دولت کتورید و نسنک نشانی یعنی بادشاه ضرر و نقصان

کتور و ب زوالند علامت • اَنْ يَصْغَبَ الْأَحْدَاثَ • تازره لری و حادث
اولور کند و بر وزیر و مصاحب اذینکدر • وَمَنْ لَا عِبْرَةَ لَهُ بِالْعَوَابِ
دخی امورک عاقبت لریله نظر تمیوب اعتبار و فکر اتمیندلی وزیر
اذینکدر • دخی زوال دولت سلطنت بر علامت بودر که ایدر •
وَأَنْ يَقْضِيَ أَهْلُ مَوَدَّتِهِ بِالْأَذَى • کند و دوست لری انجتمک باشلمقد
زیرا مطلقا خلق جفا و ظلم زوال سلطنت سببدر قذره قلدیکر
دوست لریله اوله نکر و نسن **نظم** نکند جود پیشه سلطانی • کنه یاید
ز کزک جوانی • بادشاهی کد طرح ظلم افکند • بایر یوزر ملک خویش
بکند • وَأَنْ يَنْقُصَ حَرَجُ مَنْ قَدَرَهُ مَوْثِرٌ مِلْكًا • دخی بر علامت
بودر که ولایتک حرج عائدیه بادشاه لریک موفتی قدرند
اکسک کله یعنی دخلی حرج و فایده مبوب اکسک اولغده باشلیه •
وَأَنْ يَكُونَ تَقَرُّبُهُ وَتَبَعِيَّةُ لِهَوَى • دخی بر علامت بودر که
برکسنر کند و بر یقین ایلمسی کند و هوای پیچون یا خود برکسنر کند و
اراق ایلمسی اوله • لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ • رأف پیچون و بر مصحت پیچون اولمیه یعنی
غزل و نصبی ورد قبول بر رای و مصحت پیچون اولیوب محبه کند و
هوای مقتضا سبیل اوله • وَالْأَسْتِهَانَةُ بِنَاصِحِ الْعُلَمَاءِ • دخی بر
علامت بودر که کند و بر نصیحت ایدن علما یا هانت بلید یعنی علما

تخفیر الملک باشلید • قبل علامت باد بالامان • دیدیک پادشاهلغک
 ترسند و نمسک نشانی • کثر الطاعون و قلة العمان • ولا یتد
 طاعون جو غالمق و معورلق ارالمقدر • يقال ثلثة نجر الهلك الى
 الملك • دینور کراوج نشند پادشاهلغدهلکفی جکوب کور • آن
 یتامر علی عقل الملك للذات والشهوات • بری بودر که لذت و زول پادشاه
 عقلند حواله و غالب اوله یعنی ذوق و صفا هواسی عقلند غالب اولو
 ساین تدارکن قاله • و تحاسد الوزراء المتغصن بالخلاف الاراء • و
 ایکنی بودر که وزیر لر بر برینه • حسد ایله که بورا فکری مخالف
 اولد سین اقتضا ایدر • و نکول الجنود غیر الحان مع ترک المناصحة فی الجهاد
 اوجنی بودر که عسکر دشمن ایل طوقوشمقدن یورجور و ب اعراض
 ایله و غلامورندن بر برینه اطاعت و نصیحتی ترک ایله یعنی بر بر
 اسلید • و اظهر العلامات • زوال سلطنتک ان ظاهر علامتی
 ترک العمل باحكام الشريعة • شریعت احکامی ایل عمل ترک اولمقدرد
 وعدم المبالاة بتنفيذها • دخی شریعت احکامنی بتنفيذ واجبی
 اندر که مقید اولیوب قابر مقدر • و اقربها غلبة الظلم و شیوعه
 من العسکر • دخی زوال سلطنتک بقیین علامت بودر که عسکر
 ظلم غلبه ایوب شایع اولو یعنی عسکر ظلم ایله باشلید و ضبط اولمقدن

قاله • وعدم المبالاة بدفعه • دخی کسب و عسکر اندوکی ظلم دفع ایله که
 قایمید بولاله او یکنی بر پادشاهک تحت حکومتند بومقوله علامت لر پیدا
 اولوب ظهور ایله که باشلیک ینجه ایلک کرکدر دیر سک ایدر که • فاذا وقع
 شیء من هذه العلامات من الملك او ظهر في ملكه • چان که بومقوله علامت لر
 بر نشند پادشاهدن صادر اولسه یا خود مملکتد ظهور ایله • يجب
 علی الوزير والعلماء اخباره في الحال • وزیر لر دخی اهل علم لر اوزره
 واجب اولور که فی الحال پادشاهه اعلام ایدوب عرض ایدر ل پادشاهه
 نلایم اولور دیر سک ایدر که • و علی السلطان دفعه • و تدارک ایل اهل
 دخی پادشاه اوزره فرض و واجب اولور اهل اتمیوب دفع ایله و تدارک ایله
 • و لا بعد التوجه والهجوم • یوحس العباد بالله اهل ایل سلطنت زوال
 و ضرر توجه ایدوب بکت هجوم اندو کند نصکر • فلما یکن دفع الهجوم • آن
 واقع اولور که دفع اولوب بومقوله غصه و بلا رد اولمقدن ممکن اوله یعنی
 زوال سلطنت نشان لر که ظهور ایله که باشلیه فی الحال دفعه سعی ایدوب
 جالشمق کرکدر یوحس ممتد و مشتد اولد قد نصکر دفعی کوچ اولور •
 ابن عباس رضی الله عنه • اصحاب رسول الله دن ابن عباس حضرت لرند
 الله تعالی اذن راضی اوله حدیث روایت اولندیکی • رفعه • بوحديث
 شریفی استاد یله روایت ایدوب بیورمش • قال انبتی علیه السلام •

حضرت رسالت پناه علیه سلام الله بیوردی • ان من اشراط الساعة
 تخفیف قیامت علامتند در • امانة الصلوة واتباع الشهوات نماز
 ترك اولوب شهوات تابع اولق یعنی اهل اسلام راسته بش وقت
 نماز ترك اولوب خلق شهوات و هوایه تابع اولق قیامت یقین اولمناك
 نشانند در • ويكون الامر خونة والوزراء فسقة دخیل اهل
 خیانت اوزن اولوب وزیرلر مشرور اوزن اولق قیامت نشانند در •
فثبت سلمان رضي الله عنه حضرت رسالت پناه بوبله بیوردی •
 حضرت سلمان الله اندن راضی اولسون بیزدن صحراپی • وقال • دخیلیدی
 بابی وافی از هذا الكائن • بابام وانا م سكا قربان اولسون یا رسول الله
 بودید و لك حال البتة اولا جعفر • قال نعم يا سلمان • بیوردی کماوت
 یا سلمان بوحال او لسه کر کرد • عندها قلب المؤمن • اول حال روایع
 اولدق مؤمن اولمناك • قلبی • يذوب كما يذوب الملح في الماء • صوده
 طوزا ریدو غی کی اری • ولا يستطيع ان يغير • قادر اولماز که تغییر
 ایله یعنی بوحال لری دفع و منع قادر اولمدو غندن غم و غصه دن
 اری • قال ويكون ذلك تکرار حضرت سلمان تعجب ایدوب بواولسمی
 کر کردیدی • قال نعم يا سلمان • بیوردی کماوت یا سلمان • انك اول
الناس يومئذ المؤمن • تحقیق اول کونلرده خلق خور ذلیل لکه مؤمن در

یعنی مؤمن اولوب صلاح و دیانت اوزده اولدن کسندار لنده ذلیل
 اولسه کر کرد • بمشي بين اظهري بالخافعة الرند خوف وسكون
 ايله بیوردی • ان تكلم كلوا • اگر سولرسه انك هلاكلفند سعی ایدر لر •
وان سكنت • بغيطر اگر خود طمعیوب سکون ایدر رسالندن اولور
اللهم يا الله ادفع عن الدولة القاهرة العثمانية • سن دفع ايله دولت
 قاهره عثمانیون • هذه الامارات • بوعلا متلری یعنی حضرت
 آل عثمانك زمان شریفلرند بومقوله علامات و حالات نصیب ایل • بحرمت
حبیبك محمد سيد السادات • سنك حبیبك محمد که سید لوسیدید رانك
 حرمتنه دفع ايله • امين يا قاضي الحاجات قبول اله بود عامری ای حاجت قبول
 ایدجی الله الاصل • انك دورت اصلك ایکنی • في المشاورة والاستشارة والرفق
والتدبير • بربرلر داشتق واستخار ایلک و رای و تدبیری ایلک بیانند
قال الله تعا • موتع قرابت عظیمند رسولند خطاب ایدوب دیدی • وشاورهم
في الامر یا محمد مشاوره ايله اصحاب ايله هرامده • ولا يخفى انه عليه السلام
كان اعلمهم بجميع الامور • خفی کلدر که حضرت رسالت پناه علیه صلوة الله
 اصحابنك جمیعندن اموره اعلم اید • وانما قال هذا • تحقیق الله
 حضرتلری بونی بنجون بیوردی یعنی مشاوره ایلکی امر ایدی • ليكون
سنة وطريقة لامة • تا که امته مشاورده سنت و طریقت اولسون

فَيَنْبَغِي لِلْإِسْلَامِ وَفَوَائِدِهِ • اُمْدِي بِإِدْشَاهِ أَوْلَادِهِ وَوُزِيرِيهِ لِأَيُّقٍ وَلَا زَمَ
 يُوَدُّ رَكَائِي لَا يَسْتَبْذِرُ بَرِيءٌ هَيْجَ بَرِيءٍ كَنْدُورِ بِنْدِهِ مُسْتَقِلٌ أَوَّلِيهِ • •
 بَلْ يَسْتَبْشِرُ بِكَبِيرٍ مِنَ الْعُلَمَاءِ وَالْعُقَلَاءِ وَأَهْلِ التَّجَرِبَةِ مِنْ أَرْكَانِ الدَّوَلَةِ •
 بَلْ هُمْ مَعْظَمُهُ عِلْمَادِنِ وَعُقَلَادِنِ وَأَرْكَانِ دَوْلَتِنِ وَأَهْلُ تَجَرُّبِنِ
 نَجِدُ كَسَائِدَ مَشُورَتِ أَيْلِيدِ • تَحْتَذَانِ عَنِ الْخَطَا • حَطَا وَقَعَ أَوْ لَقَدْ صَاقُوبِ
 مَشَاوِرِ أَيْلِيدِنِ تَكْمُ دَنِمَشِ • رُومِيَجِ أَرْمَشُورَتِ زِيرَاكَرِ بَابِلِ هَنْزِ •
 مَشُورَةُ تَرَايَشْكَارِ أَهْلِهِ وَلَتُكْفَتَانِدِ • قَالَ النَّبِيُّ عَلَيْهِ السَّلَامُ الْمُسْتَشِيرُ
 مَعَانِ • حَضْرَتِ رَسَالَتِ بِنَاهِ عَلَيْهِ السَّلَامُ اللَّهُ بِيُورْدِي كَمْ مَشُورَتِ بَادِنِ
 يَارِدَمِ أَوْلَمَشْدَرِ • عَمْرُ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ • دِيمَشِ مَانِشَا وَرُقُومِ هَيْجِ بَرُقُومِ مَشَاوِرِ
 أَيْلِيدِ هَدُوَالِهَا رَشِيدِ أَمِيرِهِ • إِلَّا كَمَا أَشْرَكَكَ أَكْطُورُ غُرُوسِنْدِ هَدِيسْ أَوْلُورِ
 سَلِيمَانِ عَلَيْهِ السَّلَامُ • حَضْرَتِ سَلِيمَانِ بِيغْمَرِ سَلَامُ اللَّهُ عَلَيْهِ وَغُلَّتْ
 حَطَابِ أَيْدِ وَبِ دِيمَشِ • يَا بَنِي لَا تَقْطَعْ أَمْرًا حَتَّى تَوَاسِرَ مَرَشِدًا • اِي
 بَنِمِ أَوْ غُلَجْنِمِ بِرِ مَصْلَحَتِي قَطْعِ أَيْلِهِ تَابِرِ صَاحِبِ رَايِ أَوْلَنْدِ دَانِ شِمْنِجِه
 فَذَا فَعَلْتُ فَلَا تَحْزَنْ • زِيرَا قَانِ كَمْ بَرَايَشِ مَشَاوِرِ أَيْلِيدِ أَشْلَسْكَ
 مَحْزُونِ أَوْلَمَشِينِ • قِيلَ مَنْ بَدَأَ بِالْإِسْتِخَارَةِ وَتَنَى بِالْإِسْتِشَارَةِ دَنْدِيكِي
 بِرُكْسِدِ أَوَادِ عَايِدِ وَبِ خَيْرِ طَلِبِ أَيْلِسِهْ ثَانِيَا مَشَاوِرِ أَيْلِسِهْ فَحَقِيقُ أَنْ
 لَا يَضِلَّ رَأْيُهُ لَا يَقْدَرُ • أَوَّلُ كَسِهْ كَهْ رَأْيِ حَطَا أَيْلِيهِ حَدِيثِ شَرِيفِ

ایله ثابتاً واولاً استخاره بود که کتاب مصابیح ده حضرت جابر بن رضی الله
 روایت اولدی که دیمش حضرت رسالت بناه علیه صلوات الله جميع
 امورده بنه استخاره تعلیم ایدردی قرآن شریفه سورۃ تعلیم ایدردی
 بیورایدی که قحان سزدن بریکره بر مهم ایش واقع اولسایکی رکعت
 نماز قلسون اند نصکر دعا ایدوب ایشون • اللَّهُمَّ إِنِّي أَسْتَخِيرُكَ
 بِعِلْمِكَ وَأَسْتَقْدِرُكَ بِقُدْرَتِكَ وَأَسْأَلُكَ مِنْ فَضْلِكَ الْعَظِيمِ • فَإِنَّكَ
 تَقْدِرُ وَلَا أَقْدِرُ وَتَعْلَمُ وَلَا أَعْلَمُ وَأَنْتَ عَلَّامُ الْغُيُوبِ • اللَّهُمَّ إِن
 كُنْتَ تَعْلَمُ • بُونِدِ مَرْدِنِي تَعْيِينِ أَيْدِ وَبِ أَيْدِ • أَنْ هَذَا لَمْ يَخْلُرْ لِي
 فِي دِينِي وَمَعَاشِي وَعَاقِبَةِ أَمْرِي فَاقْدِرْ لِي • وَبَشِّرْ لِي ثُمَّ بَارِكْ لِي فِيهِ
 وَأِنْ كُنْتَ تَعْلَمُ أَنَّ هَذَا لَمْ يَخْلُرْ لِي فِي دِينِي وَمَعَاشِي وَعَاقِبَةِ أَمْرِي فَاصْرِفْهُ
 عَنِّي وَاصْرِفْهُ عَنْ رَأْيِي الْخَيْرِ حَيْثُ كَانَ ثُمَّ ارْضِنِي بِهِ • مَضْمُونِ
 دَعَايِ شَرِيفِ دَنِ فَرْهَمِ أَوْلَانِ بُوَدُورِ • اَكْرَاوَلَا مَرَهَمِ أَوْلَكْسِي خَيْرِ
 اَيْسَدِ اللَّهُ حَضْرَتِي اِنِي مَيَسْرِيدِ • اَكْرَاوَلَا مَرَهَمِ اَيْسَرِ فِي مَنَعِ اَيْدِ وَبِ
 نَصِيْبِ تَمَرِ • يُقَالُ مَنْ اجْتَهَدَ رَأْيَهُ بِرُكْسِدِ كَهْ رَأْيِ أَيْلِهِ اجْتَهَادِ أَيْلِيدِ • •
 وَاسْتِخَارَةُ رَبِّ • دَحْرَبَ الْعَالَمِينَ دَنِ اسْتِخَارَةِ أَيْلِيدِ • وَاسْتِشَارَةُ رَبِّ
 دَحْدِ وَاسْتِنْدَنِ مَشُورَتِ طَلِبِ أَيْلِيدِ • فَضَى اللَّهُ فِي أَمْرِ مَا أَحَبَّ اللَّهُ تَعَالَى
 حَضْرَتِي أَوْلَكْسِي نَكِ سُوْدُ كِي أَشِي مَيَسْرَالِي • لَحْسَنَ • حَضْرَتِ حَسَنِ

دیمش • الناس ثلثة • ادم او غلا فی اوج قمد ر • رجل ونصف
 رجل ولا رجل • بری بنون ارد را بکنی نصف ارد را و جنی هیچ را اوله
 یعنی بوق مثابه سنده در • فاما الرجل فذو رای والمشورة اما اولک
 قسم که بنون ادم اوله صاحب رای اولوب مشورتا یلیاندر •
 واما نصف الرجل فالذي له رای ولا يشاور • اما الجني قسم که نصف
 ادم اوله صاحب رای اولوب مشاوره امبایاندر • واما التي ليس
 برجل فمن لا رای له لا يشاور • اما اوجنی قسم که هیچ ادم مثابه سنده
 اولید رای اولوب مشاوره ایلیماندر • قال علی کلام حضرت
 رسول الله بیوردی • لا صوب مع ترك المشورة مشورت ترك
 اولفق ایله ایش راست کلمه یعنی هر ایشده مشورت لازم مددنتکم
 دیمش کارهای مشاورت نکنی تا در آن سود بی گران بینی •
 هر چنان بی مشاورت سازی جرم میدان گران زیان بینی •
 قيل لا رای لمن تقر برأید • ندیکه بالکذا کند و رای ایله اولدند رای اولم
 یعنی کشینک کند و بالکذا رای همان بوق کبیدر • يقال عطل الرجال
 لا يستغنى عن مشاورة اولی الالباب • دینور که ارلرک ان عاقل عقل
 صاحب رایله مشاوره دن مستغنی اولماز • واقع الدواب عن
 السوط • دخی اترک ان یوریکه فحیدن مستغنی اولماز • واورع النساء

عن الزوج • دخی عورتلرک اک زاهد سواره وارمقدن مستغنی اولماز
 علی رضی الله عنه یور مشرکه • نعم الموازنة المشاورة تركز لمعاونت
 مشاوره ایلک • وبیش الاستعداد الاستعداد • دخی باشقیلق نه
 چرکین استعداد و ریغ مشا و نه سزا و لقی برامد زنتکم دیمش قطع
 در مشورت را چرکینست • مکر مدیه عقل را جا حدی • نه او باب
 حکمت جنین گفت اند کز ریان خبر من الواحد • الا رجائی • ارجائی
 نام فاضل دیمش نظم شا ورسوایا انا هک نایبة • مشا و نه ایله کدک
 غیر ایله فچان سکا بر عارضه واقع اولسد • یوما وان کنت من اهل المشورة
 برکون واقع اولدقه مشا و نه ایله اگر چه کدک مشورت اهلندن ایست
 فالعین تنظر منها ما دنی ونای • زیرا که کوز کند و یدیقین اولدنه و اراق
 اولدنی کون بلور • ولا تری نفسها الا مرة • اما کند و نفسی کوره من
 الا ایله ایله کور زنتکم دیمش • مشو مغرور عقل و دانش خویش • •
 بینه اینده ندیدر دیش • کان عمر رضی الله عنه اذا نزل بالامر المصل
 دعا القیانت • حضرت عمر رضی الله عنه فچان کابر مشکل ایش نازل واقع
 اولسد تازه مکلری عونایدیدی • وایستشاره • دخی انار له
 مشا و نه ایدیدی • وقال لهم احد قلوبا • دخی دیردیکر بکلرک قلبی
 تیزر کدر ریغ تمام بکتا و لئلا عقلی کسکین اولور • قيل رای الشيخ

كَالَّذِي نَسَلَهُ • وَاَوْدَ اَوْلَدِكُمْ فَوَيْدُكُمْ سَنُكُ رَأْيِي كَدُوكَ اَوْلَشْ
 جَانِحُ كَبِيرٍ • وَرَأْيُ الشَّابِّ كَالَّذِي الصَّيِّحِ • اَمَّا نَارُهُ بِكَ رَأْيِي بَوْنِ
 وَصَاغُ جَانِحِ كَبِيرٍ • يَوْمِي بِأَيْسَرٍ قَدْ دَخَلَ • اَسَاجِدُ جَانِحِ اَيْلَهُ
 جَانِحِي بِنَا اَصَابَتَا يَدِي بَوْنِ مَعْلُومِ اَوْلَدِكُمْ فَاَنَّهُ اَكَا بَرْنِيكَ
 بَعْضِي مَشَاوِرِي بِرَالْبَتَّةِ فَوَيْدُكُمْ كَدُوكَ دِيُوبِ مَشَاوِرِهِ
 غَيْرِ اَيْلَهُ تَرَكَ اَنْدُوكِي غُلَطَا يَمْشِي • الْحَكَمَاءُ اَجْعَلُ سِرَّكَ اِلَى وَاحِدٍ •
 عَاقِلٌ لَرْدٍ يَمْشِي كَدُوكِي اِلَى كَرِيْمٍ يَمْشِي كَشْفَا اَيْلَهُ • وَمَشُورَتُكَ اِلَى اِلْفِ
 اَمَّا مَشُورَتُكَ بِيكَ كَسَدِ اَيْلَهُ اَيْلَهُ • فَيَلْسُوفُ اَلْهَيْدُ حَكِيمٌ هُنْدُ اَيْلَهُ
 بِالرَّأْيِ بِنَالٍ مَا يَنَالُ بِالْقُوَّةِ وَالْجُودِ • رَأْيِي اَيْلَهُ يَنْشَلُورَا اَكَا كَدُوكَ قُوَّةِ
 وَعَسْكَرَا اَيْلَهُ يَنْشَلُورُ يَوْمَ قُوَّةِ وَعَسْكَرَا اَيْلَهُ هُنْدُ مَقْدَارِ اَيْلِهِ
 مَكْنُ اَيْلَهُ قَدَرُ اَيْلَهُ دَحِي مَكْنُورُ بَلَكْدُ دَحِي زِيَادَةُ قَابِلُورِ
 نَتَكْمُورُ يَمْشِي نَتَكْمُورُ بَدَلُورِ قَارِي قَوَانِ سَاخَتْنِ كَهْ نَتَوَانِ بَتِيغِ وَسِيَانِ
 سَاخَتْنِ • مَكْنُ تَكْنِيذُورُ كُنْجِ وَالْوَاسِيَاءُ • زَفَرُورَا نَتَاكَ رَأْيِي وَتَدَبِيرِ
 خَوَاهُ • فَيَلُورُ اَلرَّأْيِ السَّيِّدُ يَدُورُ دَنَدِيكُمْ مَحْكَمُ اَوْلَانِ رَأْيِي اَحْمَى مِنْ اَلْبَدِ السَّيِّدِ
 جَوَابُورُ قُوَّةِ اَوْلَانِ يَكْمُ حَمَايَتَا يَدُورُ صَاقِلُورِ • قَالَ الْمَنْصُورُ لَوْلَاهُ •
 سُلْطَانُ مَنْصُورَا وَغَلَّةُ دَيْمِش • خَذَعْنِي اِثْنَيْنِ لَا تَقْلُ مِنْ غَيْرِ تَقْوِي
 وَلَا تَقْلُ مِنْ غَيْرِ تَدَبِيرِ • اِي وَغَلَّ بَنَدُنِ اَيْكِي نَسْنَهْ اَخَذَا اَيْلَهُ يَوْمَ سَكَا

وَصِيَّتُ اَوْلَسُونِ اَوْلَاهُ كُنْ فِكْرَا تَمْدِينِ سُوْرُ سُوْلِيَهْ ثَانِيَا صَوْكِي
 تَدَبِيرَا تَمْدِينِ بَرَايَشْ اَشْلَهْ • قِيلَ الْفِكْرُ الْمَعْقُولُ اَمْضَى مِنَ الْبَارِ
 الْمَصْقُولِ • دَنَدِيكُمْ مَعْقُولَا اَوْلَانِ فِكْرُ زِيَادَةُ كَرِ صَاقِلَا لَمْشِ
 بَرَا قَدْنِ يَوْمِي زِيَادَةُ تَاثِيرَا يَدُورُ • فَضِيلُ بَنِ سَهْلٍ • سَهْلَا وَغَلِي
 فَضْلُ نَامِ وَزِيرُ دَيْمِش • اَلرَّافِيسُ دَنَدِيكُمْ السَّيْفِ وَالسَّيْفُ يَمْشِي دَنَدِيكُمْ
 اَلرَّأْيِ • فَيَلُورُ كَدُوكَ اَنْدُوكِي رَأْيِي سَدَا يَدُورَا مَتَا رَأْيِي كَدُوكَ اَنْدُوكِي
 فَيَلُورُ سَدَا يَدُورُ • الْحَكَمَاءُ • عَاقِلُورُ دَيْمِش • حَازِمٌ فِي الْحَرْبِ خَيْرٌ مِنْ
 اَلْفِ فَارِسٍ • عَاقِلُ كَسْنِي جَنَكُ دَهْ بِيكَ اَتْلِي جَنَكِي دُونِ يَكْدَرِ •
 فَاِنْ اَلْفَارِسُ يَمْشِي يَقْتُلُ عَشْرًا اَوْ عِشْرِينَ • زِيَارَا اَتْلِي جَنَكِي نَهَايَتَا وَنِ
 كَسْنِي يَا يَكْمُورُ كَسْنِي قَتْلَا يَدُورُ • وَالْحَازِمُ قَدْ يَقْتُلُ جَيْشًا كَلَامُ بَخْمَرِ
 وَتَدَبِيرِهِ • اَمَّا صَاحِبُ رَأْيَا اَوْلُورُ كِي جَمِيعُ عَسْكَرِي قَتْلَا يَدُورُ
 وَتَدَبِيرَا اَيْلَهُ نَتَكْمُورُ دَيْمِشْ بَرَايِ لَشْكُرِ بَرَا بَشْكَنِي بَشْتِ بَشْمَشْرِ
 يَكِي نَاصِدُ قَوَانِ كَشْتِ • قَالَ الْبَيْهَقِيُّ • الْحَرْبُ خَدْعَةٌ بِبَغْيٍ عَلَيْهِ
 صَلَوَاتُ اللَّهِ يَوْمُورُ يَكْمُورُ جَنَكُ حَيْلَاهُ وَخَدْعُهُ دَرِ يَوْمِ جَنَكُ دَهْ حَيْلَاهُ
 وَالْأَشْمَةُ جَاثِرُورُ • قِيلَ اِذَا لَمْ تَقْلِبْ فَاخْلِبْ • فَجَانُورُ كَدُوكَ اَوْلَانِ
 سَكُورُ بَرِ حَيْلَاهُ اَيْلَهُ • الْحَكَمَاءُ • عَاقِلُورُ دَيْمِش • كُنْ بِخَيْلَتِكَ اَوْ تَقْوَمِكَ
 بِخَيْدَتِكَ • بَلَدُورُ كُنْ حَيْلُكَ دَحِي زِيَادَةُ اَعْتِمَادَا اَيْلَهُ شَجَا عَتَكْدُنِ

وقتندون • و بجزدك افروخ منك بشدتك • دحی حذر و مخور
 كه زیاده سوختی اول شدتكدن • قيل المكارا بلغ من النجدة مكرول
 شدت وقتندون ابلغ در بعضی زیاده استاید • قيل نظم اولش
دبمشیت الی رای قبل شجاعت الشجعان • رای و تدبیر بهادر
 شجاعتندون اولدر بعضی رای مقدم کرد • هو اول و هو الحبل
 الثاني رای اولدر شجاعت است ایکنی محله در بعضی رای مرتبه
 اولدر و شجاعت مرتبه ثانیه در • لقمان • حضرت لقمان حکیم
او غلنه دیش • یا بنی شاور من جرب الامور • ای و غلجم امور
 تجرباید نه مشا و نه ایله • فان یعطیک من رای ما قام علیها بالقد
 تحقیق اولکسه سکا رانیدن شول نشنه کوستر که اکا زیاده به ایله
 اولمش • وانت تأخذ بالمتان • سزایشکافی مفت الودسن زیرا تجرب
 ایدن زحمت کور مشدد اول رای حاصل ایکنی • الاسکندر • حضرت
اسکندر دیش • لا تستحق الی الجریل من الرجل الحقیق • رجل
 حقرون صادر اولون اولو رای استحقار ایله یعنی برخور کسندون
 بر عظیم رای و تدبیر صادر اولسه مجر اولکسنه خور اولفله سن اول
 عظیم رای حورمه و ترک ایله • فان الدرة لا تستهان بها الهوان عیها
 زیرا تحقیق ابوالنجو تحقیق اولما زانی چقاران طالع خور اولفله بوندن •

معلوم اولدیکنانه اعیانی بعض فقرادن صادر اولون رای صوابی
 بکنیوب ترک اندکری بکشتن ایش • زیر حق سوز هر کدن صادر اولور
 مقبول اولق کر کرد • نتکم خبرده وارد اولمش • انظر الی قال ولا تنظر
الی من قال • و منلا فوری رحمه الله دیش • افبول ایله کلوم حق کدن صادر
 اولور سدا کرجاج قاتلرا کراین مقاتلدر فصل فی فصل تدبیر بوزان نشکر
 بیانده در • قيل یفسد التدبیر ثلثة اشياء • دندیک تدبیر بجا وچ نشند
 افساد ایدوب بوزار • أحدها كثرة الشكاء فید • بری تدبیرده افراط
 ایله شریک جو قلعیدر لا یتشیر التدبیر • زیرا تدبیر بریشا اولور و الثاني
مخاسد الشكاء • ایکنی تدبیرده شریک اولونلرک بر برینه حسد ایلسید •
لیدحول الهوی والغرض • غرض فاسد ایله هوی داخل اولدو غیون ••
 والثالث ان یملک التدبیر من غاب عن الامر المدبر فیه دون من باشد
 او جیخی تدبیر اند و کلری صلحه مباشرت اولدقده تدبیر مالک اولان
 بولنمیوب تدبیر مالک اولیان بولمقدیر • فانه یحقد للحاضر المباش
 زیرا تدبیر مالک اولان غائب حاضر اولون مباشرت کین دوتر و حسد
 البر بر جهله ده تدبیر فاسد اولور • علی رضی الله عنه یورمش لا تدخان
مشورتك بخیل • البتد بخیل اولان کسندی مشورتنکا داخل ایله
 یعنی بخیل کسید ایله مشا و ره ایله • یعدل بک عن الفضل شی فضل دن

عدول اندر وایمکن دوندرد و بعدک الفقر دخی فقرله
تخوفا یدرد و لا جبانان دخی قورقان کسندنی مشورتیکه ادخال
ایله یعنی قورقان کسندنی مشاوره ایله بضعفک عن الأمور من
مصلحه سوده ضعیفا یدرد یعنی قلبیکه ضعیف و پرز و لا حریصا
دخی حریص اولدن کسندنی مشورتیکه قورمه بزین لک الشر سکا
طعی خوشج کوستر سنی خام طمعده سوقا یدرد فان الجبن والخیل
والخیر من یجمعها سوء الظن بالله تحقیق بواجب سنه جمع الیها لا الله
حضرتینیه سوء ظن جمع ایدرد فذل ما ذکر من محاسن العبارات
امدی ذکر اولنان لطیف و کوزل سوزل دلالت ایله که علی ان الرئی
والمشورة من أهم المهمات تحقیقا رای ایله مشورت غائب هم اولدن
سنه لک اک کرطو سیدرد و اتم المختارات دخی مختار و مقبول
اولدن سنه لک تمام رکیدرد و قد اهلوا فی هذه الايام حال بوک
بوکر کرده یعنی شمدیکی زانلرد و یکسی بیهال ولدیر یعنی یکسی ایله
بیله عل اولمقده اهل اولنور اولدی و اسقطا عن محل الاهتمام
دخی اهتمام و اقدام محذره اسقاط اولدیلر فلذلک توجه الخلل
الی الأمور پس بواجب ان امور نظامد خلل توجه ایدی و وقع الزل
والفتور دخی زل و فترت واقع اولور اولدی سرف الله قلوب

الامراء والوزراء الله حضرتلری پادشاهلرک دخی وزیرلرک قلب
شریفلرین دوندرسک الی الحج اراء العلماء والحکماء علما و عقلا
را یلرینک اک ابوسنر یعنی الله تعالی قلوب سلو طین و وزیرائی علما
وحکمانک رای سوالرله عمل توجه اید و بیانلرک رایلرله عمل ایلمکی
قلب شریفلرینه القا ایله و الف برحمته یلین قلوبهم دخی الله تعالی
کند و رحمتله قلبلرین مالموف ایسون و جعلهم مصیبین فی جمیع
خطوبهم دخی الله تعالی جمله سنی امورد و اصابت ایلمکی ایسون
امین یا ارحم الراحمین اصل کتاش و رت اصلک او جنسه فی وجوب
استعمال لایات الحرب والقتال جنک وجدال و حرب و قتال برافلرین
قولتمو واجب اولدوغنک بیانلرد و و تدبیر العسکر و تحریصهم
دخی عسکرک تدبیری بیانلرد و دخی جنک قدر درمنک بیانلرد
قال الله تعالی الله تعالی قران شریفده بیوردی یا ایها الذین امنوا
خذوا حذرکم ای مؤمن اولنلر خذر کوزی الوکوز ای تیقظوا
واستعدوا یعنی صفکو کز کند و کوزی دخی برافلنکوز و قال الله
دخی قران شریفده برغیری برده بیوردیکی و لیاخذوا حذرهم
واسلحتهم یعنی غازیلر السونلر کمیلرینی و برافلرینی و الحذر ما
ما یخص فی الغازی حذر شول اسباب و لا تدروک غازیلر

انكاه كند و لرین جنك صاقلار لر • كالدرع و نحوه ذرره كی
 و حی جیه و جوشن و نو كفه كی • و یشمل الحرف • دخی حذر رای
 و ندید یله صاقله شاملا در • و الاستلاح معروف سلاح ایشه هر
 معروف در كه غازیلر هر یله جنك ایدر لر سد سلاح در • فاخذ كل
 منها فرض لازم • امدی بونلك هر برنجی بدنك و استعمال ايلك
 بر فرض هم در یعنی هر كیلر هم بر اقلر قولنق اكبی • فرض در •
 لا يجوز ترك عند المحاربة • جنك زمانه ايكسك بيله ترك اولماس
 جائز و كدر • و قد شاع تركها في هذا الزمان • حال بوكه شمدی
 زمانه و ما یكسی ترك اولند قلی شایع در • فلذلك كثرة الفرار
 عند الخيف • بواجل ان یعنی كیلر و بر اقلر قولنق ترك اولند و چون
 جنك قنده فحق جوق اولور اولدی نك كری سفرته معركه عظمی
 طاهر اولدی • خصوصاً فی یارنا • خصوصاً كه دیار روم و بوسنة
 تاریخ اختلاف بر و دشمنان یله جنك ایلکه طایفیوب فرار ایدر
 اولدیلر • و ذلك لعدم مبالاة امر العسكر باستعراض جنودهم
 بأنفسهم • بونك سببی سر عسکر اولنر كند و نفسلرله عسکر
 بوقلا منه مقید اولد قلدیر • و لا هم الههم في ذلك • دخی
 بوقلا من خصوصته اهل و نكاسل اند قلدیر • و قد یجب علی الأمير

ان يستعرض جنده بنفسه • حال بوكه امیر عسکر اولن كسند كند و نفسی
 ایلد عسکرین بوقلا مق واجب در قی نظر فی عدد و هم و عدد و هم •
 عدد لرینه نظر ایلد یعنی عسکر كه مقدارین كوره دخی بر اقلرینه نظر ایلد
 یعنی جیه و جوشن لرینه و آن لرینه و قلیجلرینه و سایر آلات و اسباب
 فنا لرینه نظر ایلد • و لا يعتمد في ذلك على احد غیره • دخی بوقلا مه
 خصوصه كند و در غیر یكسیه اعتماد ایلد • كما كان هذا عادة
 الملوك السالفه • نك كند و نفسلرله عسکر بوقلا مق البر و زمان
 پادشاهلرینك عادتی ایدی بو حکایت لطیفه بو كاد لولت ایدر **حکایت**
 استغرض اسكندر جند • حضرت اسكندر كند و نفس ایلد عسکرین
 بوقلا ریدی • فقدم اليه رجل على فرس عرج • بر سپاهی بر اساق
 آن اورزند او كنگلدی • فأمر اسقاطه • حضرت اسكندر ینور دیکه
 اسی اسقاط استونلر یعنی عسکر حسا بندن جفار سونلر • فضحك الرجل
 پس اول كسكولدی • فاستعظم ضحكاه في هذا المقام • پس پادشاه اول
 كسندك اول مقامه كلد و كنی عظیم كوردی • وقال يا اضحكك
 وقد اسقطتك أنتي كسكولدی و دی حال بوكه بن سنی عسکر عدادند
 جفار دم • قال تعجب منك • اول كسكولدی ای پادشاه سكا تعجب ایدوب
 كلام • قال كيف • پادشاه ایدی نیه عجلارك • قال تحتك اليك

الَّتِي الْحَرْبُ • وَتَحْتَ أَلْتِ الثَّبَاتِ بِمِ اسْقَطَتْهَا وَلِشَخْصٍ أَيْدِي شَوْكَ
عَجَلِيهِمْ كَمَسْنِكَ التَّنْهَ قَاجِقِ أَلْتِ وَارِيعِي قَاجِقَاتِ وَارِدِ رُوْنِمْ
أَلْتِ قَاجِقِ قَبْلِ أَوَّلِيُوبِ ثَابِتِ أَوَّلِيُُجَاتِ وَارِيكِ بَنِي سَبِيلِ الْمَسْقَا
أَمْدَكَ • قَاجِبِ بِقَوْلِهِ فَانْتَبَهْ • بَسْ بِأَدِشَاهِ سَبَاهِيْنِكَ سُوْرِيْنِ عَجَلِيُوبِ
أَنِي ثَابِتِ أَيْدِي بِعَنِي سُوْرِيْ نَفْسِ أَمْرَدِهِ كُجْكَ أَيْدِي وَكُنَا نَصَافِ أَيْدِي وَبِ
أَنِي عَسْكَرِدُنْ عَدَا بِلِيُوبِ ثَابِتِ أَيْدِي ~~بِسَبَابِ~~ اسْتَعْفُضْ عَمْرُوْبِنِ كَيْتِ عَسْكَرِهِ
عَمْرُوْبِنِ كَيْتِ أَدَلِي بِأَدِشَاهِ كَنْدِ وَعَسْكَرِيْنِ بُوْقَلَاوَرْدِي • مَزِيْرِيْ رَجُلِ
عَلَى فَرْسِ عَجَفِ • بَسْ بِرُسْبَاهِيْ بِرَأْدِيْكَ أَوْ زَرْزَنْدِ يَانَنْدِنِ كَجَدِي
فَقَالَ عَمْرُوْكَ لَعْنُ اللَّهِ هُوَ دَلَا • بِأَدِشَاهِ أَيْدِي اللَّهِ حَضَارِيْ بُوْنَلُوْهَ لَعْنِ
أَسْوَنِ • يَأْخُذُوْنَ الْمَالَ وَيَسْتَمْنُوْنَ أَكْهَالَ نِسَائِهِمْ • بُوْنَلُوْخَرْنِيْدِنِ
مَالِ لُوْرِدِيْ دُخِيْ عُوْرَتِيْ كَقَلِ لَرِيْنِ وَارِدِ لَرِيْنِ سَمُوْرْدِ لَرِيْ بِعَنِيْ عُلُوْفِ لَرِيْ
عُوْرَتِيْ نِيْهِ صَرْفِ أَيْدِيْ لَرِيْ وَاتْلُوْ نِيْ بَسْمَلِيْ لَرِيْ • فَقَالَ الرَّجُلُ إِنَّمَا أَلَمِيْرُهُ •
بَسْ أَوَّلِ شَخْصٍ أَيْدِيْ أَيْ بِأَدِشَاهِ أَوْ نَظَرْتِ إِلَى كَقَلِ مَرَاتِيْ • أَكْرَ عُوْرَتِكَ
كَفَلْنِيْ نَظَرِ أَيْلَسْكَ • لَرَأَيْتِ أَهْزَلَ مِنْ كَقَلِ دَابَّتِيْ • بِنَمِ أَمْتِكَ فَرَجَنْدِنِ
دُخِيْ زِيَادَهُ رِيْقِ كُوْرِدِكِ • فَضِيْحِكَ وَأَمْرًا بِمَالِ • بَسْ بِأَدِشَاهِ •
كَلَدِيْ دُخِيْ أَكْمَالِ أَحْسَانِ أَسْوَنَلُوْ دِيُوْ بِيُوْرْدِيْ كَالِ شَوْكِيْ حَرْجِيْ
بُوْقَالَ خَذْهُ وَسَمِيْنِ بِرِ كَقَلِ دَابَّتِكَ وَكَقَلِ مَرَاتِكَ • دُخِيْ بِيُوْرْدِيْ كَالِ شَوْكِيْ

حَرْجِلُوْ دُخِيْ أَنْوَكْلَهُ هُوَ أَنْكَ كَقَلْنِيْ هُوَ عُوْرَتِكَ كَقَلْنِيْ سَمُوْرْدِيُوْ بِيُوْ كَالِ طَبِيْقِدُنْ
مَعْلُوْمِ أَوَّلِيْكَ بِأَدِشَاهِ سَلَفِ كَسِيْهِ اِعْتِمَادِ أَيْمِيُوبِ كَنْدِ وَنَفْسِ لَرِيْهِ
عَسْكَرِ لَرِيْنِ بُوْقَلَاوَمِقِ قَدِيْمِدُنْ عَادَتْلُوْ عَمِيْشِ • وَبِلِجْلَالِهِ • مُحْضَلِ قَلُوْمِ أَنْ
اسْتَعْفُضْ الْجُنُوْدَ وَتَتَبِعْ حِذْرَهُمْ وَأَسْلِحَتَهُمْ • مُحَقِّقِ عَسْكَرِ بُوْقَلُوْ دُخِيْ
عَسْكَرِكَ أَلْتِ وَاسْبَابِ جَنْكَ لَرِيْنِ تَتَبِعْ أَيْلِكَ • وَاتَجَاوَزْهَا ثُمَّ اسْتَعْمَلْهَا
دُخِيْ أَلْتِ وَاسْبَابِ حَرْبِ أَيْدِيْكَ أَنْدَنْصَكْرِهِ اسْتَعْمَالِ أَيْلِكَ • هِيَ الْعَدُوْ
فِي الْحَارِبَةِ وَالْمَقَاتِلَةِ • أَصْلُ جَنْكَ دُهُ اِعْتِمَادِ أَوَّلُوْ خَاقِ بُوْنَلُوْ دَرِ • فَلَوْ بَدِ
مِنْ أَلْهَتِمَامِ فِي هَذِهِ لَأَمْرُ حُصُوْصًا فِي هَذَا الْعَصْرِ • أَيْدِيْ بُوْقَلَاوَمِ حُصُوْصًا
زِيَادَهُ أَقْدَامِ وَاهْتِمَامِ لَا زَمْدَرِ عَلَى الْحُصُوْصِ كَبُوْ عَصْرَدِهِ وَبُوْزْمَانَلُوْ دَرِ •
وَلَعَلَّ مَا شَاهَدْنَا فِي هَذَا النَّاتِجِ مِنَ الْعَجْزِ وَالْمَقَاوِفَةِ مَعَ الْكُفَّارِ •
شُوْبِلَهُ ظَنِّ أَيْدِيْ زَكِيْ بُوْتَارِيْجِ دُهُ كَقَلَارِيْلَهُ مَقَاوِمِدُنْ مَشَاهِدِهِ أَيْدِيْ وَكُنْ
عَجْزِكَ وَارِدِ • كَيْسًا لَا أَهَالِ هَذَا الْأَمْرِ الْخَطِيْرُ وَالْفَرْضُ الْكَبِيْرُ • دَكَلْدَرِ
أَلَا بُوْأَوَّلُوْ مَصْلَحَتِ وَبُوْأَوَّلُوْ فَرْضِ تَرْكَ أَوَّلُوْ بِأَهَالِ أَوَّلُوْ مَقْدَنْدَرِ •
وَقَدْ جَرَّبْنَا فِي دِيَارِنَا مِنْ خَمْسِيْنِ سَنَةٍ • مُحَقِّقِ بِرَأْلِيْ يَلْدِنِ بِرُوْدِيَارِ
مُوْرَدِهِ كِهْ سَرِجْدَهْرُوْ أَنْدَرِ بِخِيْمَةِ أَمْدَكَ • إِنِ اَمْدَاءُ نَامِنِ أَهْلِ الْحَرْبِ •
مُحَقِّقِ أَهْلِ حَرْبِدُنْ أَوْلَانِ دُشْمَانَلُوْ رُوْضِ • كُلَّمَا احْتَرَعُوا نَوْعًا مِنَ الْأَسْلِحَةِ
وَاسْتَعْمَلُوْهُ • هَرَبَارِكِهِ يَكِيْدِنِ بَرْدِ وَرُوْ بَرِاقِ أَحْدَاثِ أَيْدِيْ وَبِ قَوْلِ لَنْمَغِهِ

باشلسد لی غلبوا علینا بزم اوزریمز غلبا بلمکه باشلسد • ثم اذا اتخذت
مثله واستعملناه اندنصرک هان کبر دخی انجلین براقاید نوب قوللنغه
 باشلسک • غلبنا علیهم بعون الله الملك العلام • هان الله حضرت بیک
 عونیا له ملعونرا وزره غالب اولورز • بقوة الاسلام • زیرا دین اسلام
 قوت اوزره در اما فی هذا الزمان • اما شمدیکی زمان • فالا عدا
قد بالغوا فی استعمال بعض الاسلحة المحدثه • اهل حرب اولون دشما
 مبالغاید را ولد یلر احداث اولنات بعض براقیری قوللنغه • کالبنادق
وتخوها • نوفمبر و طویلر کی یعنی بنجیدر لو نوفمبر و طویلر احداث
 ایدوب افراطا له قوللنورا اولدیلر • واهل عسکونا فی اتخاذها واستعمالها
 اما بزم عسکرومزا اوله مقوله براقیر ایدوب استعمال ایلر ده اهل ایدر
 اولدیلر • بل اهلوا فی استعمال الاسلحة القديمة ايضا • بلکه قد مد
 اولون براقیری بیله استعمال امدن اهل ایدر اولدیلر • فوقعوا وهوا
 • پس بوسبب اله او غر دیر شول سنیه کما او غر دیر یعنی جنکه طایمیب
 فراید را ولدیلر • هداه الله الى الخير ونصرهم • الله حضرت بیک اندر
 خیر حدایت ایدوب نصرت مبستر ایلده • لقمان • یعنی حضرت لقمان
 بیورمش العدة لیوم الشیق • براقش کونندن او توریدن نکر هر کون
 براق یر کون کونک دیمش • وعنه • وحی حضرت لقماندن مرویدر کبر پورش

من لم

من لم یرکب الا هو • شول کس کس کور قور قورله وزحتلو نسندره ارتکاب
 ایلده • لم یزل الامال • او مد قورینه بنشمن یعنی رجا وارزوا اندوکی نسنه
 واصل اولن • ثم یجیب الخیر علی القتال اندنصرکه پادشاه اولونه و سر عسکر
 اولونه غازی بیک جنک اوزن قد دمه واجب • قال الله تعالی حضرت بیک
تعا رسولنا خطابا یدوب بیورمش • خیر المؤمنین علی القتال • بل محمد
 مؤمنلری جنک و قتال اوزن قدیر یور • وکذا یجیب حشرهم علی الصبر
والثبات عند القتال • نیجدهم جنکه قد دمی واجب ایشی کذلک
 جنک اولنور یکن صبر ایدوب ثابت اولقا اوزن قد دمی واجبدر •
قال الله تعالی حوق قران شریفده بیورمش • فان یرکن منکم مائة
صابرة یغلبوا مائتین • اکی سزدن صبر ایلچی یوز مقدار ی و جنکدر یوز
 کافر لک اکیوز مقدارنه غالب اولور • وان یرکن الف یغلبوا الفین
یا ذر الله • و اکی سزدن بیک مقدار ی صبر ایدو کسر اولور • کافر لک
 ایکی بیک مقدارنه غالب اولور • الله حضرت بیک اذن شریف ایلده
والله مع الصابرين • الله حضرت صبر ایدنر ایلده در ای بالنصرة والمعونة
 یعنی حوق حضرت بیک نصرت و فرست صبر ایدنر ایلده در نکر یوم معنای
 باهر • معکم کبریدن ظاهرا ولدی کبر عسکر کفار خاکسار ایلده تمام
 جنک اولنور یکن اسلام عسکر بیک اکثری فرار اند کلرندن غنی و سعاد

خداوند کار عالمقدار و علی و فار حضرت **صلوات الله علیه** غازی جنکار
 شجاعت و مهابت را بطور دخی برده سزا سکندر و ارشاد و قرار
 و صبر او زره استوار او را و غیاجدن عنایت حدای قهار را کفار
 حکساره به مهبت انهرام و انکسار واقع اولدی • کمالیوم القیام بین
 الانام حکایت و روایت و لنور • حق سبحانہ و تعالیٰ عزت و سعادت
 و قوت و شجاعتی زیاده ایدوب دایما منصور و منظر الید •
 قال علیکم السلام لا تتموا لقاء العدو • حضرت رسالت پناه علیه
 صلوات الله یور دیک • دشمنان را بولوشمغی رجا و نمغی ایلکوز
 و استلوا الله العاقبة • بلکه الله حضرت نردن امن و عاقبت طلب
 ایلکوز • فاذا القیتوهم فاصبروا • اما فچان که دشمنان بولوشه
 سر صبر اید و کوز • واعلموا ان الجنة تحت ظلال السیوف • دخی
 بکوز که محتوی جنت جنک ده • فلیجارك کولکاری السنه در •
 علی رضی الله عنه الصبر مطیة الظفر • حضرت علی بیور مش صبر
 هور تلمنک ایتد ر یعنی صبر را فوز و نجات میسر اولور • **فیل المقناطیس**
 کما یجذب الحديد یجذب الصبر الظفر • مقناطیس دیکلری طاش
 د موردی کند و به کج و کج صبر دخی فوز و نجاتی ایل کند و به چکوب
 کتور • **فیل الصبر علی لبس الحديد** • دندیکد مورد کسی صبر اتمکله

تنعم فی الثوب الجدید • تازه و یکج کسی ده تنعم ایدرسن یعنی اللم و شدید
 و حشونت صبر اتمکله فوز و نجات بولوب تازه لباس کرده ذوق و حضور
 ایدرسن • **فیل بعض بنی الملب بم یلتم ما یلتم** • بنی ملب دیمکله معروف
 بکلردن بعضند سوال اولندیکه نه ایلد بپشد و کوز شول مرتبه به بنشمن
 یعنی نه سبب ایل منصور و منظر اولد و کز • قالو بصبر ساعته ابتدیل
 بر ساعت صبر ایل • **فیل الصبر دخی یقضی بمن عرج الی الفرج** • دندیکه
 صبر بردیان پاره لری کبی د کند و به جیفانی غم و غصه دن خلوص
 بپشد در • **فیل الصبر مفتاح الفرج** • دندیکه صبر غمدن خلاص
 اولمقلقک اختارید • **عظیم التزک قالوا ترک بیکلری اولور**
 د بمشله • **ینبغی للقائد فی الحرب ان یكون فی اخلاص من النهایم** •
 جنک ایلکه چکن کسند ده بعض حیواناتک حویلری موجود اولق
 کر کرد • **شجاعة الذی یک خرو سک بهادری کدکد ر یعنی خروس**
 کبی جنکدن اوصانید • **و قلب الاسد** • دخی ارسلونک بوره کی
 کوکد ر یعنی ارسلونک کبی قوت قلبی کر کرد • **وحملہ الحزیر** • دخی
 حنوزک حملی و هجومی کر کرد • **وروغان الثعلب** • دخی دلکونک
 حیلای سی والدا شمس کر کرد • **وصبر الخلب علی الجراحة** • دخی یاره به
 کلب کبی صبر ایلک کر کرد • **وحراسه الکرنی** • دخی طور نانک

کوزجلیف کرکدر یعنی طور ناکی غافل اولیبوب انبناه اوزره اوله
 وَخَذَ الْغَارِثَ • دخی قمر غمک صافندی کرکدر • وَغَارَتْ
 الذَّبَابُ • دخی قور دک غارتی کرکدر • مَالِکَلَامُ بُو دَرکَه جَنک
 ایدن غازیلده بومقول اخلاف کرکدر دیشلر • قِيلَ السَّلَامَةُ
 فِي الْاَقْدَامِ • دندیکه سلامت و خلاص جَنکده اقدام ایچنده دد
 وَالْمَوْتُ فِي الْاَحْجَامِ • دخی اولوم و هلاک بوز جویر سده دد
 قِيلَ الشَّجَاعَةُ صَبْرًا • دندیکه شجاعت و بهادرلق دید کلری
 بِرَسَاعَتٍ صَبْرًا • افراسیاب • پادشاهاسلف دن افرسیاب
 دیش • الشَّجَاعَةُ مَحَبَّةٌ حَتَّى اِلَى عَدُوِّهِ • بهادر اولون کسسه دشمن
 بیله سوکلور • وَالْجَبَانُ مَبْغُضٌ حَتَّى اِلَى اُمِّهِ • قور قاق و محنت
 کسسه بغض اولمشد حَتَّى اِنَاسَه سُوکلو و کلدر • هَذَا مُشَاهِدٌ
 فِي حَدُودِ الرُّومِ خُصُوصًا فِي دِيَارِنَا • بومعنی روم سرحد لوند
 مشهور در خصوصاً سرحد هرواند • فَإِنَّ بَعْضَ أَهْلِ الْحَرْبِ مِنْ
 الْكُفَّارِ إِذَا شَهِدُوا الشَّجَاعَةَ مِنْ بَعْضِ غَزَاتِنَا • تحقیقا اهل حرب
 اولون کافر لدن بعضه قجان که بزم غازیلریمزدن کسده بهادرلق
 ویرارلق مشاهد اسدلر اجبوع و مدح اول کسسه سورلر و مدح
 ایدلر • وَقَدْ يَكُونُ اِهْدُوَالِيَهْدِيَه • کاه اولور کما کاه بعض ارمغان

کونده ردر بهادر اولدو غیجون • وَإِذَا احْتَسَا الْجَبِينَ مِنْ بَعْضِ ابْفَضِهِ
 وَقَدْ حَوَّ • اَمَّا قِجَانُ كَرِجَحْتِ لَوْ حَسُنَ اِيَدُوبِ دُويسدلر کاه بغض
 ايدوب زم ايدلر • وَقَدْ يَكُونُ اَرْسَلُوَالِيَهْدِيَه شَيْئًا مِنْ حِلْيَةِ النِّسَاءِ
 کاه اولور که عورت لباسندن بعضه شنه کوند ردر قور قاق
 اولدو غیجون • قِيلَ لَا تَصْغُرْ مِنْ حَارِبٍ • دندیکه محارب
 ايدجک کسسه نکاشنی از کورم • فَإِنَّكَ إِذَا ظَفَرْتَ لِمُحَمَّدٍ • زیرا که
 ظفر بولوب غلبه ايدرسک محمود اولرکن یعنی سنی کسسه مدح اتمز و افرین
 دیمز • وَإِنْ عَجَزْتَ لَمْ تَعُدَّ • اَمَّا اِذَا نَكَلَهْ جَنکدن عاجز اولورسک
 معذور اولمیزین • ثُمَّ تَبْنِي لِأَمِيرِ الْعَسْكَرِ أَنْ أَوْصِيَ بَعْضَهُمْ بِبَعْضٍ •
 اندنصکره سر عسکر اولانلره لایق اولان بودرکه عسکرین بعضیلر
 بینه بعضلرینه اصهارلیه • بَعْضُ الْعَرَبِ • عرب غازیلرندن بعضه دیش
 مَا لَقِينَا كَيْبَةً وَفِيهَا عَلَى رِضَى اللَّهِ عُنْدَ • عسکر جماعتندن بزرجماعده
 راست کلمدک که حضرت علی انلرک ایچنده اوله • إِلَّا أَوْصَى بَعْضُنَا بِبَعْضٍ •
 الا که حضرت علی بعضلریمز بینه بعضلریمز اصهارلدی • كَتَبَ أَبُو بَكْرٍ
 رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ إِلَى خَالِدِ بْنِ وَلِيدٍ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ • حضرت ابوبکر خالد بن
 ولید حضرت بینه مکاتب یزدی و ایچنده دیدی • حِينَ أَخْرَجَ إِلَى أَهْلِ
 الرِّدَّةِ • شول زمانکه مرید اولان طایفه اوزریم حضرت خالدی

کوندردی علمان علیک عیوناً من الله • پس که تحقیق سنی
 کوزه در کوزه جلر وارد در جناب رب العزت دن • ترعاک و تراک
 سنی کورد لر و کورد لر • فاذا لقیته العدو فاحضر علی الموت •
 پس چنان که دشمنان بولشمن موت او زده حریص اول یعنی اولوکی
 اختیار ابله • فوہب لک السلام • تا که سکا سلامت هبید و انسون
 یعنی سلامت میسر و انسون • اوصی الشہید عبد الملک بن صالح امیر
 سیرتید • پادشاهان سلفدن سلطان رشید عبد الملک بن صالح اول
 سر عسکرین وصیت ایلدی • فقال انت تاجر لله لعباده • ابتدا یکس
 الله حضرت یونیک بازرگانی سن قولدیچون • فکن کالمضارب الکبیر •
 امدی زیرک مضارب کی اول • ان وجد رجلاً تجر • اگر فائز بولور
 تجارت ایدر • والا استخف برأس المال • والا شوی که فائز بولیه
 سرمایه صافلر که مال برضد کلسون • ولا تطلب الغنیمه • دخی طومغ
 طالب اولد • حتی تجزوا السلامه • تا که سلامت قرانه سن ثم السلطان
 کو اضطر الى المحاربة • اندنضکر پادشاه اولان بالضرور محاربه
 لازم اولورسد • لا يتقدم بنفسه • کند و نفسی ابله ایلر و کلید یعنی
 کند و چنگکه کلید • بل یقوم تحت رایت • بلکه سنجای التند
 قائم و ثابت اولور بطوره یعنی یرندن ابرلیه • مختصاً بعدده و عدد

کند و طرفی مخصوص بر افلری و قولری ایل احصار کی ایلوب •
 و یغیر لباسد ساعد فساعد • و او زرنده لباسی کاه کاه تبدیل
 ایلید • و اذا جلس مکان العدو بالقهر • دخی چنان که برد و شما
 مغلوب ایلوب قهریه کند و یہ تابع ایلید • لا یترکهم من اول دشمن
 بکرنی ینہ بیکلوک لر • لان التعصب لا یخرج عن قلوبهم
 زیرا تعصب و عداوت و کین قلیلندن جفا از البت قلیلندن کولو
 عداوت قلو ریکه اولادیه ایلانتقال ایدر • نکر کجیدی • قد شاهدنا
 فی هذا التاريخ • تحقیق بزور معانی مشاهده اندک سنه ثلث و الف
 تاریخند • من امرای ولاية بغداد و قهر افلاق واردل • بغداد
 و افلاق واردل بکوردن • فانهم حذروا الله تعالی و تحقیق اول اولور
 الله تعالی آنلری حور و ذلیل ایلسون • قد اضمروا التعصب من خمسين
 سنه و نیف • قلیلندن عداوت و تعصبی اضمار ایلوب صافلر اولوکی
 بیلدن دخی زیاده دن برو • ثم لما احسنوا الغفلة • اندنضکر و قی
 که امرای اسلام غفلت دویدل • اغتفوا الفرصة • فرصتی
 غنیمت ایلدی • و فعلوا ما فعلوا • دخی اسلار کربنیا اسلار برعنه عامه
 اولوب و لا یتلرنیه قریب اولان اسلام شهرلرندن و قصه لر یردن
 بکرمی یدی پان شهر و قصه غارت ایلوب ویران ایلدی • و لغری

ولعمري ان وقع الالهال في امرهم بعد • عزم ايجون اگر شدند صكر بونلرك
 خصوصند اهل و مساهله واقع اولور سد يعني بونلرك بار شمرينه
 مغرور اولوب ينحالري اوزره بيكله ايله قالور لر ايسه لعادو
 لما اعتدادوا • البته ينه انلر دونلر معتادلرينه يعني نصرت بوللر
 عصيان ايدوب اهل اسلامه ضرر كوتورلر • فلا بد من التذكار
 امدي برتدارك لازمدر حق بودر كه ممالك اسلاميه رومدر
 پادشاهلر تحته اولان استبول وادرينه كمي اولوشهرلره قتيب بولوده
 كافر ولايتي كافر بولور اليقونق راي صوابه بكونر • ربنا ارفع علينا
 صلواتك و ثبت اقدامنا • اي بزم ديمر قلوبم صبر ايلكي اعطا ايدوب
 جنك محللرند فدملر و مزي ثابت ايله • وانظرنا على القوم الكافرين
 دخی نه قوم كافرين اوزره غلبه و نصرت مستايله لاصل الربيع و رديجي
 اصل في اسباب الظفر و العون من الله تعالى • فوز و نجات ايله جناب
 رب الفهدن ياردم سبيلونك بيانده • و موجبات الهزيمة اعادنا
 الله • دخی هزيمت ايجاب ايدرسنه لرك بيانده د ر الله حضرتي بري
 هزيمتدن صافليه • الغاية فيها بوسبيلرده اعتماد اولو خان باش
 سبب • الصلوح و التقوى في العسكر • اسلام عسكري ايجنده صلاح
 ايله برهنر كادر لعدر يعني اهل عسكر معا صيدن صاقوب صلاح اوزره

اولقدر • قال الله تعالى ان الله مع المتقين • قرآن شريفدر حوتج
 بيوردي كدر تحقيق الله متفيلرله در • وقال الله مع الذين اتقوا
 و الذين هم محسنون • دخی بيوردي كدر تحقيق الله حضرتينه شونلرله
 در كه معا صودن صاقنلر دخی عمللرند ايلك اوزره اوللر • وقال
 استعينوا بالصبر و الصلوة • دخی بيوردي كدر معا صيدن صاقنلر
 صبر اتمكله ياردم طلب ايله كوز دخی اتم العبادات اولان نماز ايله
 ياردملنكوز • ولا شك ان الظفر مع العون • شك و شبهه بوقدر
 كدر ظفر الله تعالى نك عوني ايله اولور • ولا عون الا مع قوم كان الله
معهم • عون الله ايشا ولما زال الشول قوم ايله كدر الله حضرتي
 آنلرك اوزر نه ظفر و ظم اولد • فأمر ما يجب على السلطان و الوزراء
 ايمدي پادشاه ايله وزيرلر اوزره واجب اولان اومورك غايت مهم
 بودر كه • ان يأمروا عسكرهم بالقوى و الصلوح • عسكركم خلقنه صلاح
 و تقوى اوزره اولغى امر ايلير • و الصبر و الصلوات • دخی معا صيد
 صبر دخی نماز و دعا لوامر ايلير • و يمنعوه عن الفسق و العصيان
 دخی عسكركم خلقني فسق و عصياندن منع ايلير • الميل الى البدع و كشور
 دخی هوقانه لو كمي بعض بدعتلر و بيهوده هولره ميل اتمدن منع ايلير
 و ذلك مبشر بحسن السياسة و الضبط • بومنع حسن و سياست

وضبط ايله ممكن در. وسهل بالالتفات الى اخبارهم. بومنع
 اسان واقع اولور كرك ايلوبنه وصالحونه رعایت والفتات اتمكه
والاعراض عن اشرارهم دحي برامز لوبنه بافتوب بوز جو بر مكله اولور
 ذراهان كهضابط و حاكم اولور محكوملر نيك صالحونه التفات
 ورعايت ايدوب فاسقلوبنه وبرامز لوبنه بافتوب اعراض
 ايدور همان جمله برامز اولور ايو و صالح اولغه هوس ايدور
ثم السبب الدعا من العلماء والمشايخ والضعفاء والفقراء.
 اندن صكره عون وظفره سبب اولان خير و عادي يعنى علماء
 ومشايع و ضعفاء و فقراتك خبرد عاليدور. وهمتهم دحي اهل
دعائكم هتريدور هت ديدكلري بر ممدن اولور ي جان كوكل
 ايله جناب رب العزت توجه ايدوب غصه لنقدور. فان هت
الرجال تطلع الجبال. تحقيق اولور كه هت طاعلى برندن قوبادر
 كلام معروفدر. قال عليه السلام حضرت رسالت پناه صلوة الله
 بيوردي. لا يرد القضاء الا الدعاء الله تعالى نيك قضاستى هيچ
 نشنه رد ايدور الا دعادر ايدور يعنى الا الله حضرتلى بنه نضوع
 ايله ويلوار مق ايله رد ايدور. ولا يزيد في العن الا البر دحي عمرى
 زياده ايدور. وقال عليه السلام انتم تنصرون بضعفائكم دحي

بيورديكى سيز ضعيفلر يوزيله منصور اولور سز يعنى فقرا و ضعفاء
 خبرد عاليله ياردم اولور سز. فلا بد من الرجعة والالتفات الى
هذه الطائفة. ايمدي بواهل دعا اولان طائفيه مراجعت والتفات
 لازمدر. بالانعام والاحسان والاكرام. نعمت و بر مكله دحي.
 احسان و اكرام اتمكه التفات لازمدر. لينجذب قلوبهم وينشرح
صدورهم. ناكه كوكلرى اجلوب قلبلري صدق ايله ميل ايليه.
الى الدعوات الصالحات بالاخلاص وخير النيات. اخلاص
 ايله دحي كوكلر نيتلر له خبرد عالره قلبلري ميل ايليه. فان فيها
نفعا عظيما للخواص والعوام. تحقيق بوا نكشاف قلبله و حسن نيت
 ايله خبرد عالوده جميع ناس عظيم نفع واردور. ويجب الاجتهاد
عما يوجب اذاءهم. دحي بواهل دعا اولان طائفته نك انجمله لوبنه
 ايجاب ايدور سنه لودن احتزار واجب در. لنك ينكسر قلوبهم
ولا ينقيض صدورهم. ناكه كوكلر طاريلوب قلبلري منكسر اولور
وان فيه ضرر لجميع الامام. زيرا تحقيق اهل دعائكم قلبلري منكسر
 اولمقه جميع خلقه ضرر واردور. وفي هذا العصر لا يشاهد ولا يرى
بوعصره ايشه لور غيوب و مشاهد اولور. فيما بين اكثر الور
اكثري خلقك را سنده. الا الا عراض والاسنة فالا اهل عاد

عارلق و اعراض و انقشاهد و لينور • وَالْإِنْدَاءُ وَالْإِسْتِخْفَاءُ •
 دخی اهل دعانك دنجید و لناسی و استحقار و لنایه مشاهد و لینور
فَخُصُوصًا مِنَ الطَّائِفَةِ الْخَاصَّةِ • خصوصاً که چون کارهولی نامند و لان
 طائفه دن علما و صلحا و اهل دعایه جوق جفا و اذی و استخفاف
 مشاهد و لینور • أَصْلَحَهُمُ اللَّهُ • حضرتلری آنلری اصلاح ایلدیه
 علم شریفه لایق اولدوغی اوزر شوبله اکلنورکی • بواجدن اکثرینک
 اشلری راست کلور • ثُمَّ السَّبَبُ • اندن صکره دخی بضوت و ظفره سببا و
هَمَّةُ كَسَلُطَانٍ وَ غَرَمِيَّةُ • بادشاهک همتاید و بصدایکند در
 علی ضبط کسکر بالوعد بالاحسان و الا انعام عند الغلبة • غلبه ایدر لوله
 احسان و انعام ایلکه وعد نمکه • ثُمَّ كَوَافَاءُ لِعَهْدِهِ • اندن صکره عهدینه وفا
 ایلکه • وَكَيْتَهْدِيدُ الْفَقِيرِ وَ كَعِقَابُ عِنْدَ كَهْرَبٍ عَنِ تَحَابُّتِهِ • دخی محاربه دن
 فجد قلندن قهر ابله دخی سیاست ایل تهدید ایلکه همت و غرمت اتمسید
وَقَدْ شَاعَ كَهْرَبٌ عَنِ كَرْجَفٍ حُدُودِ كُرُومٍ • حال بوکه روم سرحد لوند
 جنکدن قاجق شیوع بولشدر • خُصُوصًا فِي دِيَارِنَا • علی الخصوص سرحد
 بوسنده • فَلَا بُدَّ مِنْ كَنْفِيدٍ وَ الْإِهْتِمَامِ • پس بوفجق معناسنی دفع
 ایجون مفید اولوب برتدارک ایلکه اهتمام لازمدر • إِلَّا أَنْ يَكُونَ
كَهْرَبُ الرَّأْيِ • الا مکرکه سرکر اولانک رأی ابله بر مصلحت ایجون فجد لر

اول زمانه جلاله ک اتفاقیه اولور کین کاه لوده اید و کلری کبی فرصت
 کورمد کلندن جنکه مباشرت امدین صا ولد کلری کبی • كَأَقْلَ كَهْرَبٍ وَ قِيَّةِ
 نتمک دتمشدر و قتند و ناندن فحق • خَيْرٌ مِنَ الصَّبْرِ فِي غَيْرِ وَ قِيَّةِ •
 و قتی کل ایکن صبر امدن خیلودر • سَأَلَ عُمَرُ بْنُ كَعَّاصٍ عَنْ مَعَاوِيَةَ
رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُمَا • حضرت عمر بن کعاص معاویه رضی الله عنهما حضرت
 سئوال ایلوب دیدی • أَرَى لَكَ فِي بَعْضِ الْأَوْقَاتِ أَقْدَامًا وَ أَحْكَمَ مُشْجَا
 بعض زمانلده سنک جنکه اقدامی کورورم دخی شجاعت و هاد رلقله
 حکم ایدرم • وَ أَرَى فِي بَعْضِهَا أَجْجَابًا • دخی بعض زمانلده اعراض اندوکی
 کورورم • وَ أَحْكَمَ بِجَنَّتِكَ • دخی قورقاق قلغک حکم ایدرم اصل ندو دیدی
 • فَقَالَ مَعَاوِيَةُ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ • پس حضرت معاویه جوابه نظم ایدو
 بیوردی نظم شجاع اذ اما امکنتنی فرصه • بِهَادٍ رَمْرَمٍ شَوْلَ زَمَانِهِ
 بکافرضتال ویره • إِذَا لَمْ يَكُنْ لِي فُرْصَةٌ فَجَبَانٌ • اما قورقاقم شول زمانه
 که بکافرضت الوبرمیه دیدی • ثُمَّ كَسَبْتُ • اندن صکره منصو
 و غالب اولغد دخی سببا و لان • غَرَمِيَّةٌ كَجَنْدٍ عَلَى كَحَا وَ بَدَلٍ غَرَزٍ دِينَ اللَّهِ
وَ أَعْلَاءُ كَلِمَةٍ • عسکرک مجده اعزاز دین ایجون و کلمه الله اعلا ایجون
 جنکه اتمکه قصدا ند کلریدر • لَا خِذْلُمَالٍ وَ نَبْلُ الْجَاهِ • بوحسد مال الله
 کیومک ایجون یا خود بر مرتبه به بنشمتک ایجون اولیه • بَوْنَيْتِ

اوزده جنك فصد اند و كرى بعون الله منصور و غالب و لغد قوی
 سبدر • قال عليه السلام ثلثة حق على الله عونهم • حضرت
 رسالت پناه عليه صلوات الله بيورد يك اوج كسند وارد كه
 خوف حضرت اندن كند و اوزر نه او كسند له يار دم ايلكى لايق
 و لازم كور مشدر • المجاهد في سبيل الله • برى شول كسدر كماله
 يولند مجاهد و غازی و له • و التاج بر يد كعفاف • دخی ايكني شول
 كسدر كه مجتهد نفس معاصيه دو شمندن صافتمق ايچون نزوج ايليه
 و الكاتب يربدا لانا • دخی اوجني شول قولدر كه ادا نيتي الله كند و سن
 مكاتبه كسه • ثم كسب دخی منصور و مظفر و لمدنك سبى •
 طاعة لكسر و نقيادهم له ولى الامر • عسكر ك اولو الامر كماله
 انقاد لى و مطيع و لما ليدر • مع اتفاقهم و تالفهم بالود و
 المواخات • ارا رنده الفت و اتفاق و لوب بر بره قداشلا شفق
 ايله اطاعت اوزره و لما ليدر • و امتنا عنهم عن التفرقة و معاذات
 دخی برينه عداوتدن صاقوب و بر بندن آبر و لمقدن صافتمغله
 هذا المعنى من امور و بر بندن بومعنى يعنى عسكار اسند الفت
 و محبت و اتفاق و لوق امور عسكر ك غابت مهتدر • و قد فقد في
 هذا العصر • طال بوكى بوعصره بومعنى ضا بعد • حيث كثر الخلاف

و كسفاق • ذر عسكار اسند خلاف و شفاق جو غالدي و شاع
 بينهم كعاد و كسفاق • دخی باينلر نه عناد و نفاق شيع بولدي
 فلا بد من تدارك الاتفاق • پس اتفاق و الفت اوزر اولد لوبند
 بر تدارك لازمدر • بعد مرغاب هذه الاسباب • بوذكو اولنان سبدر
 بمر كورده دعابت اولند قد بصر • لا بد من حسن الاعتقاد و التوكل على الله
 الملك كوهاپ • مبالغة الله هدايدي اولان الله حضرت ليه حسن اعتقاد
 و توكل لازمدر • و الاعتماد و توكيل معجزات رسوله كهادي السبيل
 كصواب • دخی طوع و بوله قول و زليان رسولنك معجزات شرفلر بعاتماد
 لازمدر • يعنى شوليك بر عسكرد ذكو اولنان سبدر دعابت اولنوب
 الله حضرت ليه توكل و معجزات نبويه به اعتماد و توكيل بولنه بعون الله تعالى
 هر كز اول عسكرو منهنم و مغلوبا و لميوب دايما غالب و منصور و مظفر
 اولوردر • و اما ما يحب الانهزم و الانكسار • اما شول سبيلر كه انهزام
 و انكسار يعنى بوعسكرك صنفلغنى و بوزلكني ايماب اقتضا ايدر •
 و ابورت مسلط الكفار • دخی شول سبيلر كه كافرك مسلط و حواله اولد
 اولد لوبنى كورد • فهو لا يها في كعل بما تلونا من الاخبار • اول سبيلرك
 باشي شمد يرد كين ذكو ابتدا و كمن خيلو ليله عمل اولنقد اها لومسا هله در •
 و الا صلفه العصيان و كينى عسكرو • كافرك مسلط اولد لوبنى و انهزام

وانكساري ايجابا بليان سبيلرون اصل اولان سبيلدر وعصياندر
 عسکرده يعنى همان که بر عسکرک خلق ظلم و تعدی بر وعصيانه باشکله
 همان مغلوب و منهرم اولغيا باشلور. فان الله بقا اوحى الى بعض انبيائه
زيرا الله حضرتي بعض پيغمبر لرينه وحي ايله اعلام ايدوب بيور مشرکه
اذا عصاني من يعزني • فجان که بني يازون قولم بکا عاصي اولسه سکت
عليه من لا يعزني • بن انک او زرينه بني بليان قوللروي مسلط وحواله
 ايله رم • قال عليه السلام لا ظفر مع كبي • دحي حضرت رسالت پناه
 بيور ديكه ظلم ايله ظفر و لما ريعني ظالم اولون مظفر و منصور اولماز
وبدل عليه نظم العقل • معنا اوزن عقلک نظري دلالت ايدر • فان
الفحشاء والمنكر والبغى خيانت في الدين • زيرا كناه فاحش و فعل منكر
 اشتمك و ظلم ايلك دين ده خائنلقدرد • والخائن خائف • خائن اولان
 كسانيشه قورقاق و محنت اولور • والخائف لا يخلو من الا نهزام • قورقاق
 و محنت ايشه نهزام دن حالي اولمز • وقد بد البغى في ديار الروم • حال بوکه
 دوم ديارنده ظلم بيد اولدي • بين عساكر المسلمين منذ ثلث سنين •
 اوج بيلدن برويعنه سنه اربع والفت تارنجندن مقدم اوج بيلدن برواسلوم
 عسکري ادا سنده ظلم و تعدی ظهور ايلدي • فان كثيرا منهم طغوا
في البلاد • محقيقا عسکر خلقندن جوغي بلاد و قرايه داغي اولديلر

واكثر و فيها الفساد • دحي بلاد و قري ده فساد بي جوغي اندلر •
بهتكت اعرض المسلمين و هب مؤلهم • مسلمانلرک عرضلرين بقا غله
 دحي اللرين نهيب اتمكله • والتعرض لئسوانهم واولادهم • دحي مسلمانلر
 عورتلرينه و او غلاملرينه تعرض اتمكله • واغارة ارزاق الرعايا •
 دحي رعايانک رزقلرين غارت و بعا اتمكله • وايذاء الفقراء وادخالهم
فقره وضعفائهم • اتمكله • حصوصا الطائفة الحارصة
بومضوله • فعلايدن خونكار قولي نامند اولان طائفه در فسلط الله
 الاعداء على حدود الروم • پس بوسبب ايله حق تعالي دشمانلوي
 مسلط ايلدي روم سرحدلري و زرينه • فبالغوا في الهجوم • پس
 دشمان هجوم و اقدامه مبالغه انديلر • واخذوا قلاع كثيرة •
 دحي جوق قلعه لانديلر • واظهروا عيرة كبيرة • دحي اولو غلر تاراضها
 انديلر • وفعلوا ما فعلوا • دحي اندوكلرين انديلر • اما بحمد الله تعالي
 و بعنايته يانلرينه قالمليوب پادشاه صاحب قرن سلطان غازي
 محمد خان حضرتي نكي هت عليه و نهنت قويه ليله معركه معروده
 جزالرين بولديلر جناب رقيعتلرت مرجو و مستضر عدد که شمد
 دحي زياده انتقام اولنلار • وما وقع هذا في عسکر الاسلام •
 بو عسکر اسلام راسته ظهور ايدن ظلم و بغي واقع اولدي

الالهال الضبط وكسياسة • الا ضبط وسياسته ترك واهال
 سبب الله واقع اولدي • وللقصير في اداء وظائفهم ونخايرهم
 دحي عسكر وظيفه لري و ذخيره لري وقتله دالمولمقدن قصير
 اولدغندن اولد • ولعمري ان اكثر ما وقع من الاختلال ما وقع
 عنهم بجهن اختلالدن نكد واقع اولديسه انك اكثر واقع اولد •
 الاسبب طمع في المال • الاماله طمع سبب الله واقع اولدي •
 من غير تميز الحلال والحرام • حرام وحلال فرق اولم يوب طمع
 حام سبب الله واقع اولدي • نبش الله قلوب الامراء والوزراء
 حق سبحانه وتعالى حضرت لري جبر و اگاه ايلسون بادشاهلوك
 دحي وزيرك قلبه شريف لرين • عن هذه الاحوال • يومقوله
 حاللردن • انه القادر الكبير المتعال • تحقيق الله حضرت لري
 اولو ووجه قادر بادشاهد رجميع بادشاهلوك ووزيرلوك
 وسائر خلقك قلبلرينك تصرف في انك بد قدرته د رشم السبب
 اندنضكره دحي انهم اسباب اولان عدم ترقى كفضله • فضت
 كوزنيوب بي وقت جنك مياشتردر • ثم الغرور اندنضكره دحي
 انهم اسباب اولان غروردر • واستصغار العدو • دحي شمان
 از و حور كورمكدرد • فلا بد من التوبة والرجوع الى الله المتعال

هان الله حضرت لرينه توبه و رجوع لارمكدرد • عن موجبات كفلة
 والاضل • غفلت وضلولة دوشمكي ايجابايد رشنه لردن •
 والتوفي عن الالهال في تدبير المال • دحي اشلوك صوكي تدبير
 ايله الهال دن صافتمق لايه ولا رمكدرد • اللهم يا محول الحول والاه
 حوال • اي جميع قوت وحال لري دوندريجي وتصرف ايديجي الله
 حول حالنا الى احسن الحال • سن بزم حالمري احسن حاله دوندرد
 وحسن حاله وزره اولفي ميسر الله **حاله** في الصلح والعهد • خاتمه
 كتاب صلح الله عهد امور مهمه دن ابتدا و كلونيك بيانده در
 قال الله تعالى قران شريفه حق كعبه بيورد بكم • والصلح خير
 يعني جميع حصوات ده صلح خير ليدر • قبل الحرب صعبة و مره
 دنديكه جنك وجدال و حرب وقال كوجدر واجيدرد والصلح
 امن ومسن • صلح ايشه امين بقدر وشاد يلقدر • كبخسروا
 بادشاهان عقلا دن كبخسرو ديمش • اعظم الخطايا محاربة
 من بطلب الصلح • خطا لرك غايت بيوكي صلح وامان طلب ايد
 كسند ايل محارب ايلكد ريعن شوليكه بر جابنه صلح مراد ايليه
 وامان طلب الله محارب غايت يكشرد راردشير بابك بادشاه
 عاقل اردشير ديمش • لا تستعمل السيف لمن عصى • بز عصيان

ابدن کسی بچون قلیح استعمال اتمزم یعنی قلیح حواله اتمزم • حیثما
 بجای کعبه • شول برده که عصا کفایت ایلبد یعنی عصا ایلد دفع
 اولمغدمکن اولان کسندید قلیح حکم • وما اتصدی للعدو
 بالضول والنیل • دخی دشمناندر من صومغدمغما تمزم •
 اذا كان يؤثر فيهم القول الفصل • فجان کد انلره حصومتی
 فصل ایدیجی سوز ناثر ایلبد یعنی شولیکد دشمناندر معقول سوز ناثر
 ایدوب دفع اولمغد قابل اوله اند بر قابله جنگ میباشند اتمزم دیمش
 قيل لصلح بقاء الحال وحرم الاموال • دندیک صلح اجلرک بقاسی
 دخی مالرک حر میدر یعنی صلح ایلد مالر حفظ اولنوب اجلر قالور
 • قال الله تعا • قران شریفند حوقل بیور مشرکه • ان العهد
 كان مسئولا • مخفیفا قامت کونند عهد سئوال اولنور •
 یعنی عهد صمق جائز دکلدر • صیان کسنداختندن مسئول ومعاف
 اولور • پس عهد • کوزدوب رعایتانک امور مهمه دندرننکر
 دغش • ثم عهد خوردن زکارا کهایست • وفاداری این شا
 هندشی است بیت دست وفادر کمر عهد کن • تانشوی •
 عهد شکن جهد کن • وعهد صمانک دنیا ده ونجی ضرری واردر
 نکر دیمش • بو حدیث شریفه ذکر اولمشدر • وفي الحديث

یعنی حدیث نبویه وارد اولمش کربور مشدر • خمس نجس
 بشنسنه که وارد در مقابله سنده بشنسنه واقع اولور بری بودر که
 ما نفص عهد قوم • بر قوم عهد این صیماز • الا سلاط الله عليهم
 عدوهم • الا که الله تعا دشمنانلری انلرک اوز ربه حواله ومسلاط اید
 وایکجی بودر که • و احکوا بغير ما انزل الله • دخی بر قوم حق تعا
 انزال اند وکی حکم خلاف حکم اتمزل • الا فساد فیهم الفقر • الا
 کما اول قوم را سنده فقر ظاهر اوله • و اظهر فیهم الفاحشة • دخی
 او جیحی بودر که بر قوم را سنده زنا و فحش ظهور اتمز • الا فساد فیهم
 الموت • الا که انلرک را سنده موت پیدا اولور یعنی طاعون ظهور
 ایدر • و طفقوا لیکال • دخی دوردنجی بودر که بر قوم بیکله لوب
 اکسک وزن ایلد ویکله ایلد معامله اتمز • الا منعوا النیات و اخذوا
 بالسبین • الا که مقابله ده اوت بتمک منع اولنور یعنی اوت واکن
 بتمز اولوب قحط بللرله مؤاخذه اولنور لر یعنی قحط و غلا ظهور ایدر •
 ولا منعوا الزکوة • دخی بشنجی بودر که بر قوم زکوتلرین منع اتمز • الا
 حبس عنهم القطر • الا که مقابله ده انلردن با غمور برکنی منع اولنور
 وهذا اخير الکتاب • بو ذکر اولنان بشنسنه آخر کتاب واقع اولدی
 والله اعلم بالصواب • الله حضرتلری جمیع امورک طوغرو سنی یک بلور

مَوْفِي هَذَا الْقَدْرِ • بَوْمَقْدَار دَرْدِه بَعْنِ بُو كِتَابِدِه ذَكَرَ اَوْلَانَا حَكَمَتْ وَسَعَفَتْ
 سَوَز لَرِي مَقْدَارِنْدِه • لَمَنْ تَامَلْ كِفَايَةَ • تَامَلْ تَامِ اِيْلَه فِكْر اِيْلِيَانَه كَفَتَا
 وَار دَر بَعْنِ عَاقِل وَرَدَانَا وَاهْل بَصِيرَتَا وَلَنَدَرِه بُو كِتَابِدِه اَوْلَان حَكَمَتْ
 سَوَز لَرِي بِتَر مَفْضَل وَمَطْوَل كِتَابِلَر تَبَع اِيْلَه كَه احتِياج بُو قَدَر • • •
 وَالكَلَام لِبَسْلَه نِهَائِيَه • سَوَز كُتَابِشْمَهَائِي وَلَمَّا زَبَعْنِ الكَلَام نَجْر
 الكَلَام مَقْتَضَا سَجْدَ سَوَز سِيَوِيْلَشْمَه دَو كَمَز بُونْدَن صَكْرَم دَعَا اِيْدُو
 دِير كَم • يَا عَالِمَا جَمِيعِ الْحَالِ اَطْلُبْ • اَي مَطْلُوبَا اَوْلَانِ اللّٰه جَمِيعِ حَوَالَه
 عَالَم وَخَيْر اَوْلَانِ اللّٰه • نَجُو النِّجَاةَ مِنَ الْاٰخِرَانِ وَالْكُرْب • سِنْدَن
 فُوز وَنَجَات رَجَا وَطَلِب اِيْدُو زَحْن لُودَن وَغَضَه لُودَن • اَعْطِ الْخَلَاءِ
 مِنَ الْاَوْزَارِ قَاطِبَةً • بِسْ حَلَا صِرَاعْطَا وَاحْسَان اِيْلَه جَمِيعِ كَوِج شِسْتَه
 وَارْحَم عِبِيدَكَ خَلَصْنَا مِنَ النَّقَبِ • دُخِي فَوَلَّرْنِيَه مَرَحَت اِيْدُو ب •
 بَرِي زَحْمَت وَتَعْدَن خَلَا صِر اِيْلَه • رَبَّنَا اغْفِرْ لَنَا ذُنُوبَنَا اَعْيُنُ رَتْمَر
 كَنَاهِلَر بِمَرِي مَغْفِرَت وَسَوْر اِيْلَه • وَاسْرِاقْنَا فِيْ اَمْرِنَا • دُخِي اسْتَوْزَرِه
 حُدَدَن بِتَاوَز مَرِي عَفْو وَمَغْفِرَت اِيْلَه وَثَبَّتْ اَقْدَامُنَا • دُخِي دَشْمَان
 اِيْلَه مَحَارِبَر وَقْتَنَه جَنَك مَحَلَلَرْنَدَه قَدَمَلَر مَرِي صَبْر اَوْزَر نَابِت اِيْلِيَه
 وَانْصُرْنَا عَلَي الْقَوْمِ الْكَافِرِيْنَ • دُخِي قَهْم كَاوِيْن اَوْزَر بَرَم بَارْدَم
 اِيْلَه • اَللّٰهُمَّ اَنْصُرْ جِيُوشَ الْمُسْلِمِيْنَ • يَا اللّٰه مَسْلَمَانَر عَسْكَر لُونِيَه نَصْرَت

وَفُرْصَت مَيْسَر اِيْلَه • وَانْصُرْ عَسَاكِرَ الْمُؤْمِنِيْنَ • بَارَبْ مَتِي بَر لِيْجِي وَوَحْدَه
 وَحْدَانِيَّتَه اِيْمَان كُفُورِيْجِي اَوْلَان عَسْكَر لَرِه بَارْدَم اِيْلَه • وَاَكْتَبِ السَّلَامَةَ
 عَلَي الْحَاجِّ وَالْفَرَاةِ وَالْمَجَاهِدِيْنَ وَالْمَسَاوِيْنَ • دُخِي خُج شَرِيف سَفَرْنَدَه اَوْلَانَر
 دُخِي غَازِيْلَر دُخِي سَنَك يُولَنَدَه بِجَاهِدَه اَوْزَرِه اَوْلَانَلَر دُخِي سَايَر مَسَاكِر
 سَلَامَت وَصَحْت مَقْدَر اِيْلَه • وَصَلِّ عَلَي رَسُوْلِكَ مُحَمَّدٍ وَآلِهِ وَصَحْبِهِ
 أَجْمَعِيْنَ • دُخِي رَسُوْلِكَ مُحَمَّدٍ حَضْرَت لَرِيَه دُخِي جَمِيعِ اِلُو اَصْحَابَا اَوْزَرِه
 صَلَوَة وَسَلَام اِيْلَه وَلِلّٰهِ رَبِّ الْعَالَمِيْنَ • حَقِيقَتَه حَمْد وَشُكْر عَالَمَلَر
 تَرْبِيَه وَاصْلَاح اِيْلِيَانِ اللّٰه حَضْرَت لَرِيَه مَحْصُوص • قَدْ وَقَعَ الْجَمْعُ وَالْاِتِّمَامُ
 بِعَوْنِ اللّٰهِ الْمَلِكِ الْعَلَامِ • جَمِيعِ اُمُورِيْ كَالِ اِيْلَه بِنِ اللّٰهِ حَضْرَت لَرِيَك عَوْنِي
 اِيْلَه تَأَلِيف وَتَصْنِيفَك اَوَّلِي وَآخِرِي وَاقِع اَوْلَدِي فِيْ ذِي الْحِجَّةِ
 الْحَرَامِ لِارْبَعٍ وَآلِفْ عَامٍ مِنْ هِجْرَةِ النَّبِيِّ عَلَيْهِ السَّلَامُ • هِجْرَةِ نَبُوِيَه دَن
 بِيَك دُور دُخِي بِيَك ذِي الْحِجَّةِ مَبَارَكَه سَنَدَه اَنْدَن صَكْرَم قَلْعَه كَرِي
 سَفَرْنَدَن كَلَنُوب بُو تَرْجَمَه اَقْصَار دَرِه بِيَك بِشَنُخِي سَنَدَن رَجَبِ الْمُرْتَجِبِنَدَه
 وَاقِع اَوْلَدِي • حَقِّ سَحَابَه وَتَقَا حَضْرَت لَرِي جَمِيعِ اَحْكَام كَرَام وَوَلَاة
 اَنَامَه مَفْهُومِي اِيْلَه تَقَيَّد وَمَضْمُونِي اِيْلَه عَمَل مَيْسَر وَمَقْدَر اِيْدُو ب •
 اَثَار بَرَكَاتِي مِمَّا لَكَ اِسْلَامًا قَاضِيَةً وَاقَام اِيْلِيَه • اَمْبُدُو رَكْعَتَه مَنظُور
 نَظَر عِيْن عَنَايَت اَصْحَاب كَرَم وَمَلْحُوظ كَرَشْمَه لُطْف وَحَمَايَت اَرْبَاب •

[illegible]

وقت ايجون سحره ايجو بارم و دره النور ابر عمل اوله نيم
دره هشم
نون و كيو اون يا كرمي درهم ايجو هوانده دو كه لوبه مده سحره
سحر اوله سر تليغي كيد بخه مكره بار مش دره تقسيم ايبوت بارم
دره النور ابر هر كون ضعيف اوله وقت
وقت ايجو وفا في صبح ايجو ركب ايجو بيه لو
آرم اونو و دره كرمي شکر
دره هشم
مزبور اجزالي رقي ايبوت ايجو صبري طبر او طخوم
ايجنه قباغي خدر لوب اني ساعت مقدار فروغ
طخ اولوب بعد نكره درهم وزن او نوب جور به يابه
صاح اخشام استغفار اوله اسم الله تعالى شفا اوله
اقلو كى بكنزه كلوه و دره كل حلكى تركيب
تركيب بيله وجوده وقت ايجو نر نور بولنش
يادو كوش قبل ديشي نور بولنش و يادو كوش كيك
دره هشم
بو نور مزبور نور بولنش نور ر اوج قباغي
دره هشم و دو كوب سوز و لشم خور و ر صونه بر جيه
طبر او طخه ايجنه قباغي ناربضفا اوله اولقد
نور الى درهم فالنجه صده بر بالي استار زده سودوب
دره هشم

اقلان بکندن کلاه و تکی حکمک خرب و ویدیکی ترکیب در
 ترکیب شربت مسهل انشا الله اول بهارده استغفار و لغو
 مسیناج افتمون داز باج غنی انیسون قول فرمای
 در دو هم در هم در هم در هم در هم در هم
بسیج چکی لسان و چکی صغیر دلی چکی بوتون هر دو
 او جریاد منقالتی قدر الوب بعده یاریم درهم افاد قون
 بوغز کور اجر الوب طیارق طنجره که ابی سرلی اوله بعده مظهر
 هندیا صونی بود در هم بوتون و دو و مک حناج اولنی دوه و
 بعده فینا به نصفی قاله بعده برکاسه به سوزنه لوطکم اوج در هم
 سناء مکی بر بخت در هم داوندی سخن ایده لوباریم در هم
 سینل هندی بوندن طکم مقدم موز کور او را منی اجنه قوب
 و شوز بلون کاسه تن او سنی پاک بوندن باغلیه لوب
 صبا حه دق دوره بعده صبا حلی بیتا سبزون سوزن
 بعده اون التی در هم کل مکر شربتی قونوله و ایچله و لندنی
 صودنه کندنی استغفار ایده لوب بوندن مکر استغفار اولنی
 براوقه مظهر هندیا صونی شهرت ج صونی و بوالکلی اوق
 صونی اجنه مکر در هم داوندی و کوب بو و نیا اجنه قوب
 بر کینه دوه استغفار هر مسیناج قونوله در هم ایچله لوب

افندون بکندن کلاه حکمک ترکیب در صورتی
 هندیا اونو شهرت اونی صوتی لیسان سوزنی
 قوبه اونی قاصصه و قی به یاده بو موز و اولنی
 هر بر سندن بر قیضه الوب جمله کنی صورتی ایده تقدیر
 اولنوب صورتی ایچله انشا الله تعالی سقا به و دوه
قالی اولان بلغمی ایچله ایده یعنی رفیق ایدین
 ان اولان اووشو و لوب ایچون در هم مریضانی حور مریم کهر بار طوزی
 مزبور در ایروم رق ایلیوب قونستی ایده لوب قمری صوفیه
 حاتم کیه سی کیه لوب و مزبور قونستی اوزنه قونوب باطی
 محکم اووشو و اولان بر ن مزبور کیه ایده اووه لوب
بودغی مزبور حکمک ویدیکی ترکیب در بعضی وقت دره طلوع
 اولنی روم در هم حسیام خلاصی نشاند و روی
 قونور حسیام اوغور اولنی روی بو حبه سفید شسته
 ایچنه قوب بر فنجان ایده ایچاوه ایلیوب طلوع اوله
 اووشو و اولان مظهر و شفا لره اکی اوج کون و طلوع اوله

لوانند و نکات
 اوله بلغم

انشاء الله كوزه قوت و برکت ایچون محمد
بیا فی یاده ینیه الله یا طرب سوده لوانشیا الله قوت و بر

اوج قبضه داز باج اوفوتنی البله المعب و اوج قبه صونی دق
انیکون نفطیر ایده لی و یجق اوقه سنی الله و صبا حدن
کوند اوج صدف کرة ضعیف البصر اولن ادم کوفه لی
یبقیه لوانشیا الله قوت و بر و بحر بدیر